

Raba in zloraba
mobilne telefonije
in interneta:
kaj mislijo
naši dijaki?

18

Gorica: kaj je naredila
toponomastična komisija

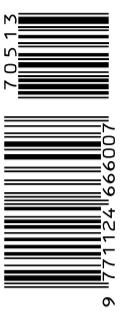
11

Tržačani navalili
na dobre Krasa

3

malalan
gioielli - dragulji
VAŠA DRAGUJARNA
z vami od leta 1949
Narodna ul. 28 - Tel. 040.211.465 - Općine
www.malalan.it

Primorski dnevnik

*Desnica
takoj
stopila
v akcijo*

SANDOR TENCE

»Fatta la legge, trovato l'inganno«, pravi italijanski predgovor rekoč, da se za vsakim zakonom skriva ne samo različno tolmačenje, temveč tudi prevara. 150 tisoč zakonov, dekretov, odredb in določil, kolikor jih premore Italija, bi moralno razčistiti tudi najmanjši dvom ne samo o spoštovanju, ampak tudi o tolmačenju kakšnega koli uradnega papirja. V resnici pa ni tako. Italija je domovina birokracije, ki ima prednost pred pravno državo.

Za slovensko manjšino je zgovorna in poučna zgoda zaščitnega zakona. Birokracija je v tem primeru našla odličnega zaveznika v politiki, skupaj sta ustvarili neke vrste labirint, iz katerega se še ni našlo izhoda.

Prejšnji paritetni odbor je ob vseh ovirah in težavah, s katerimi se je soočal na svoji zelo strmi poti, uspel sestaviti seznam občin, kjer naj bi se izvajala zaščita. Ker tedanjega vlada seznama ni hotela sprejeti, ga je dopolnil z nekaterimi pojasnili in razlagami, ki so zadevala zlasti Trst, Gorico in Čedad. A tudi to ni bilo dovolj.

Najprej je Državni svet očitno na pritisk vlade zahteval od paritetnega odbora naj sam preveri prisotnost Slovencev v nekaterih občinah, nekaj dni pred lanskimi volitvami pa je vlada zagrozila, da bo sama odobrila seznam, češ da ga paritetni odbor ni uspel pravočasno sestaviti. Ob veliki škodi torej tudi zasmehe.

Pred nekaj tedni smo dobili nov paritetni odbor. Njegovo nastajanje je bilo dolgo, umestitvena seja pa polemična in kar se tiče Slovencev tudi še kar mučna. Upamo, da so se med tem časom strasti umirile in da bo v odboru prevladala želja po sodelovanju.

In že smo pri prvih ovirah. Župan Čedada in občinski svetniki desne sredine, ki je tam v večini, zahtevajo, da se mestce ob Nadiži izloči iz prvotnega seznama občin, čeprav je že prejšnji paritetni odbor izjavil, da za Čedad zadostuje t.i. dvojezično okence tudi za potrebe Nadiških dolin.

Politično dosti bolj relevantna je zahteva goriških občinskih svetnikov desne sredine, da se Gorico, razen Pevme, Štandreža in Štmavra (kaj pa Podgora?), izključi iz seznama zaščitnega zakona. In to z utemeljitvijo, da so Slovenci zgodovinsko prisotni le v omenjenih treh krajih, ki so bili nekoč podeželje in torej zunaj mestnega jedra...

ITALIJA - Dve manifestaciji v središču Rima

Obramba družine in laične države

Milijon ljudi na Trgu S.Giovanni, nizka udeležba na Trgu Navona

SVETOVNI FORUM G8-UNESCO - Sklep tridnevnega posvetu
**»Tržaški model« naj navdihuje
odnose med razvitimi in nerazvitimi**

Zaključno zasedanje spremjala poulična demonstracija proti »nezvzdržnemu razvoju«

Pogled na
udeležence
zasedanja na
tržaški pomorski
postaji

KROMA

TRST - S pozivom k novemu partnerstvu med industrijsko razvitiimi državami in državami v razvoju se je sinoči končal v kongresnem središču na pomorski postaji v Trstu Svetovni forum G8-UNESCO o znanju in trajnostnem razvoju. V središču zadnjega dneva tridnevnega posvetu so bile težave in upi Afrike, veliko pohval

pa je požel t. i. »tržaški model« pretoka znanja na relaciji sever-jug.

V sočasju z zaključkom pobude na pomorski postaji je bila po tržaških ulicah demonstracija proti »nezvzdržnemu razvoju«, ki se je dejansko prelevila v pobudo proti Riccardu Illyju in njegovemu deželnemu vladu. V glavnem mladi demonstranti (zbralo se jih je

nekaj manj kot tisoč) so vzlikali gesla proti napovedani cementarni v južni Furlaniji, tržaškim plinskim terminalom ter hitri železnici v sklopu petega evropskega koridorja. Demonstracijo, ki je potekala brez incidentov, je spremljajo veliko število policistov.

Na 4. in 5. strani

RIM - Milijon ljudi je včeraj na rimskem Trgu S. Giovanni demonstriralo v obrambo vrednot družine, na Trgu Navona pa so se zbrali zagovorniki laičnosti države. Udeležba na prvi manifestaciji je presegla pričakovanja predsediteljev, na pobudi poimenovani »laični pogum« pa je bilo še kar precej polilikov, malo pa udeležencev.

Politiki so seveda prišli tudi na »dan družine«, na katerem je izstopal Silvio Berlusconi, ki je v svojem običajnem slogu ostro napadel levo sredino in predsednika vlade Romana Prodiha. Slednji je pred manifestacijo svaril pred nevarnostjo razkola med laiki in katoliki.

Na Trgu S. Giovanni, tradicionalnemu prizorišču levih in sindikalnih shodov, je med drugim govoril nekdajni generalni tajnik CISL Savino Pezzotta. Dejal je, da so družinske vrednote skupne in ne smejo postati predmet ločevanj. Na Trgu Navona sta med drugim govorila ministrica Emma Bonino in vodja SDI Enrico Boselli.

Na 34. strani

SKGZ in SSO
opozarjata na finančne
težave slovenskih
ustanov

Na 2. strani

Jančar in Milharčič
navdušila videmsko
publiko

Na 2. strani

**Še ena tatvina na
Tržaškem**

Na 8. strani

ŽELEZNINA TERČON
NABREZINA 124
tel. fax 040.200122

OPORTO OD PONEDELJKI DO PETKA
IN OB SOBOTAH ZJUTRAJ

GOSTILNA VALERIA
od leta 1904

odprt vsak dan

Dunajska cesta 52 • 34151 Općine
tel. 040 211 204

GUŠTIN snc
Pooblaščena
Mehanična Delavnica
in Avtokaroserija

OBRTNA CONA ZGONIK
Ul. Proseška Postaja, 29/a
ZGONIK (TS)
Tel. 040.225343 • Fax 040.2529507
e-mail:
assistenza@gustin.autogerma.it

ADRIAKER
keramika in kopalniška oprema
Kakovost
Prijaznost
Strada della Rosandra 40,
Trieste,
tel. 040 813719
Prihranek

- pestrta izbira artiklov s takojšnjim dobavo
- popusti na izdelke iz zaloge
- tehnično svetovanje
- razstavni prostor na 1000 m²

www.adriaker.it

SKGZ - SSO - Sporočilo za tisk

Finančna stiska še vedno v ospredju

Pavšič in Štoka kmalu v Rimu pri predstavnikih vlade - Jutri se bo sestal paritetni odbor

TRST - SKGZ in SSO sta včetaj objavili skupno sporočilo za tisk, ki ga objavljamo v celoti:

Slovenska narodna skupnost v Italiji ima pravico, da se končno pricne izvajati zaščitni zakon za Slovence št. 38 iz leta 2001. Doslej ni bil opravljen niti osnovni akt, to je dolocitev ozemlja, na katerem naj se zakon uvaja v svoji polnosti. Po petih letih desnosredinske Berlusconijeve vlade in enem letu levosredinske Prodi je vlade je seznam občin, kjer naj zakon velja, že vedno v predalu. Prejšnji paritetni odbor je evidentiral seznam 32 občin in to po načinu, ki ga predvideva zakon. Prejšnja vlada je trikrat vrnila odboru seznam in ga ni posredovala v podpis predsedniku republike. Novoimenovani paritetni odbor je v stanju, da sprejme omenjen seznam in ga posreduje vladi. Nadaljnje preverjanje seznama bi ponilno le zavlačevanje pri izvajanju enega izmed nosilnih členov celotne-

ga zakona.

Ob nerazumljivem zavlačevanju se organizirana manjšinska skupnost srečuje še z drugim, živiljenjsko pomembnim vprašanjem. Na nedavnini skupni seji deželnih tajništev krovnih organizacij SKGZ in SSO je bilo posebej obravnavano vprašanje finančne stiske, ki hudo omejuje delovanje organizacij in ustanov Slovencev v Italiji. Finančna sredstva za kulturno, medijsko, izobraževalno, športno in drugačno delovanje slovenske manjšine v Italiji so v bistvu zmanjšane že 15 let. Njihova »kupna moč« se je v tem času bistveno zmanjšala. Ustanove, organizacije in medijska podjetja so že izvedla vsa možna krčenja. Če ne pride že v letosnjem državnem proračunu do sklepa o višanju finančnih sredstev namenjenih slovenski manjšini, bomo že jesejni priča novim krizam in morebitni ohromitvi predvsem tistih ustanov, ki nudijo poklicne kulturne in drugačne

storitve. Današnja sredstva dejansko dovoljujejo le na pol poklicne ali agencije dejavnosti in torej bistveno manj kakovostno kulturno in izobraževalno ponudbo. To pomeni objektivno jezikovno in kulturno obvožanje slovenske manjšine v Italiji. V isti sapi pa lahko ugotovljamo, da je zaradi neizvajanja zaščite v šestih letih država »prihranila« veliko denarja na račun manjšine. Gre za vrsto neizvedenih postavk, ki gredo od sekcijske konservatorije vse do toponomastike in vrste drugih obvez. Finančni položaj države torej ne more biti nikakršen izgovor za to, da se manjšini ne povisajo prepotrebna sredstva.

Glede finančnega vprašanja sta predsednika SKGZ Rudi Pavšič in SSO Drago Štoka te dni pisala ministru za zunanje zadeve Massimu D'Alemi, ministrici za deželna vprašanja Lanzillotta, državnima podtajnikoma Letti in Centu ter predsedniku prve stalne komisije poslan-

ske zbornice Violanteju. Zato bosta predsednika krovnih organizacij v prihodnjih tednih ponovno v Rimu. Podobni pismi sta prejela tudi predsednik deželne vlade Illy in pristojni odbornik Antonaz s prošnjo, da tudi sama posredujeta pri rimski vladi. V tem smislu je odbornik Antonaz že zagotovil svoj poseg. Finančno vprašanje je toliko bolj akutno ob upoštevanju, da slovenska manjšina v letosnjem letu še ni prejela predvidenih dotacij ne iz Italije in ne iz Slovenije, kar je že spravilo v prve likvidno težave marsikatero pomembno manjšinsko ustanovo.

Do sem sporočilo krovnih organizacij. Jutri pa se bo v Trstu sestal paritetni odbor, ki bo vzel v pretres pripombe Berlusconijeve vlade na seznam občin, kjer naj bi se izvajal zaščitni zakon. Na dnevnem redu jutrišnje seje pa je tudi mnenje o osnutku dečelnega zakona za zaščito slovenske manjšine.

RIBNICA - TIGR

Počastili spomin na Danila Zelenega

OBRAMBNI
MINISTER
KAREL ERJAVEC

RIBNICA - Društvo za negovanje rodoljubnih tradicij TIGR Primorske in občina Ribnica sta na Mali gori pri Ribnici pripravila spominsko prireditev v počastitev prvega oboroženega upora Slovencev proti italijanskim okupatorjem, v katerem je padel vodja vojaškega krila organizacije TIGR Danilo Zelen. TIGR je po besedah govornika ministra za obrambo Karla Erjavca kljub temu, da je bil dolga desetletja zamolčan, nesporno zgodovinsko dejstvo. »TIGR je bila protifašistična organizacija, ki se je pred začetkom druge svetovne vojne borila proti fašizmu. Na tem mestu je izgubil živiljenje Danilo Zelen, ki ga ni vodila nobena ideologija, ampak ljubezen do domovine, do slovenstva, do maternine besede,« je, kot je poročal Radio Slovenija, dejal Erjavec.

Zelen je bil organizator odpora proti fašizmu, ki je bil od leta 1929 v ožjem vodstvu organizacije TIGR. Posvetil se je organiziraju gverile na Primorskem, skrbel za vnos orožja, razstreliva in propagandnega gradiva za Julijsko krajino ter za tajno razmnoževanje tigrovskega tiska v Ljubljani.

Ilegalno je prehajal mejo, dajal navodila za akcije, glavna naloga pa je bila organiziranje vojaške obveščevalne dejavnosti za štab Dravske divizije v Ljubljani.

TIGR (kratica za imena Trst, Istra, Gorica in Reka) je bila prva protifašistična narodna organizacija v Evropi. Ustanovili so jo primorski Slovenci 1927, čeprav zaslove organizacije segajo že v čas kmalu po koncu prve svetovne vojne. Delovala je do leta 1941, v njej pa so se združevali tako Slovenci kot Hrvati, živeči v Julijski krajini.

VIDEM - Slovenski pisatelj Drago Jančar

V zaporu sem razumel, da je v tej družbi vse narobe

Na srečanju Vicino Lontano je govoril o mehanizmih oblasti

VIDEM - V Vidmu se bo danes zaključil niz srečanj Vicino Lontano, ki je v furlansko prestolnico ob številnih uglednih gostih privabil tudi izredno številno občinstvo. Na različnih lokacijah, od bivše cerkve svetega Frančiška do univerze, gledališča, knjižnice in bivše ribarnice so se od četrtka do danes zvrstile debate, predstavitev knjig, video projekcije, gledališke predstave, ki so včeraj doživele višek z večerno podelitvijo nagrade Tiziano Terzani. Nagrada, ki nosi ime po priljubljenem novinarju, pisatelju in mislecu, so letos posthumno podelili Anni Politkovskaji, ruski novinarki, žrtvi danes še vedno neznanih morilcev. Tudi zato je bila ena od veznih niti videmskega dogajanja svoboda

izražanja in odnosi z represivnimi oblastniki. Med gosti videmskega cikla srečanj sta bila tudi pisatelj Drago Jančar in novinar Ervin Hladnik Milharčič.

Potrebeni upor ali pogovor o mehanizmih oblasti je bil naslov srečanja, ki ga je založba Forum priredila s pisateljem Dragom Jančarjem. V prenovljenem prostorih nekdanje rible tržnice je številno občinstvo lahko prisluhnulo zanimivemu pogovoru, v katerem sta se prepletali literatura in sociologija. Vodil ga je novinar tržaškega Piccola Alessandro Mezzene Lona, ob pisatelju pa sta ga sooblikovala še predstavniki založbe Luigi Reitani in predvajalec Roberto Dapit. Izhodišče pogovora je predstavljal izid romana Zvenenie v glavi, ki sta ga z naslovom Ronzio in italijančino prevedla Dapit in mlad tržaški prevajalec Martin Vidal (slednji je na videmskem srečanju tudi tolmačil Jančarja). »Izbrala sva ga ne samo, ker je Jančar največji slovenski pisatelj, ampak zato, ker gre za zelo privlačen roman, ki naju je povsem prevzel,« je pojasnil Dapit. Tako privlačen, da je bilo prevajalcema, kljub temu, da sta roman prebrala nič kolikokrat, vsakič žal, da sta prišla do njegovega zadnjega poglavja. Vsebinsko romana je poslušalcem predstavil Jančar: njegov osrednji dogodek se odvija v sedemdesetih letih v bivši jugoslovanski republiki. »Zasnova je resnična: v nem zaporu je res prišlo do upora zaradi prepovedi gledanja televizijskega prenosa košarkar-

ske tekme Jugoslavija-ZDA. Ker sem se tudim znašel v zaporu zaradi nekega malega upora, sem to zgodbo slišal iz ust njegovega voditelja. Ko sem kasneje dobil v roke svoje zaporniške zapiske, sem rekel: saj to je roman!« Jančar je pojasnil, da o svoji zaporniški izkušnji nerad govori, na izrecno prošnjo Mezzene Lone pa jo je na kratko obnovil. Priznal je, da ni bil velik disident, ki je želel zrušiti sistem: »Sistem se mi je zdel dober, večstrankarskega si sploh nisem predstavljal!« Kljub temu pa je njegov uvodnik v študentskem listu Kadetra, v katerem je zapisal, da potrebuje mladina več zraka in večjo izmenjavo idej, sprožil grozovit hrup. Časopis so zaprli, Jančar pa ni šel v zapor. Zaprli so ga kasneje, ko je v Slovenijo prinesel knjigo o povojnih pobojih. »Ta knjiga je bila zame prvi šok, o pobojih nisem nič vedel. V zaporu

pa sem razumel, da je v tej družbi vse narobe, če zapira ljudi samo zato, ker so čez mejo prinesli nedovoljeno knjigo. To spoznanje je iz mene naredilo upornika.« Pridružil se je gibanju za demokracijo, kljub temu pa ni nikoli nastopal v njegovem jedru, temveč se raje posvetil literaturi. Literaturi, v kateri nikoli ne manjka malo melanholije: tako kot v živiljenju, pač. Zato je Jančar videmskemu občinstvu skušal razložiti pomen besede hrepenenje, »slovenske različice melanholije, ki pomeni vse in je zato marsikdaj težko prevedljiva, saj ima številne pomene.« Hrepenenje, ki je značilno za večino Jančarjevih junakov: vsi se tako ali drugače znajdejo v trenutku, ko morajo izbrati, ali naj se prepustijo usodi ali naj izberejo konfrontacijo. In zakaj ne tudi upor.

Poljanka Dolhar

Pisatelj Drago Jančar.

Na sliki desno: Ervin Hladnik Milharčič

VIDEM - Slovenski novinar Ervin Hladnik Milharčič

O svobodi tiska na slovenski način

VIDEM - Kaj je svoboda tiska v državi, ki je bila do pred nedavnim del komunističnega sistema? Na na videz retorično vprašanje je Ervin Hladnik Milharčič, cenjen in popularen slovenski novinar, skušal odgovoriti na včerajšnjem srečanju, ki ga je na dvorišču videmske univerze vodil novinar dnevnika Il Gazzettino Maurizio Bait. V Sloveniji se je zgodilo obratno kot v Italiji, je v svoji tekoči italijansčini povedal bivši novinar Mladine in bivši urednik Sobotne priloge: pri vas je privaten kapital prevzel odločilno vlogo v državnih medijih, pri nas pa je politična opcija, ki je zmagala na zadnjih volitvah, skušala spremeni strukturo privatnih medijev, zamenjati njihove lastnike in urednike. Tudi Milharčiču, ki je bil takrat urednik Delove Sobotne priloge, so dali razumeti, da bi moral svoje pisanje prilagoditi državni politiki; minister za kulturo je baje celo vihtel izvod Sobotne priloge pred televizijskimi kamerami in pojasnjeval,

da mora biti takega pisanja že enkrat konec. Dotedanji urednik ni želel prisluhniti »nasvetom«: nekaj tednov kasneje so ga odslovili. Od takrat je zaposlen pri Dnevniku in njegovi prilogi Objektiv. Milharčič je videmskemu občinstvu posredoval tudi nekaj anekdot iz svojega novinarskega živiljenja. Na primer tisto napačno analizo, ko je v nekem svojem članku zapisal, da se razkroj jugoslovanske države ne bo v nobenem primeru spremenil v vojni spopad. Dva tedna kasneje je v Sloveniji izbruhnila vojna. Kljub temu, da je deset let sledil vsemu, kar se je dogajalo na Balkanu, je ni znal napovedati ... Na vprašanje, ali misli, da bo padec meje zbljžal italijanski in slovenski svet, je Milharčič odgovoril, da bo to možno samo takrat, ko bomo ta svet doživljali kot celoto. »Ko se bom v Vidmu, ki velja v naši mitologiji za slovensko mesto, počutil doma. In ko se boste v Kopru, ki je od nekdaj bil italijanski, doma počutili tudi vi.« (pd)

GOLDONIJEV TRG - Predstavitev pridelkov in izdelkov kmetijskih podjetij

Okusi Krasa sredi mesta res za vsak okus, le da je dober

Med razstavljalci veliko število Slovencev - Kupci zadovoljni, prodajalci prav tako

Goldonijev trg se je za vikend prelevil v živahno tržnico, na kateri so bile izpostavljene tradicionalne dobre s Krasa in iz Brega. Obiskovalci so si lahko privoščili tipične tržaške sladice, več vrst meda, sire, pršut, olivno olje, bela in rdeča vina, številne vrste likerjev in cvetice. Združenje Pro loco Trieste je v sodelovanju s tržaškim Odborom za gospodarski in turistični razvoj že drugo leto zapored priredilo revijo lokalnih prehrambenih jestvin in vinskih izdelkov z imenom Okusi tradicije. Pobuda je že v soboto privabila številne obiskovalce. Nadaljevala se bo tudi danes, od 9.30 zjutraj do polnoči. Ob 21. uri bo za popestritev poskrbela skupina Zakkaman and the revolutionary tribe of lion.

V primerjavi z lansko izvedbo se je število sodelujočih skoraj podvojilo, saj je svoje izdelke ponujalo kar dvanajst proizvajalcev. Pobuda je čez dan privabila predvsem starejše stranke, manj pa mladih, ki so se podali na Goldonijev trg bolj v večernih urah. Tako sodelujoči kot obiskovalci so nam potrdili, da so izpostavljeni izdelki kakovostni in razpoložljivi po dokaj ugodnih cenah.

Obiskovalci so si lahko ogledali šest bogato opremljenih stojnic. Vsako stojnico si je delilo dva ali več proizvajalcev. Desno od odra sta si prvo stojnico delila podjetje Piolo in Max iz Trsta ter tržaška slaščičarna Ulcigrai. Prvi je obiskovalcem ponujal domače likerje najrazličnejših okusov: iz pelina, terana, bele čokolade, evkaliptusa itd. Tržaška slaščičarna pa je prodajala tipične lo-

kalne sladice, od pince do »fav«. Sledila je stojnica kmetijskega podjetja Alessandra Muzina iz Trsta, ki je strankam ponujala bogato izbiro cvetja. Obiskovalci so si lahko privoščili vrtnico, daljo, marjetico ali pelargonijo, za katero je bilo povpraševanje največje, saj je bila na prodaj za 2 evra. Tretjo stojnico so si delila tri kmetijska podjetja: podjetje Marie Ziani iz Trebč, Lenarda Vidalija iz Bazovice in Igorja Grgiča iz Padrič. Ponudba podjetja iz Trebč je vključevala več vrst meda, kot na primer med iz akacije, lipe in rešeljike. Slednji je bila najbolj prodan (po 8 € na kilo). Podjetje iz Bazovice pa je ponujalo bogato proizvodnjo kravjega sira, ki je stal 8 evrov na kilo, podjetje iz Padrič pa je za 7 evrov na steklenico prodajalo tri vrste tipičnih kraških vin: malvazijo, vitovsko in refosk. Četrto stojnico sta si delili čebelar Vilma Abrami Carboni iz Gročane in kmetijsko podjetje Kristine Jerman iz Čampor. Čebelarka je poleg običajnih vrst meda (po 7,50 evra za kilo), ponujala tudi posebne okuse meda, kot na primer Ciocomiel, ki je mešanica meda, lešnikov in čokolade. Podjetje iz Čampor je razstavljalo domače olivno olje po 13 evrov na liter. Poleg tega omenjeno podjetje prodaja skozi vse leto tudi domačo zelenjavno. Peta stojnica je bila bogato opremljena s sladkarjami in kruhom pekarne Davorina Starca s Proseką (pinca po 9,50 evra na kilo) in degustacijo ter prodajo vin podjetja Šturmān iz Repna (po 10 evrov na steklenico). Zadnja stojnica je bila dobesedno obkoljena. Zahvalo za to ima kraška domačija Bajta oziroma surov pršut (2,50 evra za 100 gramov) in pečen pršut (2 evra za 100 gramov), ki sta bila na voljo obiskovalcem. V stojnici je svoje proizvode (med, žganje in bombo) razstavljalo tudi kmetijsko podjetje Alle querce del Carso od Sv. Ivana. Pestro vzdružje je v večernih urah obogatil tudi nastop skupine Hardfish & the hot Potatoes.

Predstavnike združenja Pro loco Trieste, ki so bili s stojnico prisotni na trgu, smo vprašali, ali ocenjujejo sprememblo lokacije pozitivno, saj je bila lanska premiera izvedba umeščena na trgu Sv. Antona. Organizatorji so nam zaupalili, da spremembu lokacije sodi v širši, dolgotrajni projekt, ki zaobjema sam smisel pobude, in sicer, da se čim večje število ljudi približa tradicionalnim značilnostim Krasa. Zaradi tega je mobilnost pobude prav gotovo učinkovito sredstvo. Naslednje leto bo tretja izvedba Okusov tradicije najverjetneje zaživelja Trgu stare mitnice.

Jasmina Strekelj

Kruh in pršut sodita skupaj, še zlasti če se tako vabljivo ponujata

VIŠJE USPOSABLJANJE

2007

Tečaji po višji-srednji šoli

TEHNIKE ADMINISTRATIVNEGA POSLOVANJA IN FISKALNEGA SVETOVANJA

ORODJA IN TEHNIKE ZA NAČRTOVANJE IN PROMOCIJO TURISTIČNIH PAKETOV

SLOVENSKI DEŽELNIKI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAZEVANJE

Kdo so lahko udeleženci: brezposelní z diplomo višje-srednje šole in bivališčem v deželi Furlaniji-Julijijski krajini
Koliko traja: 280 ur predavanj, dva meseca delovne prakse s štipendijo
Štipendija: 320 evrov na mesec za delovno prakso
Vpisnila: tečaj je brezplačen
Izbor na podlagi: testa iz informatike, ocene življenjepisa in individualnega pogovora s kandidatom
Začetek tečaja: junija 2007

Sedež v Trstu: Ul. Ginnistica 72, tel.: 040 566360, ts@sdzpi-irsip.it
Sedež v Gorici: Korzo Verdi 51, tel.: 0481 81826, go@sdzpi-irsip.it
Vpisovanje: od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro **DO 29. MAJA 2007**

www.sdzpi-irsip.it

Euroški socijalni sklad **Euroška unija** **Ministrstvo za delo in socialno politiko** **MINISTERSTVO ZA DELO IN SOCIALNO POLITIKO**

Že 25 let profesionalno skrbimo za zelenje

Alle Gerbere

SALEŽ • Zgonik (TS)

Tel. 040.2296001 • Mob. 349.1237461

VZGOJA OKRASNIH RASTLIN IN CVETJA - razstavni prostor in neposredna prodaja

SISTEMI ZA NAMAKANJE IN GNOJENJE

PROFESSIONALNA SETEV IN VODNA SETEV ZELENIH POVRŠIN

NAČRTOVANJE, IZVEDBA IN VZDRŽEVANJE ZELENIC

SANIRANJE, OBREZOVANJE IN POSEKA DREVES

ZIDANA IN LESENA VRTRA OPREMA

nuova edilcomerc

KERAMIČNE TALNI IN SIENSKE PLOŠČICE, ARMATURE, SANIARNA OPREMA, POKRIVIVO ZA KOPALNICE LESNI IN LAMELI PODI GRADENI, IZOLACIJSKI MATERIALI IN OMETI

NA RAZPOLAGO BARVE FASSA

VSE ZA GRADNJO IN PRENOVO VAŠE HIŠE

NUOVA EDILCOMERC

ul. Grego 55 040.382218

Sedež: Ul. Flavia 52 Trst Tel/Fax 040.8332109

SVETOVNI FORUM G8-UNESCO - Za zagotovitev trajnostnega razvoja

Nujno je novo partnerstvo med razvitimi in nerazvitimi

V tem smislu naj bi bil posebno dragocen »tržaški model«, ki ga utelešajo ICTP in drugi znanstveni centri

G8-UNESCO Težave in upi Afrike

TRST - Skupina industrijsko najbolj razvitalih držav in Rusije (-G8) naj spoštuje sprejetje obvez in način podprtje znanstveni in tehnološki razvoj Afrike. Ta zahteva je prišla do izraza na posebnem zasedanju o perspektivah znanosti, tehnologije in inovativnosti na Črni celini, ki je bilo na sporednu včeraj dopoldne na Svetovnem forumu G8-UNESCO.

Na njem so sodelovali ministri za znanost iz Egipta, Kenije, Ruande in Konga ter podtajnjica na italijanskem zunanjem ministrstvu Patrizia Sentinelli.

Razpravo je vodil izvršni direktor Akademije znanosti tretjega sveta (TWAS) iz Trsta Mohamed Hassan, ki je hkrati predsednik Afriške akademije znanosti. Spomnil je, da je Afriška unija razglasila leto 2007 za »let znanstvene inovacije«. »Države članice so se obvezale, da bodo namenile vsaj 1,1% svojih bruto domačih proizvodov za znanost in tehnologijo in marsikatera je dano oblubo res držala,« je dejal Hassan.

V tem smislu se posebno izkazuje Ruanda. Kot je povedal minister Romain Maurens, sta znanost in tehnologija v središču programa ruandske vlade. »Naš namen je, da bi v teklu petih let celo podvojili sredstva za ta sektor in jih s sedanjega 1,6% dvignili na 3% BDP,« je dejal. Sicer pa je Maurens poudaril, da Afrika ne bo nikoli mogla ujeti koraka z razvitim svetom brez pomoči slednjega. Na to struno so nato brenkali njegovi kolegi Hany Mahfouz Helal iz Egipta, Noah M. Wekesa iz Kenje in Yaye Kéne Gassama Dia iz Senegala. Marsikdo je spomnil, kako je britanski premier Tony Blair na zadnjem vrhu G8 predlagal, naj bi razvite države namenile 50 milijard dolarjev za dvig Afrike. Afriški ministri so izrazili upanje, da predlog ne bo ostal neuresničena obljuba.

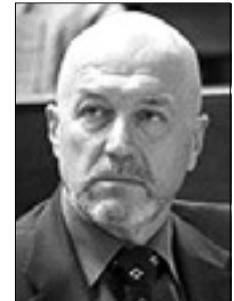
Sicer pa so udeleženci zasedanja tudi kritično ugotovili, da bi se morale same afriške države bolj potruditi. Že omenjeni Mohamed Hassan je spomnil na nekaj let stari projekt za obnovo afriških univerz in za odprtje novih raziskovalnih centrov, ki je postal mrtva črka. Seveda je treba upoštевati, da marsikdej divja bič vojne, pod katerim se vsi še tako smotrnji projekti zdobjijo. Bistvenega pomena bi torej bilo, da bi okrepili tudi pomiritvena prizadevanja.

Žal pa Afrika plačuje tudi za grehe, ki jih ni sama zakrivila. Kajže, da bodo klimatske spremembe, ki jih je sprožil razviti svet, še najbolj prizadele Črno celino. To bo še dodatno zaostriло nekatere sedanje težave, kot je dostop do vode. V tem sklopu je podtajnjica Sentinelljeva povedala, kako si tudi osebno prizadeva za to, da bi pravico do vode priznali kot človeško pravico. Sentinelljeva je zagotovila podporo italijanske vlaude pobudam v korist Afrike in dejala, da bo tej problematiki posvetil posebno pozornost vrh G8, ki se bo odvijal prihodnje leto pod italijanskim predsedstvom. (mb)

Delegati iz razvitih in nerazvitih držav na tržaškem forumu

KROMA

Claudio Tuniz

TRST - V kongresnem središču na pomorski postaji v Trstu se je sinoči končal Svetovni forum G8-UNESCO o znanju in trajnostnem razvoju. Šlo je za tri dni intenzivnih razprav o velikih izzivih, ki čakajo človeštvo na pragu novega tisočletja, ko postaja vsem jasno, da razvoj ne sme biti v naprotju z naravo in s samim človekom, sicer grozi planetarna katastrofa. Za končni obračun foruma smo vprašali prof. Claudio Tuniza, namestnika direktorja Mednarodnega centra za teoretsko fiziko Abdusa Salama (ICTP) iz Miramara, ki je bil med glavnimi organizatorji posvetu.

Prof. Tuniz, forum je predstavljal predvsem priložnost za prost izmenjavo idej in stališč med politiki, znanstveniki in gospodarstveniki iz industrijsko razvitalih držav in iz držav v razvoju, toda italijanski ministrski predsednik Romano Prodi vas je ob otvoritvi pozval, naj bi glavne ugotovitve vendarle strnili v dokument, ki bi ga lahko predstavil na prihodnjem vrhu G8 od 6. do 8. junija v Heiligendammu na Nemškem. Boste Prodiju ustregli?

Kot je bilo predvideno, udeleženci foruma niso odobrili nobene sklepne dokumenta. ICTP pa je prevzel nalogo, da bo skupno s funkcionarji italijanske vlade in UNESCO pripravil sklepno poročilo za prihodnji vrh G8. Kot je znano, se je pobuda rodila na vrhu G8 lanskega julija v Sankt Petersburgu in prav je, da so podbudni seznanjeni z rezultati.

Katero pa je temeljno sporocilo tržaškega foruma?

Nedvomno to, da je za zagotovitev trajnostnega razvoja v svetu potrebno novo partnerstvo med industrijsko razvitalimi državami in državami v razvoju. Poudarek je na partnerstvu. Ne gre namreč za to, da bi enostransko pretakali znanje s svetovnega severa na jug, ampak ravno za sodelovanje, saj se mora tudi sever marsiščesa naučiti od juga.

Bi to pojasnili?

Ni dvoma, da je industrijsko razviti svet dolžen pomagati nerazvitemu, recimo Afriki, da urešči svoje sanje. Toda upoštevati moramo tudi dejstvo, da je način življenja, kakršnega poznamo na bogatem severu, v marsiščem skregan z zahtevami trajnostnega razvoja. T. i. primitivne družbe so bile bolj harmonično vključene v naravno okolje, kot je naša. Zato se moramo tudi mi marsiščesa naučiti.

Kako bi se to novo partnerstvo lahko vzpostavilo?

Lahko bi začeli s tem, da bi ureščili mrežo raziskovalno-izobraževalnih centrov odličnosti po vsem svetu, nekako po vzoru ICTP. Nenazadnje se je forum odvijal v Trstu prav zaradi prisotnosti v njem ICTP in drugih podobnih raziskovalnih ustanov, v katerih znanstveniki iz razvitih in nerazvitih držav delajo bok ob boku. Seveda bi bil to le prvi korak.

Kateri pa bi bili naslednji?

Gotovo bi morali tržaški model razširiti v smer tehnološke inovacije, torej v smer gospodarskega izkorisčanja znanja. V tem smislu bi morali tudi okrepiti t. i. Tržaški sistem. Vsekakor pa upamo, da se bo v tem duhu sprožil nov proces, ki bo prispeval k temu, da bi se svet razvijal na bolj uravnovešen način.

Martin Breclj

FORUM G8-UNESCO - Minister Atta-Ur-Rahman

Pakistan doživlja pravo revolucijo znanja

TRST - Na včerajšnjem zadnjem dnevu svetovnega foruma o trajnostnem razvoju je posebno pozornost pritegnil pakistanski zvezni minister Atta-Ur-Rahman, ki je sicer tudi predsednik zvezne pakistanke komisije za visoko šolstvo. Atta-Ur-Rahman je namreč eden izmed glavnih

tvorcev »revolucije znanja«, ki je ta čas v teku v Pakistanu. Gre za res neavadno pogumno spremembe v smeri družbe znanja. Naj jih na kratko povzamemo na osnovi poročila, ki ga je pakistanski minister podal včeraj dopoldne.

V Pakistanu so bili šolniki do nedavnega dokaj deklasirani. Tako tudi univerzitetni profesorji, ki so pogosto morali imeti drugo službo, da so se lahko preživljali. Pakistanska vlada je zdaj to korenito spremenila. Zavedajoč se, da družba znanja temelji na dobrem učnem kadru, je plače šolnikov odločno povišala. Tako zdaj pakistanski univerzitetni profesorji let-

no zaslužijo povprečno 3 tisoč dolarjev, kar je trikrat več od dohodkov, ki jih prejemajo zvezni ministri. Da bi si laže predstavljali, kaj to pomeni, poskusimo pomisliti, kako bi bilo, če bi takšna razmerja v plačah uveljavili v Italiji ali v Sloveniji.

A to ni vse. Pakistanska vlada se je odločila, da bo raziskovalce nagradila po zaslugah. Za ocenjevanje le-teh se skuša držati kolikor mogoče objektivnih meril, kot je število objav v mednarodnih znanstvenih revijah. »Tako se zdaj dogaja, da je Pakistan najbrž edina država na svetu, v kateri je mlad, in uspešen raziskovalec bolje plačan od starejšega, a manj uspešnega,« je dejal Atta-Ur-Rahman.

Imeti dobre raziskovalce pa ni dovolj. Če nočemo, da zbežijo v tujino, jih je treba omogočiti delovanje doma. V tej perspektivi je pakistanska vlada gmotno omogočila odprtje vrste laboratoriijev in raziskovalnih centrov, po možnosti tudi v sodelo-

Atta-Ur-Rahman

vjanju z zasebnim sektorjem. In dejansko je v nekaj letih zraslo na desetine novih znanstvenih in tehnoloških središč, katerih dejavnost se že začenja poznati tudi v gospodarskem življenju. Poleg tega pakistanska vlada skrbi za ureditev informatskih infrastrukturnih itd.

Skratka, Pakistan doživlja res globoko prenovo z znamenju znanja. Prav nič čudnega ne bi bilo, če bi ga morali čez kakšno leto uvrščati med nove svetovne velesile. (mb)

VARSTVO OKOLJA - Demonstracija po mestnih ulicah

Na zatožni klopi zlasti Illy in deželna vlada

Udeleženci pretežno iz Furlanije, veliko policistov in nobenih neredov

Včerajšnja manifestacija po tržaških ulicah je bila naperjena predvsem proti Illyju in deželni upravi

KROMA

Včerajšnja manifestacija proti »nevzdržnemu razvoju« Furlanije-Julijske krajine je izzvenela predvsem kot protest proti deželni vladi, začenši z njenim predsednikom Riccardom Illijem. Velika večina protestnih gesel, ki so jih vzlikali pretežno mladi demonstranti, je bila namenjena prav Illyju, mnoge pikre pripombe pa so le-tele tudi na odbornika Lodovica Sonega (LD) in Gianfranca Moretton (Marjetica). Slednjemu so očitali, da je glavni pobudnik načrtovane cementarne in industrijski coni pri Torviscosi.

Manifestacija, ki se je začela pred železniško postajo in končala pred sedežem deželnega sveta, je bila vsebinsko zelo pisana. Na čelu sprevoxa so bili predstavniki odborov, ki nasprotujejo cementarni, nato sprotniki hitre železnice, plinskih terminalov, elektrovodov v Karniji in nekaterih večjih kamnolomov, ki jih hočejo odpreti v severni Furlaniji. Pri vseh je bil, kot rečeno, na zatožni klopi Illy, slišati pa je bilo tudi kritike na račun Romana Prodija in njegove vlade, češ da zanemarja okoljska vprašanja.

Udeležencev je bilo nekaj manj kot tisoč, kar je precej razočaralo prreditelje, ki so gotovo pričakovali mnogo večjo udeležbo, predvsem iz Trsta. Glavnina demonstrantov je namreč prišla iz Furlanije, malo je bilo, kot rečeno, udeležencev iz Trsta, med katerimi so prednjačili nasprotinci uplinjevalnikov. Nekaj udeležencev je prišlo tudi iz Veneta, v glavnem predstavnikov odborov proti hitri železnici v sklopu petega evropskega koridorja.

Demonstracijo je spremljalo veliko, najbrž pretirano število policistov, karabinjerjev in finančnih stražnikov, ki pa so na srečo bili brez dela. Zastražili so zlasti sedeža deželnega sveta in vlade ter nekatere druge »občutljive točke« v središču mesta, kjer ni prišlo do večjih zastojev v prometu.

Politikov na manifestaciji ni bilo dosti, kar nekaj pa je bilo članov obeh komunističnih strank in Zelenih. Vsi so Illyjevi politični zavezniki in vsi so v tem trenutku tako ali drugače kritični do deželnega odbora, zlasti kar zadava njegove izbire na področju okolja, energetike in velikih infrastrukturnih.

Za transparentom Zelenih je korakal deželni svetnik Alessandro Metz, ki grozi, da bo izstopil iz Illyjevega zavezništva. Od slovenskih politikov smo videli deželnega svetnika SKP Igorja Kocijančiča in goriškega pokrajinskega odbornika Marka Marinčiča, sicer zastopnika Zelenih.

DEVIN-NABREŽINA - Zaostritev volilne kampanje

Novo dovoljenje za Sesljan Protest leve sredine

Devinsko-nabrežinski župan Giorgio Ret je podpisal novo krajinsko dovoljenje in obenem tudi gradbena dovoljenja v nekdanjem sesljanskem kamnolomu. Sklep je sprožil oster protest leve sredine in dodatno zaostril vzdušje v volilni kampanji.

Občina Devin-Nabrežina je krajinsko dovoljenje, ki odpira pot gradnjam v nekdanjem kamnolому, izdala konec lanskega leta. 23. februarja letos je Spomeničko varstvo Furlanije-Julijske krajine razveljavilo občinski sklep, podjetje S. Protasio e Gervasio, lastnik zaliva in kamnoloma, pa se je pritožilo na Deželno upravo sodišče. Obenem je od Retove uprave zahtevalo novo dovoljenje za posege v kamnolomu.

8.maja je župan Ret podpisal nova dovoljenja za kamnolom, za katera je Občina od lastnikov zaliva dobila 442 tisoč evrov urbanizacijskih dajatev, ki jih je svojčas že vključila v proračun 2007.

BAZOVICA Pri fobji spominska svečanost

Pri Bazovski fobji je bila včeraj vsakoletna spominska svečanost, ki so se je med drugimi udeležili tržaški župan Roberto Dipiazza, predsednica tržaške pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat in predsednik »Odbora za mučenike fobj« Paolo Sardos Albertini. Svečanost se je pričela s poklonom vojaške častne straže in dviganjem zastave ob igranju državne himne.

Potem ko so položili nekaj lovoročnih vencev, je tržaški škof Evgen Ravignani daroval mašo. Sledilo je branje »Prošnje za infobiranje«, ki jo je napisal nadškof Antonio Santin, nekaterih prispevanj in utemeljitve podelitve zlate kolajne za vojaške zasluge mestu Trstu. Svečanost se je zaključila s petjem »Va pensiero«. Zatem je delegacija položila venec tudi pred fobjo št. 149 na Repentabru.

Svetniki opozicije so včeraj formalno protestirali zoper županov sklep in zahtevali od njega, naj zamrza denar, ki ga je dobila Občina od podjetja S. Protasio e Protasio. »Namesto, da bi župan počakal na razplet dogajan in na razsodbo upravnih sodnikov, je dva tedna pred volitvami podpisal pravno in politično zelo sporno odredbo. Mi ne sprotujemo turističnemu razvoju Sesljanskega zaliva, odločno pa odklanjamatočno županovo početje«, so v sporocilu za javnost napisali zastopniki devinsk-nabrežinske leve sredine.

O perspektivah kmetijstva in turizma v Devinu-Nabrežini pa je tekla beseda na srečanju med županskim kandidatom Massimom Veronesejem, kmetovalci, naravovarstveniki in zastopniki jušov. Na srečanju (navzoča sta bila tudi zastopnik zelenih Maurizio Rozza in tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec) so govorili o stanju kmetijstva v občini in to

tudi v luči razvojnega programa za to področje, ki ga financira Evropska unija.

V sklopu volilne kampanje leve sredine bosta jutri dve javni pobudi. Marjetica prireja ob 18.30 v hotelu Belvedere v Sesljanu srečanje z vladnim podtajnikom Mariom Lettierijem, ki bo govoril o javnih financah. Sodelovalo bo Veronesi, deželni svetnik LD Renzo Petris, tajnik UIL Luca Visentini in profesor Fulvio Presacco. SKP pa vabi zvezčer ob 20.30 v Kamarsko hišo v Nabrežino na debato o fleksibilnosti in prekernosti na tržišču dela.

Popravek

Za mandat v devinsko-nabrežinskem občinskem svetu se na listi SKP poteguje Tatjana Kobau in ne Kobal, kot smo napačno napisali. Za napako se opravičujemo.

BOLNIČARJI - Pobuda

Mobilizacijo sklenili z glasbo

Ob včerajnjem mednarodnem dnevu bolničarja so sklenili tudi veliko mobilizacijo, za katero se je z »dnevi bolničarja 2007« v Trstu zavzela Ipasvi, državna federacija, ki združuje profesionalne bolni-

čarje, zdravstvene delavce in otroške vaške. V Trstu je v Ipasvi vklanjajo preko 2 tisoč profesionalnih bolničarjev. Po budniki so delili informativni materiali, poskrbeli pa so tudi za glasbo in prigrizek.

Azaleje za raziskave

Preko 20 tisoč prostovoljev združenja Airc bo danes na trigh po Italiji delilo 700 tisoč azalej, za vsako bo treba odšteti 14 evrov, izkušček pa bodo namenili raziskavanju raznih oblik raka, ki prizadene ženske. V tržaški pokrajini bodo prostovoljci na Trgu Goldoni, v Barkovljah, pri Sv. Jakobu, v galeriji Tereste, na Trgu sv. Antonia Novega, na Trgu Rosmini, v trgovskem centru Il Giulia, pri Valmauri, na Trgu Marconi v Miljah, na Narodni ulici na Opčinah (od 8. ure vse dokler jim zaloge ne bodo pošle).

Glasba v luteranski cerkvi

V luteranski cerkvi na Trgu Panfilij bosta v okviru »VII. glasbene galerije« danes nastopila zbori tržaške in veronske univerze (dirigenta S. Rosani oz. B. Nicholas), na programu je tudi koncert za klavir (A. Lordero). Pričetek bo ob 20.30, vstop je prost.

Jutri o pravni govorici

V dvorani Bachelet na tržaški univerzi bo jutri ob 15.30 seminar o pravni govorici, prevajajuju komparaciji. Govorili bodo Federica Scarpa (Trst), Stefania Cavagnoli (Macerata), Francesco Palermo (Verona), Roberto Scarciglia (Trst), predsedoval bo Sergio Bartole (Trst). V torek, 15. t.m. ob 15.30 bo v dvorani G. Venezian na pravni fakulteti predaval Sabino Cassese, docent na univerzi La Sapienza v Rimu in sodnik pri ustavnem sodišču. Cassese bo govoril o sodelovanju državljanov pri kolektivnih odločitvah, in sicer z vidika primerjalnega prava.

Ponedeljek v »Schmidlu«

V gledališču muzeju Carlo Schmid v prestižni palači Gopcevich (Ul. Rossini 4) bosta o glasbenih instrumentih jutri ob 17. uri govorila Stefano Bianchi in Antenore Schiavon. Pobuda sodi v okvir IX. tedna kulturne.

Jutri praznik policije

V gledališču Rossetti bodo jutri proslavili 155. obletnico ustanovitve državne policije. Slovesnosti, ki se bo pričelo ob 10.30, se bodo udeležili podtajnika Ettore Rosato in Miloš Budin ter vladni komisar, prefekt Giovanni Balsamo. Ob tej priložnosti bodo nagradili nekatere dijake iz tržaških šol, ki so sodelovali na 7. projektu-natečaju »policaj, priatelj več« na temo »cesta, učiteljica življenja«.

Kongres Italije vrednot

V hotelu Executive v Ul. Masieri 4 v Vidmu se bo danes z akreditacijo vpisanih (ob 9. uri) pričel 2. deželni kongres Italije vrednot. Tržaška sekcija je pripravila resolucijo, ki sedanega pokrajinskega koordinatorja Paola Bassija kandidira za deželnega koordinatorja. Resolucijo je podprt tudi Oliviero Paoletti, doseganji blagajnik.

»Steza strupenih rastlin«

V botaničnem vrtu Carsiana bodo danes odprli »stezo strupenih rastlin«. Predvidena sta dva vodena obiska, ob 16. in ob 17. uri. Stezo si zatem lahko ogledamo ob običajnem odprtju vrta (od ponedeljka do petka ob 10. do 13. ure, v sobotah in ob praznikih ob 10. do 13. in ob 15. do 19. ure, vodena obiska sta ob 16. in 17. uri). Informacije dobimo na spletni strani www.carsiana.eu in na tel. 040-229573.

Boljši sejem v Miljah

Na Trgu della Repubblica v Miljah bo danes boljši sejem, ki ga prireja kulturno združenje Cose di vecchie case. Sejem bodo odprli ob 8. uri in bo trajal do sončnega zatona. Prihodnji sejem bo v nedeljo, 10. junija. Za informacije lahko poklicemo omenjeno združenje (tel. 339-749533, sedež je v baru Violin v Ul. del Teatro 2 v Trstu).

Z JUTRIŠNJIM DNEM - Polaganje asfalta

Na delu Nabrežja spet težave v prometu

Najprej bodo asfaltirali odsek med Trgom Tommaseo in Ul. dell'Annunziata

Jutri, ko bo Svetovni forum G8 - UNESCO o znanju in trajnostnem razvoju povsem mimo, bodo nadaljevali s polaganjem zadnje plasti asfalta in urejanjem cestnih oznak na obnovljenem Nabrežju. O podrobnostih operativnega načrta so se dogovorili na srečanju na županstvu, na katerem so sodelovali tudi predstavniki mestne policije in prevoznega podjetja Trieste Trasporti. Kot pravi občinski odbornik za javna dela Franco Bandelli, so po zahtevnih delih počakali nekaj mesecev, da se teren sesede in utrdi. Sedaj bodo tudi odpravili ponekod preveliko razliko v višini med pločniki in cesto ter izboljšali dostop do samih pločnikov, kar velja zlasti za invalide.

Dela bodo potekala v štirih fazah. Najprej se bodo lotili zunanjih strani, torej tiste, ki gre od sredinske gredice proti morju. Začeli bodo na odseku med Trgom Tommaseo in Ul. dell'Annunziata. Promet bo potekal po drugi polovici ceste, in sicer v obeh smereh, vsaki bodo namenili eno od sedanjih stez. Čeprav bodo semafori utripali samo z rumeno lučjo in bodo zmanjšali število avtobusnih postaj ter okreplili redarsko službo, je pričakovati, da bo prihajalo do zastojev, kar je nekje neizogibno. Kot je povedal Bandelli, morajo to prvo fazo dokončati v največ desetih dneh, ker 27. maja že pričakujejo prihod prve potniške ladje, Costa Marina.

Z naslednji fazi bodo dela nadaljevali do Trga Venezia, nakar se bodo lotili zunanjega odseka med Trgom Tommaseo in Trgom Venezia. Istočasno bodo promet preusmerili na že dokončano, zunanjou polovico ceste. Podobno bodo zatem naredili na odseku med Trgom Venezia in Ul. di Campo Marzio (torej bodo najprej polagali asfalt na zunanjji strani) ter naposled še na predelu pred Sacchetto.

Z jutrišnjim dnem bodo pričeli obnavljati cestne oznake (prehode za pešce itd.) tudi na področju Škednja in Valmaure. Dela bodo potekala v nočnih urah (od 20.00 do 6.00) in jih bodo v primeru slabega vremena odložili na naslednje dni. Jutri bodo v Ul. D'Alviano in Ul. Doda, v torek v ulicah di Servola, Banelli, del Roncheto, Soncini in Marco Praga, v sredo v ulicah Carpineto, Valamaura, Ratto della Pileria in Miani, v četrtek na Rebri di Zugnano ter v ulicah Frescobaldi, S.M. Maddalena in Paisiello.

Tudi zadnji del tržaškega nabrežja bo spremenil podobo

BRIŠČIKI - KRD Dom Briščiki Norma Verša nova predsednica društva

Nov odbor KRD Dom Briščiki, ki so ga izvolili društveni člani na 11. rednem občnem zboru 19. aprila 2007 se je sestal v društvenih prostorih Doma Briščiki. V Upravnem odboru so pristopili nekateri novi člani, ki bodo zagotovo dali društvu dodatnega elana. Izvoljeni so bili naslednji odborniki: Corrado Bresciani, Dario Briščik, Mario Briščik, Milan Briščik, Mario Germek, Monica Hrovatin, Rado Jagodic, Marino Kralj, Andrej Pahor, Ivan Sardo, Stanislav Savi, Nadja Škarab, Norma Verša in Žarko Šuc; v Nadzorni odbor pa so bili potrjeni Mario Geri, Paolo Milič in Emil Škarab.

Društvo je od ustanovitve leta 1995 dalje vodil Mario Briščik, ki pa je ob zaključku prejšnje mandatne dobe pustil predsedniško mesto. Zahvalil se je vsem za angažiranost v prid vaške skupnosti in se obenem spomnil tudi na odbornike, ki jih ni več med nam.

Bi je med pobudniki izgradnje Doma – spomenika padlim vaščanom v NOB. Do same zamisli je prišlo novembra 1975, ko je bil tudi ustanovljen prvi

sedemčlanski odbor. Leta 1982 je bil legitimiran nov odbor z Mariom Briščikom na čelu in je skupno začel z gradnjo Doma. Ko je bila leta 1995 stavba dokončana, je oživelje delovanje.

Novo društvo, nov sedež in Mario Briščik je požrtvovalno nadaljeval v vlogi naslednjih odbornikov: Corrado Bresciani, Dario Briščik, Mario Briščik, Milan Briščik, Mario Germek, Monica Hrovatin, Rado Jagodic, Marino Kralj, Andrej Pahor, Ivan Sardo, Stanislav Savi, Nadja Škarab, Norma Verša in Žarko Šuc; v Nadzorni odbor pa so bili potrjeni Mario Geri, Paolo Milič in Emil Škarab.

Prva pobuda odbora je sodelovanje na občinskem vinskem prazniku z razstavo fotografij o naravi, kraški arhitekturi in domačih živali, ki jih bodo posneli otroci iz vrtca in osnovnošolci iz Saleža in Zgonika. Odbor bo poskrbel za obuditev svetoivanskega kresovanja, zadal si je tudi nalogo, da bo v prihodnje poskrbel s skupnimi močmi vaščanov za bolj urejen izgled vasi. (nš)

Z predsednico se izvolili Normo Veršo, bivšo podpredsednico. Poleg nje so na vodilna mesta bili imenovani še Andrej Pahor - podpredsednik, Nadja Škarab - tajnica, Marino Kralj - blagajnik, Mario Germek in Stanislav Savi - gospodar.

Na sredinem srečanju je najprej nekaj besed povedal o zgodovini in o današnjem stanju v Iranu, nato pa je pokazal diaforetive svojega enomeseca potovanja po tej očarljivi državi. Ob kazanju utrinkov iz potovanja je predavatelj povedal kar nekaj zanimivih anekdot, ki jih je doživel na tem potovanju. Večkrat je poudaril, da so Irančani, v nasprotju s predstodki, ki jih navadno imamo do teh ljudi, eno najbolj prijaznih in vlijudnih ljudstev, kar jih je med svojimi potovanji spoznal.

Potopisno predavanje je Križman zaključil s povabilom prisotnim, naj ob priliki obiščejo Iran, saj je zelo lepa, a malo obiskana turistična točka.

JUBILEJ Iskrene čestitke Lelji Rehar Sancin

LELJA REHAR SANCIN

Za gospo Leljo Rehar Sancin analitski podatki navajajo, da je bila rojena v Mariboru 11. maja leta 1922, kar pomeni, da je minuli petek slavila 85. rojstni dan. O njenem bogatem intelektualnem življenju kulturne delavke, profesorce, igralke, publiciste in prevajalke je bilo ob raznih priložnostih marsikaj napisano. Primorski biografiski leksikon hrani o njej izčrpen zapis, čeprav bi bilo mogoče še kaj dodati. Denimo to, da ima v našem dnevniku stalno rubriko z naslovom Bogatimo svoj jezik, ki jo objavljam vsak torek.

Morda se niti dobora ne zavedamo, koliko je vreden tisti torkov okvir, za katerega je potrebnih kakih pet minut branja. V tiste vrstice je vtakno izjemno jezikovno znanje, hkrati pa izvirnost in ustvarjalnost pri komunikaciji z bralci, kar pri jezikovnih izvedencih nista ravno pogosti značilnosti. Tako kot se tudi redko dogaja, da nekdo zaradi ene same besedine dileme doživi neprespano noč, kot se je že zgodilo gospo Reharjevi. Njena rubrika nas vsak tork rešuje iz jezikovnih zagat, ponovno odkriva marsikaj, na kar smo že pozabili, ne da bi se tega zavedali. Vsaj enkrat tedensko nam daje priložnost krepiti naše sposobnosti izražanja in nas hkrati z avtorito znanja opozarja, naj bo naš vsakdanji jezik deležen večje skrbi. Živeti na »jezikovnem prepihu« je lahko vsekakor velika prednost, ni pa tak položaj brez tveganja.

Gospa Reharjeva nas tudi še kar pogosto obiše v redakciji in takrat so srečanja z njo »rubrika v živo«. Pričakujemo jo z nekašnim strahospoštvanjem, saj smo z našimi pogošto (pre)hitro opravljenimi pisnimi izdelki praktično vsak dan na izpit. Da bi nas še dolgo čila in zdrava obiskovala in nam pomagala iz težav, to želimo Gospo Lelji ob njeni obletnici. Za njen doprinos slovenskemu jeziku in našemu dnevniku smo iskreno hvaležni. (D.U.)

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV - Alice Zen: La religione a Trieste

Trst je glede veroizpovedi edinstveno mesto: »Bog je eden, častimo pa ga na različne načine«

Dušan Jakomin in Alice Zen

KROMA

Trst je v verskem pomenu edinstveno mesto, ker združuje pripadnike številnih veroizpovedi. To dejstvo je pritegnilo tržaško fotografinjo Alice Zen, da je pred dvema letoma zbrala vodilne predstavnike vseh veroizpovedi v mestu in jih povabila na srečanje s skupnim menom, da bi vsi prestopili k sodelovanju za pripravo knjige, ki bi obravnavala bogato tržaško versko stvarnost. Rezultat te pobude je avtorica zbrala v knjigi »La religione a Trieste« (veroizpoved v Trstu).

Knjigo in avtorico je na pondeljkovem srečanju Društva slovenskih izobražencev predstavil Dušan Jakomin. Kot je poudarila Alice Zen »Bog je eden, častimo ga in molimo na razne načine in v raznih jezikih. Zato knjiga nosi naslov La religione in ne le religioni.« V uvodu knjige avtorica med drugim piše: »Trst, ljubljeno mesto, polno naravnih lepot, vez z Vzhodom, v novi Evropi ne več v nasprotju, stalno krasni bogastvo znanosti in umetnosti, tradicij, različnih verstev, gibanj za mir, s tisoči jezikovnimi izrazi

različnih etnij.« Raziskovalno delo o veroizpovedi v Trstu ima seveda zgodovinski okvir. Trst se je razvil tudi na verskem področju predvsem z uvedbo proste Luke leta 1719 v času vladavine Karla VI. Mesto ob morju je takrat po zaslugu široke odprtosti avstrijske gospodarske politike privabilo trgovce različnih narodnosti iz Sredozemja. Privilegiji in razni spodbujevalni ukrepi so od takrat dalje v Trstu odpravili nekatere omejitve veroizpovedim, ki niso bile katoliške. V Trstu so novi ljudje prinesli svoje posle, a tudi svojo kulturo, vero in vse, kar k temu spada, cerkve, obrede in pokopališča. Trst je tako nudil svojo mesto grško-pravoslavnim, srbsko-pravoslavnim in romunsko-pravoslavnim vernikom, Armencem, Judom, kasneje pravljencem raznih vej protestantizma, nato še muslimanom in ostalim manjšim verskim skupnostim, kot so bahá'ínska in budistična skupnost, ki tvorijo pisani mozaik veroizpovedi v Trstu.

Knjiga povzema v enotni knjižni izdaji pestro versko stvarnost v Trstu. To je prvo delo, ki zaobjema prikaz vseh veroizpovedi v eni sami knjigi. V preteklosti so posamezne verske skupnosti izdajale ločene publikacije, ki so se omejevale zgolj na njihovo vero. Delo je originalno zasnovano, kajti ob pisanih prispevkih vidnih predstavnikov posameznih veroizpovedi, je v knjigi zbranih še približno petdeset fotografij, ki prikazujejo da-najnjo versko stvarnost v Trstu.

Alice Zen je pred tem delom pripravila že nekaj knjižnih izdaj. Leta 2003 je založba Mladika izdala njen originalno delo z naslovom »Protagonisti Arte e scienza«, kjer je predstavila fotografije s krajskim življenjepisom osebnosti našega mesta, med katerimi je tudi nekaj Slovencev. Leta 2006 je na izvireni način predstavila Borisa Pahorja, v pripravi pa je knjiga o Alojzu Reboli. S svojim iskanjem in odkrivanjem Alice Zen potrjuje dalj časa sprejeti dejstvo, da Trst ni le mesto Sabe, Sveva ali Joyceja, temveč tudi Pahorja, Reboli in še marsikoga.

Erik Kuret

MUZEJ REVOLTELLA - Otvoritev razstave in predstavitev monografije

Dorfles po dolgem času zopet v rodnem mestu

Župan Dipiazza je umetniku ob tej priložnosti izročil pečat mesta Trst iz 13. stoletja

Tržaški muzej Revoltella bo 15. julija gostil razstavo slik in glinastih kipcev mednarodno priznanega umetnika in kritika umetnin Gilla Dorflesa. Razstava, ki je zaživel na pobudo Odborništva za kulturo v tržaški občini in s finančno podporo CRTrieste, so uradno odprli včeraj popoldne, kjer so tudi predstavili komaj izdano avtobiografijo umetnika. Sledil je nagovor župana Roberta Dipiazze, ki je Dorflesu izročil tudi uradni pečat mesta Trst.

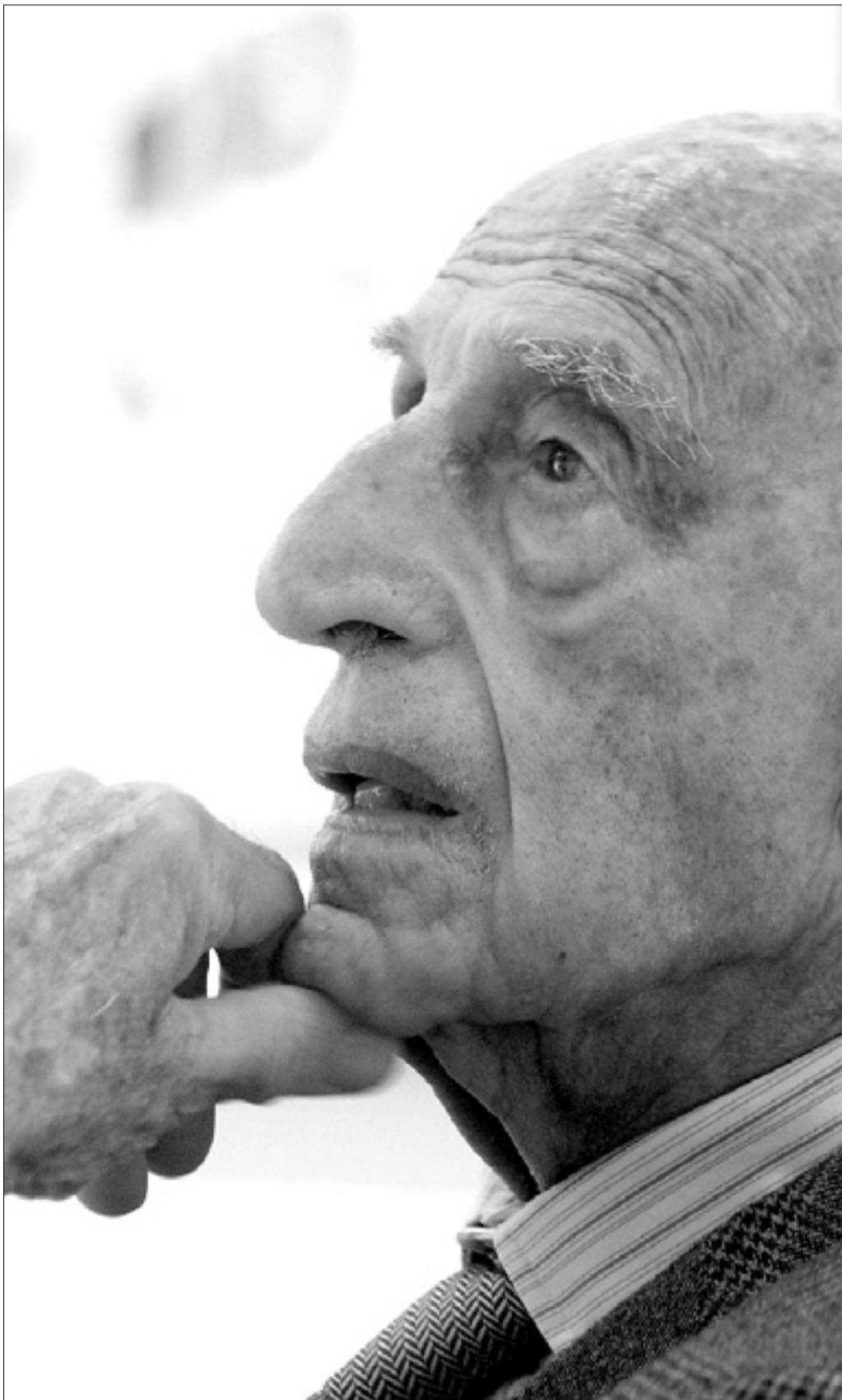
Sicer pa je bilo o razstavi več povedanega na petkovi predstavni konferenci, kjer so o antološki razstavi, ki nosi naslov Gillo Dorfles 1935–2007, spregovorili Odbornik za kulturo Massimo Greco, direktorica muzeja Maria Masau Dan, glavna prirediteljica razstave Martina Cognati in sam avtor razstavljenih umetnin. Slednji je poudaril zadovoljstvo, da je lahko prek omenjene razstave uradno nastopil kot slikar tudi v svojem rodnem mestu. Dorfles se jasno spominja obdobja, ko je obiskoval tržaški klasični licej. Takrat, kot je pripomnil avtor, se je namreč začel resnejne uvarjati s slikarstvom; začel je izoblikovati lasten stil, ki ga spremlja še danes.

Gillo Dorfles se je namreč rodil v Trstu, po rodu pa je Furlan. Kljub temu, da je diplomiran psihiater, ga je v teknu življenja priznana umetnostna žilica gonila, da je skoraj nenehno ustvarjal in sodeloval na mednarodnem umetnostnem in kulturnem prizorišču kot slikar, kipar, kritik umetnin, esejist in redni profesor ter izredni predavatelj na številnih univerzah (v Miljanu, Trstu, Clevelandu, Buenos Airesu, Mehiki, New Yorku). Velja za priznanega poznavalca estetike in teorije okusa. Zanimal se je tudi za arhitekturo in industrijsko oblikovanje oziroma dizajn. Leta 1948 je v sodelovanju s tremi umetniki (Giannijem Monnetom, Soldatijem in Munarijem) ustanovil gibanje MAC (Movimento Arte Concreta), iz katerega izstopa iskanje konkretnih, čistih in pravobitnih oblik. Jasen primer produkcije obdobja MACA je razstavljena oljčna slika iz leta 1955 Composizione turchese.

Razstava obsega 60 umetnin, ki vključujejo oljčno tehniko, uporabo temper, akrilnih barv in gline. Razstavljena produkcija sega od leta 1935 do danes in zaobjema tri faze avtorjevega delovanja: trideseta in štirideseta leta prejšnjega stoletja, obdobje ustanovitve združenja MAC in zadnjo fazo, ki vključuje avtorjevo produkcijo od polovice osemdesetih let do danes. Nekatere novejše umetnine so prvič vpoled širši javnosti, kot na primer akrilni sliki Grancornuto in Lumancone. Pisani glinasti kipci pa so nastali med drugo svetovno vojno, ko se je avtor naskrivaj posluževal vaške peči v toskanski pokrajini, kot je pojasnil Dorfles. Razstavljene umetnine pričajo o izjemni nadarenosti Dorflesa, ki mu je uspelo učinkovito kombinirati »asimetričnost, lahkotnost in razdaljo«, kot je poudarila prirediteljica razstave Martina Cognati.

Cena vstopnice znaša 7 € oziroma 4 € s popustom in vključuje tudi ogled celotnega muzeja. Razstavo si bo mogoče ogledati do 15. julija: od 9. do 18. ure od ponedeljka do sobote (razen ob torkih, ko je muzej zaprt) in od 10. do 18. ure ob nedeljah. Gledalcem razstave bo na razpolago tudi izčrpen katalog (na doplačilo), ki jih bo vodil prek razstave in jim ponudil ključ branja razstavljenih umetnin.

Jasmina Strekelj

Gillo Dorfles med predstavljivo razstave

KROMA

V TRSTU IN V KOPRU - Od jutri do srede Povojni čas ob meji tema tridnevnega seminarja

Seminar z naslovom Povojni čas ob meji, ki bo od jutri do srede potekal v Trstu in Kopru, bo pod drobnogled vzel dogajanje na Koprskem, Tržaškem in Goriškem, oblikovali pa ga bodo ugledni strokovnjaki, ki bodo z znanstvenega vidika spregovorili o zgodovini teh krajev. Posvet je zaključna faza tri leta trajajočega mednarodnega projekta Interreg IIIA Phare CBC Italija - Slovenija, v okviru katerega so poleg Deželnega inštituta za zgodovino osvobodilnega gibanja (IRSML) in Univerze v Trstu, ki sta nosilca projekta, sodelovali še naslednji inštituti: Univerza na Primorskem, Tržiško kulturno združenje, goriški muzej Nova Gorica, Inštitut za novejšo zgodovino Ljubljana, Narodna in študijska knjižnica, Politetnika Nova Gorica ter SLORI.

Omenjeni posvet bo v žarišču postavil dva argumenta, ki sta bila obravnavana v dveh različnih čezmejnih projektih. Strokovnjaki bodo tako v precep vzel povojni čas na obmejnem območju in gospodarsko ter družbeno

metamorfozo Trsta in Kopra v obdobju po drugi svetovni vojni. Pomemben segment strokovnega srečanja bo predvsem globalni in interdisciplinarni pustop k obravnavanju povojnega obdobja, je včeraj izpostavila Marta Verginella, Aleksander Panjek pa je poudaril, da bodo obravnavani čas analizirali in podrobno skicirali strokovnjaki z obe strani meje. Pester koledar predavanj se bo začel v pondeljek, 14. maja, v dvorani Tessitorij deželnega sveta FIK. Pubblika bo v jutrih urah (od 9. do 13. ure) lahko prisluhnila argumentu, v okviru katerega se bodo zgodovinarji lotili izgradnje političnega sistema v conah A in B. Sklepni del tridnevnega posvetu in triletnega projekta bo potekal v Trstu, in sicer v sredo, 16. maja (dvorana Tessitorij), ko bodo strokovnjaki predstavili izsledke študij, ki obravnavajo migracije prebivalstva na obmejnem območju, ob koncu pa bo sledila še okrogla miza o demografiji, nacionalizaciji in migracijskih tokovih, na kateri se bodo zbrali dobri poznavalci teh tematik.

Tridnevni seminar bo oblikoval kar 45 razpravljalcev, ki bodo nizali vzporednice med že obstoječimi študijsami in novimi doganjaji ter poudarili prelomnike, ki so vplivale na življenje ljudi ob meji. V tej luči bodo postregli tudi s številnimi novimi namigi, ki bodo postali izliv novim generacijam zgodovinarjev, sociologov, politologov ... Seminar bo postregel tudi z nekaterimi skupnimi sklepi, do katerih so izvedenci prišli v tem triletnem delovnem obdobju. (sc)

V torek v Slovenskem klubu večer o Romih

V torek bo Slovenski klub priredil razpravo o nadvse aktualni temi, in sicer o problemu romskega naselja v tržaški pokrajini. Že nekaj časa beremo namreč na lokalnem tisku o precej zapletenih in ne vedno povsem jasnih pogajanjih glede najprimernejše lokacije za nomadski kamp. Tržaški župan Dipiazza je med drugim napovedal, da bi predvideno naselje lahko namestili na jugarskem zemljišču na Vejni. O tem vprašanju, ki je precej razburilo krajevno prebivalstvo, bodo v prostorih Slovenskega kluba razpravljali pokrajinska oddelavnica za socialne zadeve Marina Guglielmi, predsednik kontovelskega jusa in občinski svetnik Levih demokratov Štefan Ukmari ter predsednika kraških rajonskih svetov Marko Milkovič in Bruno Rupel. Srečanje se bo pričelo ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani.

»50 minut« drevi na slovenski TV

Drevi bo v sklopu oddajanja v slovenščini na tretji mreži RAI, okrog 20.50 zopet na sporedu TV mesečnik 50 minut. Tokrat bomo, med drugim, spoznavali, kaj pomeni udeležiti se svetovnega tekmovanja kuvarske knjig, ki se letos odvija na dalnjem Kitajskem. Tja bomo miselno polleteli, ker je letos na njem prejel posebno priznanje Slovenec Dino del Medico, zdaj živec v Kopru, sicer pa doma iz Terske doline. Spoznavali pa bomo tudi mladega filmljara Ivana Gergoleta, avtorja dveh filmov s taborično tematiko. O senčnih, pa tudi sončnih platem tržaškega poslopnega Melara, simbola velike ljudske gradnje, nam bodo spregovorili različni pričevalci. V naši družbi bodo letalci Gorske reševalne zveze Slovenije ter predstavniki deželne Civilne zaštite ter Finančne straže. Na koncu pa še slastna glasba doberdobskega »Blek pantersov«.

Otroški zbor F. Venturini na tekmovanjih

Otroški zbor Fran Venturini je ambiciozna skupina pevcev, za katere zborovodkinja Suzana Žerjal išče vedno spodbudne možnosti rasti in uveljavljanja tudi izven domačega okvira. S svojimi številnimi dosežki in bogato dejavnostjo je zbor dosegel širšo priznanost in je privabil v letošnji sezoni več novih, malih članov. Okrepljen sestav je nastopal na vsakoletnih koncertih, ki jih prireja Občina in je sodeloval pri deželnih reviji Nativitas. Pevci so tudi snemali program božičnih pesmi za RTV Slovenija in koprsko televizijo, aprila pa so se udeležili koncerta revije otroških in mladinskih pevskih zborov Naša pomlad v auditoriju v Portorožu. Zdaj, ko se sezona skupaj s šolskim letom izteka, imajo pevci pred seboj najbolj zahtevne izzive, saj se bodo udeležili v prihodnjih mesecih dveh zborovskih tekmovanj. V tekočem mesecu bo zbor od Domja nastopal na četrtem državnem tekmovanju otroških zborov »Il Garda in coro« v kraju Malcesine. Junija pa se bodo pevci preizkusili na osmici izvedbi mednarodnega tekmovanja otroških zborov »Cuoricino d'oro« blizu jezera Maggiore. Zbor Fran Venturini bo prvi zbor v zgodovini tega tekmovanja, ki bo nastopal s programom skladb v slovenskem jeziku. (ROP)

Navodila za zatiranje peronospore in oidijske

Služba za usmerjeno in integrirano varstvo vinske trte, ki deluje v okviru Pokrajine Trst, svetuje v teh dneh sledeče posege: PERONOSPORA (Plasmopara viticola). Vsled padavin, ki so presegle prah nevernosti napada, se proti tej glivici svetuje škropanje z enim izmed navedenih sredstev:

DIMETOMORF + MANKOZEB (Forum MZ WG - Slogan MZ) ali BAKROV HIDROKSID (Cupavit Blu WG, Iram 50 DF, Corvit ipd.) – uporabljamo ga tudi v biološkem kmetijstvu.

OIDIJ (Uncinula necator, Oidium Tuckeri). Podnebne razmere so primerne tudi za napad te glivice.

Sredstva za zatiranje:
MOČLJIVO ŽVEPLO ali ŽVEPLO V PRAHU – uporabljamo ga tudi v biološkem kmetijstvu.
Posege je treba izvesti najkasneje do 14. maja.

DOLINA - V petek poimenovanje petih otroških vrtcev

Pika nogavička, Palčica, Miškolin, Kekec in Mavrica

Odločili so se za imena pravljičnih junakov, ki so otrokom najbolj domača

Pika nogavička, Palčica, Miškolin, Kekec in Mavrica: to so nova imena petih otroških vrtcev, ki delujejo v okviru Didaktičnega ravnateljstva Dolina. Napisana bodo na petih marmornatih tablah, delu mojstra Beleta iz Sežane, ki bodo prisotne v telovadnici v Dolini prihodnjem petek, 18. maja, ko bo potekala slovesnost ob uradnem poimenovanju vrtcev. Otroški vrtec v Dolini nosi po novem ime po Piki nogavički, tisti v Ricmanjih se imenuje Palčica, v Borštu bo kraljeval Miškolin, v Boljuncu Kekec, medtem ko bo v Miljah malčke razveseljevala Mavrica.

Tako je končno prišlo do izpeljava v pobjede, ki je resnici na ljubo nastala že pred nekaj leti. Vzgojiteljice, starši in sami malčki so izbrali imena pravljičnih junakov, ki so otrokom zelo bližu in s katerimi so se ukvarjali pri pouku. Predlogi, ki so nastali v vsakem vrtcu posebej, so bili obravnavani najprej v okviru medrazrednih in medodelčnih svetov, zatem je o njih razpravljalo še učiteljski zbor in nazadnje še področni svet ravnateljstva. Po posvetovanju s krajevnimi organizacijami so predlogi romali na Deželnih šolskih urad za Furlanijo Julijsko krajino: slednji je odlok o poimenovanju vrtcev na območju Občine Dolina (se pravi vrtce v Dolini, Borštu, Boljuncu in Ricmanjih) izdal 19. februarja letos, odlok o poimenovanju vrtca v Miljah pa 27. februarja letos.

Kako pa je prišlo do tega, da imajo vrtci na dolinskem koncu takra pravljična imena? Na naših krajih namreč ni ravno navada, da šolske strukture, vključno z vrtci, poimenujemo na tako fantazijski način: zato imamo šole, poimenovane po književnikih, borcev za svobodo, umetnikih in zgodovinskih dogodkih. Deloma velja to tudi za vrtce: tako so na Općinah vrtce poimenovali po Andreju Čoku, tistega v Bazovici po Ubaldu Vrabcu, v Trebčah po Elviri Kralj, na Repentabru po Antonu Fakinu, pri Sv. Ani po Jakobu Ukmarnju, v Gabrovcu po Jožetu Srebriču, konec maja pa bodo vrtec v Križu poimenovali po Justu Koštu.

V Dolini so se odločili drugače. Pravljični junaki, menijo vzgojitelji in starši, pri čemer se z njimi strinja tudi didaktična ravnateljica Majda Mihalčič, so osebnosti, ki jih otroci čutijo najboljje, kot jim je blizu njihov pravljični svet. Otroci so tudi tisti, katerim je vrtec namenjen, zato ga morajo čutiti domačega in privlačnega. Tako so v utemeljiti predloga o poimenovanju po Palčici zapisali predstavniki vrtca v Ricmanjih, podobni argumenti pa se pojavljajo tudi v utemeljitvah drugih vrtcev. Tako so v Borštu izbrali ime Miškolin, ker je do te domačega avtorja (Josipa Ribičiča), tega junaka pa otroci zelo dobro poznajo in se z njim istovetijo. V Miljah so prebirali pravljičo o vili Mavrici, o svetu barv in vode, ki predstavlja otroško odkrivanje sveta: tema je tako navdušila vzgojiteljice in starše, da so se odločili za ime Mavrica, ki predstavlja tudi simbol združitve med ljudmi. V Dolini so se odločili za Piko nogavičko, saj je ta junakinja tako kot vsi otroci živahnina in fantazijska in je za malčke idol. V Boljuncu so se navdušili nad Kekcem: otroke so peljali tudi v Kekčovo deželo in glede poimenovanja ni bilo pomislek, predlog pa so iznesli že pred štirimi leti.

Na petkovi slovesnosti, ki se bo pričela ob 14. uri, bodo dali pečat poimenovanju. Ob tej priložnosti se bo vsak vrtec predstavil s krajšim nastopom, otroci bodo prejeli majčke z oznako lastnega vrtca, vzgojiteljice pa bodo pripravile brošure. Med ostalim bodo tudi pripravili zgoščenko o delovanju otroških vrtcev, pa tudi zgoščenko o proslavi, ki bo šla v vsak vrtec. Tabele z imeni in oznakami pa bodo po petkovi proslavi romale na pročelja po sameznih vrtcev.

Ivan Žerjal

TRST

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 13. maja 2007
SERVACIJI

Sonce vzide ob 5.37 in zatone ob 20.26
- Dolžina dneva 14.49 - luna vzide ob 3.36 in zatone ob 16.24.

Jutri, PONEDELJEK, 14. maja 2007
BONIFACIJ

VREMENČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 21,3 stopinje C, zračni tlak 1012 mb ustaljen, veter 16 km na uro severozahodnik, vlaga 65-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 20,2 stopinje C.

OKLICI: Adriano Dreos in Sara Staropoli, Maurizio Polentarutti in Chiara Alvinci, Federico Di Biase in Laura Badina, Maximilian Matiz in Andrea Lichtberger, Fabrizio Bozzo in Giuliana Senibar, Corrado Osvaldini in Rosanna Gerchi, Nicola Sodomaco in Samanta Forza, Andrej Skerl in Irena Vidali, Michele Antonucci in Sladana Illich, Massimo Ciaramosci in Alessandra Tommasini, Emiliano Schrei in Michela Bresac, Marco Zagan in Daniela Salandra, Giancarlo Benetti in Arianna Stabel, Nicola Puddin in Tiziana Lenarduzzi, Michele Giannella in Anna Maria Bistro, Andrea Salmin in Paola Prelic, Marino Zabbia in Patrizia Madile, Alessandro Croci in Federica Fratipietro, Francesco Ricucci in Eva Maria Spadolotti, Lorenzo Bossi in Antonella Cociancich, Alessandro Martini Scheila Bowman, Matteo Modica in Chiara Pavani, Davide Giacca in Paola Machetta, Francesco Varvo in Romina Pollanz, Elia Vigolo in Tatiana Donis, Massimo Ruzzier in Manuela Comuzzo, Paolo Manuccio in Eleonora Bernovich, Marco Speranza in Giorgia Bell, Roberto Vinatieri in Alessandra Ropretig, Guido Roberti in Daria Caio, Stefano Bianchi in Lucia Fornasari, Lorenzo Dellosto in Giorgia Scarpa, Guido Checchinato in Lucia Cusaro.

Lekarne

Nedelja, 13. maja 2007
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Ul. Sv. Justa 1, Ul. Piccardi 16, Ul. Roma 15, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Sv. Justa 1 (040-308982), Ul. Piccardi 16 (040-633050), Milje - Lungomare Venezia 3 (040-274998).

Nabrežina (040-200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. Sv. Justa 1, Ul. Piccardi 16, Ul. Roma 15, Milje - Lungomare Venezia 3. Nabrežina (040-200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Roma 15 (040-639042).

Od ponedeljka, 14. maja, do sobote, 19. maja 2007

Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16. ure

Ul. Baiamonti 50 (040-812325), Sv. Ivan - Trg Gioberti 8 (040-54393), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040-271124).

Sesljan (040-208334) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Baiamonti 50, Sv. Ivan - Trg Gioberti 8, Trg Oberdan 2, Milje - Ul. Mazzini 1/A.

Sesljan (040-208334) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Oberdan 2 (040-364928).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponедeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

ŠKEDENJ - Razstava v društvu Ivan Grbec

Mikel Daliu, »trafikant«, ki je mlad priznan slikar

Škedenjsko kulturno društvo »Ivan Grbec« je v minulih tednih že gostilo štiri slikarske razstave. Ko pa je vodstvo društva izvedelo, da ravno v Škedenju živi mlad, a že uveljavljen likovnik, mu je ponudilo možnost, da predstavi svojo ustvarjalnost.

Albanec Mikel Daliu (letnik 1973) je Škedenjem sicer znan kot trafikant, a le malokdo ve, da je tudi priznan slikar. Z likovno dejavnostjo ga je seznanil oče, nakar se je v svoji domovini šolal pod vodstvom učiteljev z moskovske umetniške šole ter na umetnostnem liceju. V Trstu se je izpopolnil še na področju grafike.

Razstavi, ki so jo odprli minuli četrtek, je slikarja predstavil Deziderij Švara. Ta je sprva razčlenil misel Jamesa Joycea, da je umetnost ključ, ki odpre kletko našega duha. V tem smislu potrebujemo umetnost predvsem v sodobnem času globalizacije, potrošništva in izgube identitete. Umetnik posreduje svoje čutenje preko določenega izraznega sredstva, naše razmišlanje o njegovi ustvarjalnosti pa nas duhovno bogati.

Mikel Daliu je v Škedenju razstavljal sliki na platu iz let od 1991 do 2007. Starejša dela so figurativnega značaja, v novejših pa je opazil odločen prehod k abstrakciji s težnjo k ekspresionizmu v smislu čustvene napetosti in drznosti barvnih asociacij. Tudi tehnika se je s časom spremenila: pri starejših delih je barva nanesena s čopičem, pri novejših pa z razpršilcem, kar ustvarja zanimive efekte asociacije in preliva.

Daliju je v Škedenju razstavljal sliki na platu iz let od 1991 do 2007. Starejša dela so figurativnega značaja, v novejših pa je opazil odločen prehod k abstrakciji s težnjo k ekspresionizmu v smislu čustvene napetosti in drznosti barvnih asociacij. Tudi tehnika se je s časom spremenila: pri starejših delih je barva nanesena s čopičem, pri novejših pa z razpršilcem, kar ustvarja zanimive efekte asociacije in preliva.

Mikel Daliu in
Deziderij Švara

KROMA

mesto protislovij (»Realtà di sogni e deliri«, 2006), a tudi kot kraj čudovitih vzdobji in doživetij (»Serata a S. Giusto con messaggero volante«, 2007).

Daliju se posveča tudi razmišlanju o človeku in o bivanjskih vprašanjih: »L'uomo della solitudine« (2007) s klenimi izraznimi sredstvi poudarja osamljenost in tesnobo, medtem ko sta »Maternità« in »Kosmos mu« posvečeni temi povezanosti med človekom in zemljo ter odnosu do oddaljenih civilizacij.

Daliju je v Škedenju razstavljal sliki na platu iz let od 1991 do 2007. Starejša dela so figurativnega značaja, v novejših pa je opazil odločen prehod k abstrakciji s težnjo k ekspresionizmu v smislu čustvene napetosti in drznosti barvnih asociacij. Tudi tehnika se je s časom spremenila: pri starejših delih je barva nanesena s čopičem, pri novejših pa z razpršilcem, kar ustvarja zanimive efekte asociacije in preliva.

Daliju je v Škedenju razstavljal sliki na platu iz let od 1991 do 2007. Starejša dela so figurativnega značaja, v novejših pa je opazil odločen prehod k abstrakciji s težnjo k ekspresionizmu v smislu čustvene napetosti in drznosti barvnih asociacij. Tudi tehnika se je s časom spremenila: pri starejših delih je barva nanesena s čopičem, pri novejših pa z razpršilcem, kar ustvarja zanimive efekte asociacije in preliva.

Novačnice v osebno barvno in oblikovno študijo).

Slikarja zanimata tudi kontrast med svetlobo in temo oziroma med nasprotuječimi si barvami. Tako je v sliki »Soffio di luce« ekspresivno uvel trenutek, v katerem svetlobni žarek šine skozi temo in navdihno študijo.

V Škedenju je na ogled tudi slika, s katero si je Daliju lani priboril zmago na tečaju za »Rembrandtovo nagrado«: »L'età dello specchio« je ekspresivna študija odnosu med oblikami in medsebojnega opajanja toplih barv.

Na otvoriti razstave je za učinkovito glasbeno kuliso poskrbel mladi harmonika Igor Zubin, dobitnik nagrad na številnih mednarodnih tekmovanjih.

Razstava je na ogled do 17. maja s sledenjem urnikom: v nedeljo, ponedeljek in sredo od 10. do 12. ure, v torek in četrtek pa od 17. do 19. ure.

Sara Trampuž

TATVINA - Povzpeli so se do 2. nadstropja

Spet vdrlji podnevi, zanimal jih je samo denar

Neznanci, ki so se včeraj zjutraj povzpeli do balkona v 2. nadstropju poslopja v Lakotiču, so morda isti, ki so v središču umetnikovega zanimaanja in doživljanja. V ospredje stopa torej njegovo zanimanje za psihologijo in predvsem za Sigmunda Freuda (»Io e super io con presenze in figura«, 2005).

Novost pri včerajšnji novici je v tem, da so svoj »delokrog« razširili še na spodnjo tržaško okolico, medtem ko so

zelo dobro pripravijo in v akcijo stopijo šele tedaj, ko so preprčani, da ni nikogar doma in za nekaj časa nikogar tudi ne bo.

Novost pri včerajšnji novici je v tem, da so svoj »delokrog« razširili še na spodnjo tržaško okolico, medtem ko so

zelo dobro pripravijo in v akcijo stopijo šele tedaj, ko so preprčani, da ni nikogar doma in za nekaj časa nikogar tudi ne bo.

Na hišo Paola Mahniča v Lakotiču 367 (na sliki) so vdrli včeraj, med 9.00 in 11.30-12.00, odšli so s čedno vsoto, okrog 1700-1800 evri. Poslopje je podkleteno, tako da je pritličje, v katerem trenutno nihče ne prebiva, nekoliko privzidnjeno in bi ga lahko imeli kar za 1. nadstropje. Tatovi so splezali naravnost na majhen balkon. Navojnica na vrati je bila spuščena, vendar ne do kraja, ker je spodaj od

STUDIO ART

Vljudno vas vabimo na
ZAKLJUČNO PRODUKCIJO GLEDALIŠKE ŠOLE
Slovenskega stalnega gledališča STUDIO ART

v petek, 18.5.2007, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu.

Predstavo BINOM bodo skupaj oblikovali gojenci iz Trsta, Gorice in Benešije.

Predstavo bomo ponavili:
20.5.2007, ob 20.30 v centru Laze Bratčič v Gorici ter
27.5.2007, ob 10.00 v gledališču Ristori v Čedadu v okviru MITTELFEST GIOVANNI

Slovenski klub vabi v torek, 15. maja na razpravo na temo:
PROBLEM ROMSKEGA NASELJA
Spregovorili bodo pokrajinska odbornica za socialne zadeve **Marina Guglielmi**, občinski svetnik LD **Štefan Ukmari** in predsednika kraških rajonskih svetov **Marko Milkovič** in **Bruno Rupel**.
Razprava bo potekala v Gregorčičevi dvorani, ul. S. Francesco 20, s pričetkom ob 20.30.

Kino

ALCIONE - 15.00, 17.00, 19.00, 21.00 »Ultimo inquisitore«.

AMBASCIATORI - 11.00, 16.30, 17.30, 19.00, 20.00, 21.30, 22.20 »Spider-man3«.

ARISTON - NODODOCFEST 16.00 »Il club anti-occupazione delle nonnine infurate«; 17.30 »Du Kinder surprise considère comme une œuvre d'art«; 18.10 »Zizek«; 19.20 »La Madonna in cielo la matre in terra«; 20.30 »Senza terra«, »A Sud del Sud«, »Motoboy«; 22.10 »Fugazi - Instruments«.

CINECITY - 10.45, 11.00, 14.45, 15.15, 16.35, 17.30, 18.10, 19.15, 20.10, 21.30, 22.00 »Spider-man3«; 18.25, 20.20 »Doppia ipotesi per un delitto; 11.00, 14.45, 16.35, 20.20, 22.10 »Epic movie«; 10.50, 15.00, 22.20, »The number 23«; 10.45, 15.10, 17.30, 19.50, 22.05 »L'uomo dell'anno«; 11.00, 14.50, 16.40, 18.30, 20.20, 22.10 »Le colline hanno gli occhi 2«; 17.10 »L'ombra del potere«; 11.00, 14.50 »Mr.Bean's holiday«.

EXCELSIOR - 16.30, 18.20, 20.15, 22.10 »Mio fratello è figlio unico«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.20, 19.00, 21.40 »La Vie en Rose«.

FELLINI - 16.45, 18.30, 20.15 »Sette chilometri da Gerusalemme«; 22.00 »L'ombra del potere«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »L'uomo dell'anno«.

GIOTTO MULTISALA 2 - (Ulica Giotto 8) - 11.00, 16.10 »Mr.Bean's holiday«; 17.35, 19.50, 22.10 »Le vite degli altri«.

KOPER - KOLOSEJ - 17.40, 19.40, 21.40 »Številka 23«; 22.00 »Sončna svetloba«; 16.00, 18.00, 20.00 »Ohcet bo... in piška!«; 15.40, 18.30, 21.20, »Spider-Man 3«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00, 15.00, 17.20, 19.50, 22.20 »Spider-man3«; Dvorana 2: 15.30, 17.10, 18.50, 20.30,

Loterija

12. maja 2007

Bari	48	70	1	80	74
Cagliari	24	11	73	1	36
Firence	57	46	44	47	62
Genova	56	75	11	4	72
Milan	25	1	67	9	62
Neapelj	52	31	27	71	75
Palermo	81	86	72	71	32
Rim	46	42	2	45	28
Turin	23	87	70	19	84
Benetke	3	9	63	75	27
Nazionale	6	36	31	72	60

Super Enalotto

št. 57

25	46	48	52	57	81	jolly 3
Nagradsni sklad						5.055.746,59 €
Brez dobitnika s 6 točkami-Jackpot						67.867.421,00 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
15 dobitnikov s 5 točkami						67.409,95 €
2.656 dobitnikov s 4 točkami						380,70 €
90.316 dobitnikov s 3 točkami						11,20 €

Superstar

6

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
8 dobitnikov s 4 točkami	38.070,00 €
271 dobitnikov s 3 točkami	1.119,00 €
3.816 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
24.368 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
56.230 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi na

KONCERT

GODBENEGA DRUŠTVA PROSEK
(dirigent Eva Jelenc)

danes, 13. maja 2007, ob 18. uri
v Marijinem domu v Rojanu
(ul. Cerdaroli 29)

Vljudno vabljeni!

SLOVENSKI DJAŠKI DOM S. KOSOVEL IZ TRSTA organizira

POLETNI KOLONIJI

V KOBARIDU OD 29.6. DO 8.7.
IN V POREČU OD 24.7. DO 31.7.

ter

POLETNA SREDIŠČA

ZA OTROKE OD 1. DO 12. LETA STAROSTI

Informacije lahko dobite na spletni strani

www.sddsk.org

in v uradu Djajaškega doma na ul. Ginnastica 72 Tel. 040 573141

rock-pop-folk skupina. Vaje na Proseku. Tel. št. 339-8992472 ali 340-6002650.

PODARIM kopaldo železno, emajlirano kad, 170 cm x 70 cm, primerno za zbiranje vode na vrtu. Tel. 040-208989.

PRI PIŠČANCIH dajemo v najem hišo. Tel. št. 320-0639489.

PRODAM barbecue iz zlitega železa, mera 80 za 45 cm, znamke green garden, za 60 evrov. Tel. št. 340-9329903.

PRODAM fiat bravo 80 16v cx. Tel. št. 333-6741266.

PRODAM nahrbtno kobilnico kawasaki po ugodni ceni. Tel. v večernih urah na št. 040-228565.

PRODAM skoraj novo posteljo za dve osebi, rjave barve, skupaj z blazino, za 250 evrov. Tel. št. 340-9329903.

PRODAM za 30.000 evrov 4.000 kv.m nezazidljivega zemljišča med Opčinami in Repnom, dostop z avtomobilom. Tel. št. 347-6145807

SKUPINA DIJAKOV SMS S.R.L. nudi kot servisno podjetje varstvo otrok, pomoč pri nalogah in organizacijo rojstnih dnev. Upajmo na sodelovanje sovačanov. Za informacije tel. 333-1812855.

V NABREŽINI PRODAM stanovanje 106 kvadratov: tri spalnice, kopalnica, kuhinja z malo teraso, dnevna soba s teraso, garaža, podstrešje in vrt (100 kvadratov). Tel. na št. 338-2457826 ob večernih urah.

ZBIRATELJ kupi stare razglednice, pisma in vse, kar vam je na poti v podstrešju in v kleti. Tel. št. 040-55548.

Osmice

OSMICA je odprta na Križpotu pri Silvi. Poleg vina nudimo domač prigrizek. Toplo vabljeni!

OSMICO sta v Mayhinchah odprla Franc in Tomaž Fabec. Obiščite nas! Tel. št. 040-299442.

DREJČE FERPOLJA ima odprto osmico v Doberdalu. Toči belo in črno vino in nudimo domač prigrizek.

NA DOLGI KRONI je odprta okrepevalnica. Točimo belo in črno vino in nudimo domač prigrizek.

NA OREŠJU - REPEN ima odprto osmico družina Škarab. Obiščite nas!

OSMICO PRI PIŠČANCIH Silvano Ferluga vabi na domačo kapljico.

OSMICO je odprl Berto Škrk v Trnovci št. 4.

OSMICO je odprl Salomon Tomšič v Ruhi.

OSMICO je odprl Mediji vasi Ferfoglia Paolo. Toči belo in črno vino in nudimo domač prigrizek.

OSMICO je odprl v Zgoniku Stanko Milic.

OSMICO je odprla družina Pertot (- Špilni) v Nabrežini, stara vas št. 10. Vabljeni!

OSMICO sta odprla Corrado in Roberta na Tržaškem obratovali na naslednje črpalki:

AGIP Istrska ulica, Ul. A. Valerio 1 (univerza)

SHELL Drevored Campi Elisi 1/1

Q8 Domjo (Strada della Rosandra), Ul. D'Alviano 14

TOTAL Sesljan - drž. c. 202 (km 27)

ESSO Milje - Ul. Battisti 6, Pokrajinska cesta km 8+738

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL - Ul. F. Severo 2/3

AGIP Istrska ulica 155, Miramarški drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2

ESSO Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67

SHELL Ul. Locchi 3

V sodelovanju s FIGISC Trst

Društvo Rojanski Marijin Dom

vabi na

**OBVESTILO IZLETNIKOM
PRIMORSKEGA DNEVNIKA**

Cenjene potnike, prijavljene na izlet v Baltske države, obveščamo, da bo informativni sestanek

v torek, 15. maja, ob 18.00

v Prosvetnem domu na Opčinah.

Toplo vabljeni vsi,

ki želijo pripravljeni kreniti na pot.

Obvestila
BARKOVLJE - CERKEV SV. JERNEJA

sproča, da danes, 13. maja 2007, med mašo od 11. ure bo prvo sveto obhajilo. Otroci bodo v nosah.

DRUŠTVO SLOVENSKIH LOVCEV FJK DOBERDOB

toplo vabi danes, 13. maja 2007, vse člane, lovce in strelce na tekmovanje v strelenju z risanicu na tarčo (100 m). Tekmovanje se bo odvijalo v Ušah pri Petovljah pri Gorici s pričetkom ob 8. uri. Tekmovalci lahko uporabljajo lovske puške risanice z optiko ali brez, športne puške in bivše vojaške puške.

KLUB LASTNIKOV IN LJUBITELJEV VOZIL ALFA ROMEO, KRAŠKI GADJE, GORJANSKO

v sodelovanju z jadrnimi klubom ČUPA in pomoči društva DEBELA GRIŽA iz Volčjega Grada organizira danes, 13. maja 2007, drugi gadji rally starodobnih vozil »Rally bratstva in edinstva«. Start iz Opatjega Sela (Slo) ob 10. uri. Od 12. do 14. ure ogled vozil v Sesljskem zalivu.

TPK SIRENA

v sodelovanju s skupino »Il filo incantato« vabi člane in prijatelje danes, 13. maja, od 10. do 19. ure,

na ogled SEMNJA KREATIVNIH OBRTNIŠKIH IZDELKOV na sedežu, Miramarski Drevored, 32.

BIVŠI DIREKTOR TRIGLAVSKEGA NARODNEGA PARKA JANEZ BIZJAK

butri, 14. maja 2007, gost Društva slovenskih izobražencev. Govoril bo o Valentini Staniču, velikem Slovencu in Evropcu pred svojim časom. Peterlinova dvorana, Ul. Donizetti 3, ob 20.30.

KMEČKA ZVEZA

obvešča prejemnike neposrednih plačil SKP-oljkarje, za do-

klado na proizvodnjo oljnega olja, po-

ljedelca ter živinorejce, da zapade rok za predstavitev prošenja na Agencijo za

plačila v kmetijstvu-AGEA v torek, 15. maja 2007. Ker se omenjena plačila izplačujejo na osnovi že dodeljenih pra-

vic na proizvodnjo iz prejšnjih let, ni potrebno prošenj dopolnjevati z novimi ali dodatnimi podatki razen, če se niso spremene obdelovalne površine. KZ bo zato prošne sestavila na podlagi podatkov iz prejšnjih let. Vabi pa vse intereseante, da se po 15. maju zglašijo v njenih uradih, da prošnjo podpišejo.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo redna pevka vaja v torek, 15. maja 2007, ob 20.45.

KD ZA UMETNOST KONS obvešča članice in člane ter vse zainteresirane, da bo naslednje srečanje v sredo, 16. maja 2007, ob 20.30, v prostorih Športno-kulturnega centra v Lonjerju. Vljudno vabljeni.

KRUT obvešča, da bo predstavitev konference tečaja REIKI, v sredo, 16. maja ob 18. uri, na sedežu v Ul. Cicerone 8/B, Trst. Za dodatne informacije tel. 040-360072.

DRUŠTVO ZA ZAŠČITO VREDNOT PROTIFAŠIZMA IN PROTINACIZMA

»PROMEMORIA«, sklicuje redni občni zbor v četrtek, 17. maja 2007, ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Potek bo v Škamperletovi dvorani na Stadionu 1. maj na Vrdelski cesti 7 v Trstu s sledenim dnevnim redom: umestitev predsedstva oz. predsednišča, tajniško in blagajniško poročilo, razprava o poročilih, pozdravi gostov, volitve novega odbora in razno.

FOTOVIDEO TRST 80 priredi v četrtek, 18. maja 2007, v Gregorčičevi dvorani Ul. S. Francesco 20, ob 20.30, predavanje »Glasba v filmu«. Predavatelj bo Mitja Reichenberg, profesor na Ljubljanski Univerzi, komponentist, teoretičnik filmske glasbe in publicist. Vabljeni fotografi, snemalci in ostali.

ZADRUGA NAŠ KRAS vabi člane in prijatelje na predstavitev in pogovor o knjigi, kulturno-turističnem vodniku dr. Rafka Dolharja »Zahodni rob«, v petek 18. maja, ob 20. uri, v Kraški hiši v Repnu. Z avtorjem se bo pogovarjal Peter Verč.

AŠD SOKOL vabi člane, prijatelje, simpatizerje in vaščane na družabnost s športnim sporedom v soboto, 19. maja, od 16. ure dalje, na odprttem igrišču Sokola. Ob priliku bo tudi nabiralna akcija za prilagoditev igrišča novim zakonskim predpisom. Toplo vabljeni.

SKD TABOR, ASSOCIAZIONE DOPOLAVORO FERROVIARIO IN GRUPPO AMICI DEL TRAM vabijo v Prosvetni dom na Opčine na razstavo prvega natečaja »Il tram di Opicina-Openski tramvaji«. Razstava bo odprta do 19. maja 2007, ob delavnikih med 16. in 18. uro, ob nedeljah med 10. in 12. uro.

ORATORIJ V MARIJANIŠČU 2007 Tudi letos bodo v Marijanišču potekali počitniški dnevi pod imenom ORATORIJ 2007. Za OSNOVNO ŠOLO je določen zadnji teden v juniju in sicer od ponedeljka 25. do vključno petka 29. junija. Mladi iz NIŽJE SREDNJE ŠOLE bodo imeli oratoriji prvi teden v juliju. Uradni začetek ob 9. uri. Starši lahko pripeljejo otroke tudi prej. Zaključek ob 16. uri. Za prvo skupino je predviden en dan kopanja na morju in en dan izleta v planine. Druga skupina pa bo imela kot vsa zadnja leta dvodnevni pochod po slovenskih planinah. Prispevek je 70,00 evrov. V to je poleg vsakdanje hrane vključen enodnevni izlet za prvo skupino, ter prevoz druge skupine na dvodnevni izlet v planine (ni vključeno spanje v planinski koči).

AŠD FC PRIMORJE vabi člane, prijatelje, simpatizerje in vaščane na redni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 21. maja 2007, ob 20.30, v sedežu društva Primorje (Prosek, št. 2).

MASAŽA DOJENČKA tečaj se bo pričel 22. maja, ob 10.30. Vodi ga Karin Viček, dipl. fizioterapeutka. Vpisovanje in dodatne informacije na sedežu krožka KRUT, UL. Cicerone 8, tel. 040-360072.

KROŽEK KRUT prireja tečaj nordijske hoje, ki se bo pričel 23. maja 2007, ob 9.30. Vodila ga bo dipl. fizioterapeutka, mednarodna inštruktorica Irwina. Vpisovanje in dodatne informacije: KRUT, UL. Cicerone 8/b, tel. 040-360072.

SLOVENSKA PROSVETA IN DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV

spročata, da bo srečanje z evropskim Lojetom Peterletem v četrtek, 24. maja, v Peterlinovi dvorani, UL. Donizetti 3. Začetek ob 20.30.

AŠD SK BRDINA sklicuje v petek, 25. maja 2007, redni občni zbor, ob 20. uri

v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju, v Domu Brdina na Opčinah. Vabljeni vsi člani in simpatizerji.

SKD VESNA prireja fotografski natečaj »Razglednica iz Kriza« v sodelovanju z društvom Fotovideo Trst 80. Prijava in pravilnik dobite v NŠK v Trstu in v restavraciji La Lampara v Krizu. Slike lahko oddate v NŠK do petka, 25. maja 2007 in v Lampari do sobote, 26. maja 2007. Pojasnila: 040-220155 ali 340-7235369 (Sara Semec).

SRENJA BOLJUNEC vabi na redni letni občni zbor, ob drugem sklicanju v petek, 25. maja 2007, ob 20.30, v kulturnem centru France Prešeren.

KRUT vabi na skupinsko bivanje v Šmarješke toplice od 27. maja do 5. junija 2007. Podrobnejše informacije in vpisovanje na sedežu krožka v UL. Cicerone 8/B, tel. št. 040-360072. Pohite!

OBČINA DOLINA obvešča, da bodo vpisovanja v občinski poletni center od 21. do 31. maja 2007, od 8.30 do 12.30 v Uradu za Šolstvo občine Dolina. V ponedeljek, 21. junija 2007, bodo vpisovanja potekala tudi popoldne od 14.30 do 16.30. Za informacije tel. št. 040/8329241. Poletni center bo deloval v dveh izmenah: od 18. do 29. junija 2007, kot poletni nogometni in odbojkarski kamp v sodelovanju s Š. D. Breg za otroke med 6. in 14. letom starosti; od 2. julija do 10. avgusta 2007, kot »tradicionalni« poletni center za otroke med 3. in 11. letom starosti.

ZSKD obvešča, da je v teku razpis za 3. natečaj Ignacij Ota za zborovske skladbe namenjen predvsem mladim skladateljem. Rok prijave zapade 30. junija 2007.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM Srečko Kosevol iz Trsta organizira: od 2. julija do 10. avgusta in ob 27. avgusta do 7. septembra poletni središča za otroke od 1. do 3. leta starosti (jasli) in od 3. do 6. leta starosti (vrtec). Od 11. junija do 6. julija poletno središče za otroke od 6. do 12. leta starosti. Od 27. avgusta do 7. septembra poletno središče za otroke od 6. do 12. leta starosti. Od 29. junija do 8. julija kolonijo v Domu Kavka (Kobarid) za otroke / mladostnike od 6. do 16. leta starosti. Od 24. julija do 31. julija kolonijo v Domu Špadiči (Poreč) za otroke / mladostnike od 7. do 15. leta starosti. Vpisovanje je odprt do zasedbe prostih mest, na sedežu Združenja v UL. Ginnastica 72, tel. 040-573141. Prijavnice in informacije dobite tudi na spletni strani www.sddsk.org.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV prireja tretji mladinski glasbeni laboratorij INTERCAMPUS 2007, ki se bo letos odvijal v Mladinskem zdravilišču in letovišču na Debeljem rtiču od sobote, 28. julija, do nedelje, 5. avgusta 2007. Namenjen je godbenikom od 9. do 20. leta starosti.

Prijavnice in plačilo vpisnine sprejema urad ZSKD v Trstu najkasneje do petka, 1. junija 2007.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV prireja poletne ustvarjalne delavnice 2007, ki se bodo letos odvijale na Vojskem od 27. avgusta do 1. septembra 2007. Okvirne delavnice: lutkovna, likovna in plesna. Namenjene so vsem osnovnošolcem. Prijavnice lahko dvignete na tržaškem uradu ZSKD od ponedeljka do petka od 9. do 14. ure. Prijavnice in plačilo vpisnine sprejema urad ZSKD v Trstu do konca junija.

ZDURŽENJE STARŠEV OŠ FRAN MILČINSKI organizira poletne tabore: na

črnomorski laboratorij INTERCAMPUS 2007, ki se bo letos odvijal v Mladinskem zdravilišču in letovišču na Debeljem rtiču od sobote, 28. julija, do nedelje, 5. avgusta 2007. Namenjen je godbenikom od 9. do 20. leta starosti.

Prijavnice in plačilo vpisnine sprejema urad ZSKD v Trstu najkasneje do petka, 1. junija 2007.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV prireja poletne ustvarjalne delavnice 2007, ki se bodo letos odvijale na Vojskem od 27. avgusta do 1. septembra 2007. Okvirne delavnice: lutkovna, likovna in plesna. Namenjene so vsem osnovnošolcem. Prijavnice lahko dvignete na tržaškem uradu ZSKD od ponedeljka do petka od 9. do 14. ure. Prijavnice in plačilo vpisnine sprejema urad ZSKD v Trstu do konca junija.

ZDURŽENJE STARŠEV OŠ FRAN MILČINSKI organizira poletne tabore: na

črnomorski laboratorij INTERCAMPUS 2007, ki se bo letos odvijal v Mladinskem zdravilišču in letovišču na Debeljem rtiču od sobote, 28. julija, do nedelje, 5. avgusta 2007. Namenjen je godbenikom od 9. do 20. leta starosti.

Prijavnice in plačilo vpisnine sprejema urad ZSKD v Trstu najkasneje do petka, 1. junija 2007.

ZDURŽENJE STARŠEV OŠ FRAN MILČINSKI organizira poletne tabore: na

črnomorski laboratorij INTERCAMPUS 2007, ki se bo letos odvijal v Mladinskem zdravilišču in letovišču na Debeljem rtiču od sobote, 28. julija, do nedelje, 5. avgusta 2007. Namenjen je godbenikom od 9. do 20. leta starosti.

Prijavnice in plačilo vpisnine sprejema urad ZSKD v Trstu najkasneje do petka, 1. junija 2007.

ZDURŽENJE STARŠEV OŠ FRAN MILČINSKI organizira poletne tabore: na

črnomorski laboratorij INTERCAMPUS 2007, ki se bo letos odvijal v Mladinskem zdravilišču in letovišču na Debeljem rtiču od sobote, 28. julija, do nedelje, 5. avgusta 2007. Namenjen je godbenikom od 9. do 20. leta starosti.

Prijavnice in plačilo vpisnine sprejema urad ZSKD v Trstu najkasneje do petka, 1. junija 2007.

ZDURŽENJE STARŠEV OŠ FRAN MILČINSKI organizira poletne tabore: na

črnomorski laboratorij INTERCAMPUS 2007, ki se bo letos odvijal v Mladinskem zdravilišču in letovišču na Debeljem rtiču od sobote, 28. julija, do nedelje, 5. avgusta 2007. Namenjen je godbenikom od 9. do 20. leta starosti.

Prijavnice in plačilo vpisnine sprejema urad ZSKD v Trstu najkasneje do petka, 1. junija 2007.

ZDURŽENJE STARŠEV OŠ FRAN MILČINSKI organizira poletne tabore: na

črnomorski laboratorij INTERCAMPUS 2007, ki se bo letos odvijal v Mladinskem zdravilišču in letovišču na Debeljem rtiču od sobote, 28. julija, do nedelje, 5. avgusta 2007. Namenjen je godbenikom od 9. do 20. leta starosti.

Prijavnice in plačilo vpisnine sprejema urad ZSKD v Trstu najkasneje do petka, 1. junija 2007.

ZDURŽENJE STARŠEV OŠ FRAN MILČINSKI organizira poletne tabore: na

črnomorski laboratorij INTERCAMPUS 2007, ki se bo letos odv

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.it

Primorski
dnevnik

GORICA - Komisija za toponomastiko je za svoje delo prejela občinsko priznanje

Po sprejetju območja zaščite table z dvojezičnimi napisi

Michelutti: »Za rumene table z zgodovinskimi toponimi žal ni dovolj denarja«

Pred iztekom mandata je občinska komisija za toponomastiko prejela za svoje delo priznanje, srebrno medaljo, ki jo je njenemu predsedniku Carlu Micheluttiju izročil župan Vittorio Brancati. Očitno so bili člani komisije - med njimi Slovenca Marija Češčut in Aldo Rupel - učinkoviti, učinkovitejši od predhodnikov. Znamenje njihovega poštenega dela so tudi table s slovenskimi imeni v mestnem središču. »Prispevali ste, da ima Gorica danes zgodovinsko, civilno in kulturno dostojanstvo,« je izjavil Brancati. Vendan načetno delo ni bilo povsem izpeljano, na kar je župana opozoril Michelutti. Na namestev čakajo že naročene in plačane rumene table z zgodovinskimi toponimi. Med njimi tudi tabla z napisom »Già Piazza Grande« in »Già Travnik«, v mestnem središču edina s slovenskim imenom.

Komisija je bila ustanovljena leta 2004, z nekajletno zamudo po nastopu nove občinske uprave. Zasedala je 14-krat in predlagala skupno 54 novih toponimov. Devet mestnih lokacij so prvič poimenovali. Med temi so ulica Bratov Rusjan, trg (sicer parkirišče) Valentina Staniča, oširek F.B. Sedeja in park Andreja Budala. Počaščeni so še bili Basaglia, Scrosoppi, Bolaffio, Macor in Stucchi. Na zadnji seji so predlagali še štiri poimenovanja, in sicer Gradišca in Commons ob novem naselju na poti za Ločnik ter parka vzdolž ulice Max Fabiani, ki bo bila dobila ime po Cassandri Pisani e Albinu Marinu. »To prepričamo komisiji, ki jo bo imenovala nova občinska uprava,« pravi Michelutti. »Sprejeli smo tudi sklep za namesnitve rumenih tabel z imeni trgov ali ulic, ki so bili uveljavljeni v preteklosti in so še danes v rabi, mestu pa vračajo žlahtno zgodovinsko razsežnost. Postavljene bodo ob že obstoječe table z uradnimi imeni. Predlog je občinska uprava osvojila ter stekel je upravljen in izvedbeni postopek za prvič deset tabel. Zataknilo se je pri birokraciji. Komisija je predlagala še dodatnih dvanajst rumenih tabel. Zanje pa občina enostavno nima denarja, kot tudi ga ni za osemnajst tabel s starimi krajevnimi imeni v goriških predmestjih z izrazito slovenskim prebivalstvom,« navaja predsednik komisije in dodaja: »Postavili smo si tudi vprašanje dvojezičnih napisov na tablah. Zavedam se, da napisa "piazzale V. Stanič" in "parco A. Budal" zvenita nerodno. Ko bo sprejet območje izvajanja zaščite po zakonu 38, bo tudi to vprašanje preseženo.« (ide)

Vittorio Brancati,
ob njem član
komisije
Marija Češčut in
predsednik Carlo
Michelutti
med sprejemom
na občini;
zgoraj tabla
s poimenovanjem
parkirišča v goriški
ulici Brass

BUMBACA

Za Ineos je potreben industrijski načrt

»Pripraviti je treba industrijski načrt, ki bi ovrednotil obstoječe strukture, nato pa poskrbeti za socialne blažilce in preveriti, katera podjetja bi lahko prevzela tovarno. Vsega tega ne more storiti državna vlada, pač pa je na potezi dežela.« Tako je včeraj povedal poslanec Alessandro Maran, ki se je udeležil delavskega piknika pred tržiško tovarno Ineos. V ulici Timavo so se poleg stopetdesetih zaposlenih, ki jim preti izguba delovnega mesta, zbrali njihovi sorodniki in prijatelji, svojo solidarnost pa so delavcem izrazili tudi številni politiki in sindikalisti. Ob Maranu je delavce nagovoril tudi podtajnik na ministrstvu za zunanjost trgovino Miloš Budin, ki je napovedal, da bo preveril, zakaj družba Ineos širi svoj obrat na Sardiniji s prispevkom dežele in odbora Cipe v višini 19 milijonov evrov, po drugi strani pa napoveduje zaprtje tovarne v Tržiču. »Pokrajina ne bo pustila niti enega delavca na cesti, pač pa si bomo prizadevali, da bodo vsi našli novo zaposlitev,« je poudaril predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta in pred jutrišnjim srečanjem na deželi poudaril, da je treba odpuščenim delavcem Ineosu zagotoviti dopolnilno blagajno, saj bo tako pokrajina imela eno leto časa za pripravo projekta za njihovo ponovno zaposlitev. Po Gherghettovem mnenju mora območje tovarne Ineos ostati namenjeno industrijskim dejavnostim, dežela pa mora s svojo delniško družbo Friulia preveriti, katera podjetja bi se lahko vselila v tržiški obrat. Na pikniku so bili prisotni tudi deželni svetniki Maurizio Paselli, Miro Bolzan in Christian Franzil.

Karabinjerji iz Gradišča so prijavili zaradi preprodaje nedovoljenih opojnih substanc osem oseb z bivališčem v raznih krajih goriške in tržaške pokrajine. Dolga in zapletena preiskava se je pričela decembra lani, potem ko so karabinjerji v Ronkah aretirali 38-letnega M.C.; moški je v svojem stanovanju skrival dvanajst gramov kokaina, pet gramov hašiša in tehnico za pripravo odmerkov. V prvih mesecih leta so karabinjerji razkrili kriminalno združbo, ki se je ukvarjala s preprodajo mamil po Goriškem in Tržaškem, za središče svojih nezakonitih poslov pa si je izbrala Tržič. Razpečevalci so prodajali predvsem kokain, karabinjerji pa so v štirinajstih stanovanjih, ki so jih pregledali v okviru preiskave, odkrili tudi heroin, hašiš in marihuano. Ob tem so zasegli še nekaj tehnic in razne predmete, ki jih mamilski uporabljajo za pripravo odmerkov in za uživanje nedovoljenih substanc.

Zaradi obtožbe preprodaje mamil se bodo morali pred goriškim sodnikom zagovarjati 36-letni A.P. in 25-letni R.S. iz Tržiča, 30-letni M.P. in 40-letni E.M. iz Štarancana, 36-letni R.R. iz Foljana-Redipulje, 31-letni A.R. iz Devina, 30-letni E.G. iz kraja Campolongo al Torre in 70-letni R.B. iz Trsta. Osumljenci čakajo na proces na prostosti.

Pri Štandrežu sedež prostovoljcev Civilne zaščite

Z obrednim rezom traku je župan Vittorio Brancati včeraj odprl novi sedež občinske ekipe prostovoljcev Civilne zaščite v ulici San Michele v Štandrežu. Predružil se mu je pristojni deželni odbornik Gianfranco Moretti, ki je izpostavil predvsem vlogo in zasluge Civilne zaščite v deželi FJK, ki je bila pogosto prizorišče narančnih nesreč. Organizirani prostovoljci Civilne zaščite delujejo na Goriškem že petnajst let in so se v mnogih primerih odzvali na potrebo po pomoči tudi drugod po Italiji in v tujini, kar je poudaril Brancati. Novi sedež v industrijski coni pri Štandrežu sta s skupnimi močmi uresničila deželna uprava in goriška občina.

NOVA GORICA - Po izdaji dovoljenja bo objekt prevzel Šent Pred koncem maja bodo odprli center za zdravljenje odvisnosti

Odprtje dnevnega centra za zdravljenje odvisnosti v Sedejevi ulici v Novi Gorici se je doslej že večkrat zavleklo, bodisi zaradi pritožb bližnjih vrtičkarjev, češ da montažni objekti mečajo senco na njihove vrtove, bodisi zaradi nesporazumov okrog projektnje dokumentacije. V zadnjem času pa vendarle kaže, da se bo zadeva premaknila z mrtve točke. »Te dni ponovno poteka tehnični pregled objektov. Gre sicer zgolj za formalnost, tako da pričakujemo izdajo uporabnega dovoljenja v najkrajšem času,« je povedal Vladimir Peruničič z novogoriške mestne občine. Na vprašanje, ali bi dejavnost v dnevnem centru lahko začela že v maju, Peruničič odgovarja pritridentalno. Po izdaji uporabnega dovoljenja bo objekt prevzela organizacija Šent, ki bo nosilec dejavnosti dnevnega centra in bo z njim tudi opravljala.

V centru za zdravljenje odvisnosti bodo poleg substitucijske terapije - sem sodi jemanje metadona, subotexa in substitolta - odvisniki deležni tudi ostalih programov, ki bodo odtlej na voljo na enem mestu. Tam bo fizioterapeut, psihijater in zdravniki, ki

BOJAN KODELJA

FOTO K.M.

med drugim predstavljen tudi projekt Neodvisni.si, s katerim želijo njegovi nosilci predvsem šolarje in dijake opozarjati na nevarnosti zasvojenosti. »Gre za celostno kampanjo širokega pomena: ozaveščanje mladih glede problematike odvisnosti od alkohola, drog, igralništva in cigaret,« je povedal skrbnik projekta Bojan Kodelja, čigar podjetje IMC bo projekt tudi koordiniralo. Kampanja naj bi zajela 117 tisoč ljudi na severnem Primorskem: predšolske otroke, osnovnošolce, dijake in njihove starše. »Naš cilj ni zgolj opozarjanje na nevarnosti zasvojenosti, ampak tudi podajanje znanj, s pomočjo katerih se bo ciljna skupina odgovorno odločala o omejevanju vseh oblik zasvojenosti in zavedanju o njihovih posledicah,« dodaja Kodelja. Mestna občina Nova Gorica je projekt že podprla in ponudila pomoč pri organizaciji, trajal pa naj bi od začetka do konca septembra. Potekal naj bi na novogoriških šolah, v vrtcih in na ulicah, v obliki predavanj za stare, promovirali pa naj bi ga tudi športniki in znanje osebnosti.

Katja Munih

GORICA - Razstavljena so dela preko štiridesetih sodobnih likovnikov, izstopajo domačini

Umetniške poti petih držav vodijo na goriški grad

Podvig izpeljalo društvo Prologo - Navez z razstavo v novogoriški galeriji

Na sinočnjem odprtju grajske razstave

BUMBACA

Prehodi iz preteklosti v sedanjo, prehodi med umetniškimi zvrstmi, prehodi čez meje: vse to in več se bo razkrilo obiskovalcem razstave sodobne umetnosti z naslovom »Passaggi. Percorsi d'arte nel castello di Gorizia«, v okviru katere so na ogled slike, kipi, fotografije, instalacije in grafike preko 40 domačin, pa tudi tujih umetnikov iz Slovenije, Avstrije, Hrvaške in Švica, ki jih je sodelovanju povabilo kulturno društvo Prologo iz Gorice. Razstava, ki so jo podprle goriška občina, dežela FJK in Fundacija Goriške hranilnice, so ob prisotnosti deželnega odbornika Roberta Antonaza in občinskega odbornika Claudia Cressati pa podprtja odprtja včeraj zvečer, umetnine pa bodo bogatije notranjost in zunanjost goriškega gradu do 28. oktobra.

»Razstava društva Prologo potrjuje poslanstvo Gorice, da se postavlja kot stiče različnih narodov in kultur v širši perspektivi evroregije,« je ocenil Antonaz, Cressati pa je podprt, da je bil goriški grad v zadnjih letih že večkrat prestižno prizorišče razstav sodobne umetnosti: »Leta 2003 je bila v grajskih prostorih na ogled občinska zbirka slik iz prejšnjega stoletja, leta 2005 pa čezmejna razstava skulptur Materika. Tokrat je v tem simbolnem kraju našla svoje idealno mesto razstava, jedro katere so krajevni likovniki, ki so se jim pridružili umetniki iz sosednjih držav.«

Pri prehodu iz dvorane v dvorano je opaziti uspelo spojitev med starim in nowim. Organizatorji so namreč večini umet-

nikov že vnaprej dodelili kotiček gradu, iz katerega so le-ti črpali navdih. Na stenah in v nišah, na oknih in v kapeli, na dvorišču in na ložah se je sodobna umetnost pozvala z zgodovino, v njuni igri pa ima presečeni obiskovalec stalno občutek, da nekaj odkriva. Za razstavo so se organizatorji poslužili tudi del pokojnih umetnikov iz Goriške, ki so jih razobesili v veliki dvorani in v še ponekod. Sugestivnost postavitevne nazadnje poudarja glasbena podlaga Thea Tearda, ki je navdih črpal v Gorici, Londonu, maroškem mestu Tangeri, Rimu in New Yorku. »Obiskovalec razstave lahko uživa pri ogledu gradu, kdor je prišel na ogled dvorcu pa lahko občuduje tudi razstavo. Prostor in umetnost se vzajemno vrednotita,« sta podčrtala Franco Spanò in Paolo Figar, ki sta uredila razstavo in obsežen katalog s predstavljivo sodelujočim umetnikov.

Povedati gre, da so v okviru razstave »Passaggi« do oktobra predvidene tudi spremne pobude. K preseganju meja bo na primer 7. junija prispevala predstavitev dokumentarca umetnostne kritičarke Klavdije Figelj in režiserke Anje Medved, za katerega so se skupaj zavzeli novogoriška Mestna galerija, Kinoatelje in društvo Prologo. Gre za videopogovore z osmimi italijanskimi umetniki, ki sodelujejo pri razstavi »Passaggi«, in skupino slovenskih likovnikov, ki bodo junija prisotni na razstavi »Universe of art - Vsemirje umetnosti« v Mestni galeriji. (Ale)

Di Pietro za Bellaviteja

»Na strani občanov« je geslo, ki povezuje stranko Italije vrednot in listo kandidatov za občinski svet Progetto Gorizia, v kateri so tudi predstavniki stranke Antonia Di Pietra. In ravno Prodijev minister Di Pietro bo v ponedeljek, 21. maja, obiskal Gorico in javno izrazil svojo podporo županskemu kandidatu Andreu Bellaviteju, ki je v središču svoje volilne kampanje postavil občane in njihovo soudežbo pri upravljanju mesta. »Podpora Di Pietra je zame izredna čast, saj se najina vizija politike ujemata na številnih področjih,« je povedal Bellavite in dodal: »Primer sta zbljiževanje med volivci in strankami ter omejevanje prekernosti dela, ki ogroža predvsem mladino in ženske in ovira družine.«

Bellavite se bo danes ob 9.30 srečal z volivci v baru Vittoria na Travniku, ob 10.30 pa se bo s somišljeniki podal na kolesarsko ekskurzijo v Novo Gorico. Ob 19.30 bo levosredinski županski kandidat prisoten na trgu pred Severno postajo, kjer bo potekala glasbena prireditev Koncert na meji.

Mosetti pri zdravnikih

Županskemu kandidatu Oljke Giuliju Mosettiju je goriško zdravstvo pri srcu, zato se je v prejšnjih dneh srečal z zdravstvenim osebjem goriške bolnišnice in predstavniki družinskih zdravnikov. »Vloga konference županova bo imela ključno vlogo pri nadzoru preureditve deželnega zdravstvenega podjetja. Pomembna bo pri nadzorovanju poštovanju dogоворov v okviru zdravstvenega območja s Trstom in ocenjevanju vloge goriškega zdravstva v deželnih bolniških mrež,« je povedal Mosetti in obljubil, da bo izredno pozoren na spremembo deželnega zakona 13, od katerega bo odvisna prihodnost goriške bolnišnice. Mosetti je izrazil zaskrbljenost zaradi pomanjkanja osebja na oddelkih za prvo pomoc in kardiologijo, poudaril pa je, da bo konferenca županov imela veliko vlogo tudi pri reševanju teh problematik. Med srečanjem z družinskimi zdravnikami je Mosetti napovedal, da se bo zavzel za pobudo »Dom zdravja«, ne nazadnje pa je izrazil prepričanost v potrebu po čezmejnem sodelovanju. »Cilj je pridobitev statusa mednarodnega mesta za obe Gorici, kar bo omogočalo boljše sodelovanje obmejnih mest na področju zdravstva.«

VOLITVE - Špacapan, Terpin, Brescia, Bandelj in Persoglia predstavili štirideset kandidatov za rajonske svete na listi Oljke

SSk s svojimi kandidati v vseh mestnih četrtih

Na okrogli mizi o padcu Schengenske meje Kraus in Corsi za tesnejšo povezavo med Trstom in Gorico - Jutri volilni shod pri Madonini

Edi Kraus in Hadrijan Corsi sta spregovorila o gospodarskih perspektivah ob padcu schengenske meje

BUMBACA

Slovenska skupnost je v petek na goriškem sedežu predstavila svojih skoraj štirideset kandidatov, ki na listi Oljke kandidirajo za rajonske svete. »Predstavitev naših kandidatov za rajonske svete je dovolj zgovoren odgovor na populistično in skrajno krivično zahtevo desnice, ki je paritetni odbor pozvala, naj se prisotnost Slovencev v Gorici omeji samo na nekatere mestne četrti,« so poudarili iz vrst Slovenske skupnosti in pojasnili, da so s svojimi kandidati na listi Oljke prisotni v vseh mestnih četrtih. »Gre za velik uspeh za našo stranko in sploh za celotno slovensko narodno skupnost,« so opozorili iz vrst SSK in nadaljevali: »Najprej je pomembno dejstvo, da se je toliko slovenskih ljudi odzvalo na poziv stranke, naj se zavzamejo za slovensko prisotnost v vseh predelih goriške občine. To dokazuje, da uživa narodna stranka veliko zaupanje in ugled. Ob tem je neizpodbitno dejstvo, da so Slovenci prisotni v vseh predelih Gorice in potrebno je, da imajo primerno zastopstvo tudi v rajonskih svetih. Danes to zagotavlja le Slovenska skupnost.«

Predstavitev kandidatov, med katерimi je veliko mladih in dvanajst žensk, je vodil deželni svetnik Mirko Špacapan, prisotne pa so nagovorili tudi deželni tajnik SSK Damijan Terpin in trije predsedniki rajonskih svetov Štandrež, Podgora in Pevma-Štmaver-Oslavje Marjan Bresciano, Walter Bandelj in Lovrenc Persoglia.

Predstavitev kandidatov je sledila okrogla miza o perspektivah obmejnega gospodarstva ob padcu Schengenske meje, na kateri sta spregovorila predsednik SDGZ Edi Kraus in podjetnik Hadrijan Corsi, sicer števerjanski župan. Srečanje je uvedel Špacapan, kot prvi pa je spregovoril Kraus, ki je povedal, da danes v gospodarstvu izstopata tekmovalnost in finančna razpoložljivost, po drugi strani pa je pomembna povezanost s politiko. »Žal tege v zamejstvu ni in se pozna,« je menil Kraus. Po njegovih besedah bi morali biti zamejski gospodarstveniki bolj prisotni v raznih komisijah, kar je pa odvisno od povezave s politiko. Kraus je pojasnil, da SDGZ postaja zanimivo tudi za italijanska, slovenska in srbska podjetja.

Patat in Jelinčič v Podgori

Društvo Paglavec prireja jutri, 14. maja, ob 20.30 na svojem sedežu v Podgori predstavitev knjig Luciana Patata »Fra carcere e confino« in Duška Jelinčiča »Upor obsojenih«; avtorja bosta prisotna.

Štandreška tabla

V torek, 15. maja, ob 10.30 bodo uradno odkrili novo tablo s štandreškim grbom in dvojezičnim imenom vasi na ulici Tabaj, ob vhodu v Štandrež v neposredni bližini veleblagovnice Smart. Pri krajši svečanosti v priredbi rajonskega sveta bodo sodelovali domači osnovnošolci.

V Doberdobu o alkoholizmu

Mladinski odsek KD Jezero prireja v četrtek, 17. maja, ob 20.30 v društvenih prostorih v Doberdobu predavanje o alkoholizmu. Spregorovila bosta Tadej Devetak, pred kratkim diplomirani bolničar, in Andrea Fiore, zdravnik, ki se na tržiski ustanovi SERT ukvarja z alkoholizmom.

Poletno središče ZSKD

ZSKD prireja poletno središče Odraščamo skupaj od 16. do 27. julija med 7.30 in 13.30 za dekleta in fante od 6. do 13. leta starosti v osnovni šoli Fran Erjavec v Štandrežu; vpisovanje na sedežu ZSKD na korzu Verdi v Gorici (tel. 0481-531495).

Romjanski Dan veselja

Združenje staršev osnovne šole in vrtca v Romjanu prireja v nedeljo, 20. maja, v župnijski dvorani v Doberdobu četrti Dan veselja, praznik ob zaključku šolskega leta in vseh dejavnosti, ki jih prireja Združenje med šolskim letom. Delavnice na temo ustvarjalnosti se bodo pričele ob 15. uri, ob 18. uri bo kulturni spored; informacije na tel. 334-6060899 (Damjana Kobal).

Dijaki Cankarja v Velenju

V petek in včeraj so dijaki višješolskega zavoda Ivan Cankar iz Gorice - turistična smer - sodelovali na vseslovenskem srečanju srednjih šol s tovrstno usmeritvijo, in sicer na t.i. tržnici z naslovom Več znanja za več turizma; tudi lani so se uspešno udeležili prireditve v Velenju.

V Tržiču pesniki Evroregije

V občinski sejni dvorani v Tržiču bo jutri ob 17.30 srečanje pesnikov evroregije »Io è un altro. Dialoghi tra poeti dell'Euroregione«. Sodelovali bodo Marina Moretti, Giacomo Scotti, Silvio Cumpesta, Ivan Crico, Roberto Fabris, Claudio Grisnach, Mary Tolusso, Luciano Morandini, Liliana Visintin, Isabella Panfido, Vlada Acquavita, Vlado Benussi, Daniel Nacinovic in Maurizio Tremul.

SOVODNJE - Ob 25. obletnici poimenovanja osnovne šole po Petru Butkoviču Domnu

Obujajo spomin na osebnost, ki je za sabo pustila trajno sled

Občina, šola, župnija in društvo prirejajo Butkovičeve dneve - Češčutova med otroki

Sovodenjska občina, osnovna šola, kulturno društvo Sovodnje in krajevna župnija so pripravili niz dogodkov ob 25. obletnici poimenovanja sovodenjske osnovne šole po Petru Butkoviču Domnu. Butkovičevi dnevi se bodo začeli v petek, 18. maja, ob 20.30 ko bo v kulturnem domu v Sovodnjah večer z odprtjem razstave o Butkovičevem življenju. V nedeljo, 27. maja, ob 11. uri bo na pokopališču slovesnost ob obnovljenem grobu družine Butkovič. Zadnje srečanje bo v petek, 8. junija; z začetkom ob 20. uri bo v kulturnem domu potekala zaključna prireditev učencev osnovne šole Butkovič-Domen, ki se jima bodo na odrskih deskah pridružili še otroci zadnjega letnika sovodenjskega vrtca. Napovedan je tudi prevski nastop Sovodenjskih deklek.

Vaška šola je bila poimenovana po Petru Butkoviču Domnu 6. junija 1982. Zato so drugi del šolskega leta posvetili ravno sovodenjski osebnosti, po kateri nosijo ime in ki je za sabo pustila trajno sled. Učitelji iz leta v leto obujajo spomin na Petra Butkoviča in ga na različne načine skušajo približati učencem. Pred nedavnim jim je na pomoč prisločila upokojena profesorica Marija Češčut, odlična poznavalka Petra Butkoviča, ki ima velike zasluge pri ovrednotenju njegovega lika in dela. Z njeno pomočjo so se vziveli v čas, ko je mladi Peter ob vsakem vremenu hodil peš v šolo v Gorico, delal na polju in potprežljivo kljuboval revščini. Odkrili so zglednega mladenciča, ki je marljivo opravljal šolske dolžnosti, uspešno razvijal naravne talente, navdušeno gojil materinščino, se zanimal za tujje jezike in kulture ter se aktivno udejstvoval na kulturnem področju.

Češčutova je otrokom razumljivo predstavila vsa področja Butkovičevega delovanja. Izvedeli so, da se je pod pseudonimom Domen skrival urednik, likovnik, pesnik, pisatelj, prevajalec, poliglot in ugankar, ki velja za oceta slovenskega uganskarskega jezika. Po njem se namreč imenujeta Slovensko uganskarsko društvo Domen in uganskarska revija Domenek. Z reševanjem nekaterih Butkovičevih ugank so sovodenjski otroci spoznali tudi vedro plat njegove osebnosti. Češčutova seveda ni pozabila omeniti dragocene vloge, ki jo je Butkovič odigral med fašizmom in nemško okupacijo kot učitelj in organizator slovenske šole v sovodenjskem župnišču. Tedaj je prosil prijatelja Cirila Češčuta, naj mu pomaga skriti prepovedano Bevkovo knjigo Kaplan Martin Čedermac, ki je našla zavetišče pod ruševinami Rubijskega gradu. Bil je tudi prijubljen župnik, klub nadarjenosti in izrazitim sposobnostim pa je ostal skromen in preprost človek.

Marija Češčut nagovarja sovodenjske otroke.

BUMBACA

Dostop na koncert

Na skupnem trgu ob teh Goric bo noči četrti Koncert na meji z Alice, Martino Feri, Zairo Zignate, Oliverjem Dragojevičem in Zoranom Pređinom. Začel se bo ob 19.30, zaključil pa okrog polnoči z Dragojevičem in skupino Dupini. Vpadnice na prireditveni prostor bodo na obeh straneh meje - ulici Foscolo in Caprin ter trg pred novogoriško železniško postajo - zaprte eno uro pred začetkom. Parkiranje bo možno tako na Svetogorski (pri Casermetta) in Škabrijelovi ulici kot tudi v ulicah Ciconi, Catterini in Palladio, na novogoriški strani pa na Erjavčevi in vzdolž solkanskega mejnega prehoda, medtem ko bo na Kolodvorski ulici veljala popolna zapora. Pod odrom bo zagradjen prostor za prizadete osebe; vhod bo s ceste ob hotelu Transalpina. Na prizorišču koncerta bodo delovali redna rediteljska služba ter informacijski in tiskovni center, poskrbljeno pa bo tudi za hitro pomoč in sanitarije. Nocijojni praznik na meji s »prilogom« enogastronomskih dobrot bo v vsakem primeru. Le neurje bi ga lahko preprečilo, pravijo prireditelji, ki so v stiku z deželno meteoroško ustanovo Osmer iz Trsta.

TURJAK - Tudi za Škocjan in San Pier Namenu predali novo ambulanto

V Turjaku so včeraj predali namenu novo bolničarsko ambulanto, ki bo delovala v večnamenskem centru na trgu Libertà. Za ambulanto, ki bo na razpolago tudi občinama Škocjan in San Pier d'Isonzo, sta se zavzeli gorisko zdravstveno podjetje in konference županov ter spada v deželni načrt potenciranja krajevnih storitev. »Cilj je nudjenje boljših in bližjih zdravstvenih storitev šibkejšim občanom, kot so starejše osebe. Pot do odprtja nove ambulante ni bila enostavna, saj je zahteva dodatno osebje, delali pa smo prepričano,« je povedala direktorica goriškega zdravstvenega podjetja Emanuela Baccarin.

Zadovoljen je bila tudi županja občine Turjak Alessandra Brumat, ki se je zahvalila vsem tistim, ki so si prizadevali za uresničitev projekta in ponovno izvedbo življenja občanom. »Sedaj moramo ustvariti mrežo med ambulantami,« je povedala županja. Zaenkrat delujejo štiri ambulante, ki

so za paciente izredno pomembne. »Ne gre le za ambulanto, kjer nudijo zdravstvene storitve, pač pa tudi za kraj, kjer pride do stika med zdravnikom in šibkejšim pacientom,« je povedal koordinator bolničarjev Paolo Frittitta. Odbornik občine Turjak in predsednik goriškega odbora bolničarjev Mario Schiavon je podčrtal nujnost tovrstne ambulante na območju, kjer je vedno več ostarelih, deželna svetnica Cristina Carloni pa je postavila v ospredje večjo prožnost in učinkovitost zdravstva, ki je organizirano na krajevni ravni.

V ambulanti, ki bo na razpolago prebivalcem občine Turjak, Škocjan in san Pier d'Isonzo, bo zaposlen en bolničar. Na ambulanti bo mogoče opraviti analize krvi in razne druge izvide, dobivati injekcije, razkužitve in informacije. Ambulanta bo začela delovati 7. junija, in sicer dvakrat tedensko. Odprtja bo ob torkih in četrtih med 7.30 in 10.30.

VOLITVE - Predstavitev sedmih slovenskih kandidatov, ki na listi Forum za Gorico podpirajo Bellaviteja

Slovenci s Forumom predvsem za sožitje

Majda Bratina, Silvana Brandolin, Andrej Fajt, Edi Maligoj, Marko Marinčič, Neva Tommasi in Aleš Waltritsch o svojih kandidaturah

»Sožitje, enotnost, demokracija.« To so po mnenju Marka Marinčiča ključne besede sedmih Slovencev, ki za občinski svet kandidirajo na listi Forum za Gorico in ki so včeraj pojasnili razloge za svojo podporo županskemu kandidatu Andreu Bellaviteju. »Sožitje je prioriteta Bellavitejeve koalicije, v kontinuiteti z delom župana Vittoria Brancatija. Bellavite je s projektom Hiše spominov, Gorice kot mednarodnega centra za mir in sožitje, prava alternativa Romoli jevki skrajni desnici, ki namerava goriškim Slovencem odvzeti pravice iz zaščitnega zakona,« je poudaril Marinčič, za njim pa so spregovorili Majda Bratina, Silvana Brandolin, Andrej Fajt, Edi Maligoj, Neva Tommasi in Aleš Waltritsch; poudarili so, da enotnost aktivno gradijo v listi Forum, ki povezuje Slovence različnih nazorov: katoličane, reformiste, komuniste in zelene. »Ne sprašujemo, od kod kdo prihaja, ampak kam lahko gremo skupaj,« je pripomnil Marinčič in ocenil, da bi bila enotnost v slovenski civilni družbi, med SKGZ in SSO, že stvarnost, ko je ne bi iz-

Neva Tommasi,
Andrej Fajt, Majda
Bratina, Marko
Marinčič, Aleš
Waltritsch in Edi
Maligoj na
predstaviti na
dvoru Bratina

BUMBACA

podkopavali interesi nekaterih strank. »Demokracija mora temeljiti na participaciji. Če Brancati ni imel vselej dovolj posluha do občanov, še slabše obeta okrnjenja Oljka, ki ga je odslovila s politično zaroto. Zaradi tega Giulio Mosettij ne more povezati vse leve sredine in premagati Ettoreja Romolija: to lahko us-

pe le Bellaviteju, ki je prav zaradi tega vzlivo upanje vsej demokratični Gorici,« je zaključil Marinčič. Majda Bratina je poudarila, da Bellavite zna prisluhniti težavam ljudi, prav stik z občani pa je v zadnjih mesecih zmanjkal županu Brancatiju, ki je sicer naredil veliko dobrega za slovensko narodno skupnost in za če-

mejno sodelovanje nasploh. Po mnenju Bratinove je treba preprečiti zmago desnic, ki bi Gorico pahnila za več let naprej. Fajt je menil, da goriški Sloveni niso tako deljeni, kot zgleda na prvi pogled. Čeprav podpirajo dva županska kandidata, se znova obeh koalicij njihove pozicije zbljužejo; po Fajtovih besedah bo

VOLILNA TRIBUNA

Proti getizaciji

Kandidati SSK na listi Oljke Božidar Tabaj, Silvanu Primosig, Marilkę Koršič in Mirjam Bratinu so se uprli getizaciji, ki jo je vseh 16 občinskih svetnikov desne sredine zahtevalo s predlogom paritetnemu odboru, da naj se zaščitni zakon 38 izvaja samo v Standardu, Štmavru, Pevmi in na Oslavju. »Gre za očitno volilno poteko, ki ne bo imela učinka, saj ena tretjina svetnikov lahko prosi za širitev območja veljavnosti zakona, ne pa za njegovo zmanjšanje,« poudarjajo kandidati SSK in nadaljujejo: »Sramoteni je namen, da bi getizirali slovensko narodno skupnost v obrobne mestne četrti. Gre za patetičen, a hkrati tudi nevaren predlog. Ne smemo dopustiti, da bi mesto prevzeli politični krogi, ki so zasidrani v hladni vojni in odklanjajo vse, kar je slovenskega. Njihova zmagabi bi pomenila izolacijo Gorice in končne vsake razvojne perspektive.«

Brancati z Bellavitejem

»Župana Vittoria Brancatija bomo Slovenci ohranili v dobrem spominu kot upravitelja, ki je na nas vselej gledal brez predosodkov in nam priznal enakopravno vlogo,« poudarja Marko Marinčič, kandidat na listi Foruma za Gorico. »Brancatijev poslovilni govor ob predstavivosti monografije o Trgovskem domu je vseboval dve sporočili: prvič, pozor na desnico, ki lahko na en mah izbriše leta potprežljive gradnje sožitja; drugič, prepričanje, da bitka ni izgubljena, da leva sredina lahko zmagata in uveljavlja perspektivo strpne in odprte Gorice. Nobena skrivnost ni, da Brancati, kot večji del sedanje občinske uprave, podpira Andreja Bellaviteja, kandidata, ki najbolj prepričljivo zagovarja politiko sožitja. Zato vabimo volvce, da podprejo listo Foruma in slovenske kandidate na tej, da bomo z Bellavitejem še naprej polnopravni občani Gorice,« zaključuje Marinčič.

Oslavje in Standard

Županski kandidat Andrea Bellavite bo jutri ob 19. uri na srečanju z domačimi pri Pepiju na Oslavju, ob 21. uri pa pri Turiju v Standardu.

Soočanje kandidatov

V dvorani Fogar na Verdijevem korzu v Gorici bo jutri, 14. maja, ob 17. uri soočanje med županskimi kandidatimi, na katerem so napovedani domala vsi pretendenti za goriški županski stolček. Javno razpravo bodo vodili krajevni novinarji, prireja pa je združenje Gorizia/Europa.

Popravek

V včerajnjem članku o kandidatu Oljke Mosettiju je prišlo do napake. Zadnja beseda je »neoboroženi«, ne pa »oboroženi«. Kandidat in bralcem se opravičuje.

PEVMA - Lep vaški večer ob predstavitvi knjige Slava padlim

Spomenik je za vas simbol in središče

V večer so uvedli štmavrski pevci in pevmski recitatorji

BUMBACA

PEVMA - Odbornik Antonaz pri spomeniku

»Uprimo se silam, ki odklanjajo sožitje«

Z leve Poletto, Persoglia in odbornik Antonaz

FOTO B. PRINČIČ

V Pevmo je v petek prišel deželni odbornik za kulturo Roberto Antonaz. V vas ob vznožju Brd ga je povabila krajevna sekcija VZPI-ANPI ob priložnosti predstavitve knjige Slava padlim - Pevma 1947-2007, ki je izšla ob 60. obletnici postavitve tamkajšnjega spomenika NOB. Ker se zaradi drugih obveznosti gost iz deželne vlade ni mogel udeležiti večerne predstavitve knjige, o kateri pišemo na drugem mestu, se je vsekakor želel srečati z domačini pri vaškem spomeniku.

Na obisk je pričel v popolanskih urah. V imenu domačega krajevnega sveta sta upravitelja, ki sta ga spremljala, občinski odbornik za šport Gianluca Pinto in občinski svetnik SKP Marjan Sosol, sprejela predsednik Lovrenc Persoglia in član sveta Vili Prinčič, v imenu borčevske zveze VZPI-ANPI pa sta deželnemu odborniku izrekla dobrodošlico Silvino Poletto in Mirkom Primožič. Antonaz je pozorno prisluhnih kratkemu orisu

krajevne stvarnosti s posebnim podarkom na vlogi, ki so jo goriški kraji na desnem bregu Soče odigrali v NOB. Deželni odbornik je v pogovoru podčrtal predvsem dejstvo, da vrednote odporanstva ne smejo iti v pozabo, kajti politični in zlasti predvolilni pogledi nas naravnost silijo v to, da se z vsemi silami upremo težjam, ki stremijo k potvarjanju zgodovine. Goriška je v svoji preteklosti veliko pretrpela in se je pogosto spopadala s težkimi preizkušnjami, o čemer priča tudi krvavi davek, ki ga je med vojno plačala za svobodo vseh. Zato ne smemo dovoliti, da se na površje povzapejo si le, ki bi s svojimi političnimi usmeritvami skvarile vzdušje prijateljstva in sožitja, ki so ga na tem občutljivem obmejnem pasu v zadnjih desetih letih uspele ustvariti organizacije, društva in tudi institucije, je svoj poseg zaključil odbornik Roberto Antonaz. Ob slovesu so mu gostitelji podarili knjigo Slava padlim. (vip)

Vanja Sossou

ŠTEVERJAN - Vas se pripravlja na praznik

Likof, izložba domačih dobrov

Ob družabnosti in pokušnji tudi razstave

Števerjanski Likof s krajani v narodnih nošah

Števerjansko vino, tipične jedi in krajne tradicije se bodo v pomladanskem blešču briške pokrajine predstavile turistom in domačinom. Priložnost bo v soboto, 26. maja, ponudil praznik Likof, ki bo že drugo leto zapored potekal na trgu pred cerkvijo v Števerjanu. Vinoteka Števerjanski grič ter društvi Briški grič in F.B. Sedej si obečajo lanski uspeh, z novimi pobudami in naklonjenimi vremenoma pa ga bodo po vsej verjetnosti še povečali.

Predsednik krajevnega sveta Lovrenc Persoglia se je uvodoma zahvalil vsem, ki so omogočili izdajo sicer drobne publikacije, ki pa ima za tu živeče velik simbolni pomen. Zahvalo je naslovil na krajevne vinogradnike, obrtnike in podjetja, ki so izdajo podprtli, predvsem pa seveda na avtorja Vilija Prinčiča. V živo je predstavitev stopila s krajšim kulturnim programom. Zapel je moški pevski zbor Štmaver ter nastopili so učenci četrtega in petega razreda pevmske osnovne šole ter domači recitatorji Adela Klančič, Denis Corsi in Daniela Šuligoj ob spremljavi orgle Franca Figlja. Še preden je Prinčič spregovoril, saj je kot avtor knjige imel glavno besedo, so zaradi nenadnega dežja morali zapustiti dvorišče in se zateći v šolske prostore, kjer se je lepi vaški večer neokrnjeno nadaljeval. Prinčič je najprej poudaril, da je pri domačinah zaznati željo in potrebo po podobnih pobudah, ki jih resnici na ljubo ni veliko tudi zaradi pomanjkanja primernih prostorov. Spomnil pa je, da se vsaj dva-krat letno krajan srečujejo pred vaškim spomenikom, na kraju, ki ga ravno zarađi spomenika doživljajo kot osrednji vaški trg.

Prinčič je o knjigi povedal, da končno prinaša v vsako pevmsko družino vse, kar je bilo v časopisih o spomeniku napisanega, med razpoložljivim fotografskim gradivom pa manjka posnetek z dneva svečanega odkritja 12. januarja 1947. Domačini znajo povedati, da posnetki obstajajo, a da danes z njimi še nihče ni prišel na dan. Pomanjkljiva je tedaj bila dokumentacija, ki se je s časom izgubila; zbledeli so spomini na dogajanje ob gradnji in odkritju obeležja, pa tudi tedanje časopisje je bolj skoporočalo. Kljub temu je Prinčič ustvaril dvojezično knjižico na 68 straneh, ki je posvečena spomeniku, hkrati pa tudi dogajanjem v NOB in vsakoletnim vaškim sestankom, ki potekajo padlim v čast. Na zadnjih straneh so natisnjena njihova imena; le-teh je 47, kar pomeni, da so Pevma, Štmaver in Oslavje žrtrvovali za svobodo eno generacijo mladih. Prinčič je tudi opozoril na okoliščino, da je pevmski spomenik prvi na Goriškem in morda celo na Primorskem; pri gradnji so domačini množično sodelovali in ga zgradili v enem samem mesecu. Kot zanimivost je še Zbrane so pozdravili občinski odbornik Silvan Primosig, predsednik goriške sekcijske VZPI-ANPI Silvino Poletto in predstavniki krajevne skupnosti Solkan. Večer so s pesmijo sklenili štmavrski pevci.

Vanja Sossou

Hrast: igre brez meja

Prihodnji teden bo v Doberdobu že spet živahno. SKD Hrast namreč prireja v soboto, 19. maja, tretjo izvedbo Iger brez meja, ki so v zadnjih dveh letih pozele velik uspeh. Gre za pobudo, ki želi s pomočjo zabavnih iger privabiti na doberdobsko gmajno čimveč najmlajših. Otroci bodo ob domiselnih in sproščenih igrah skupaj preživeli popoldanske ure. Tudi letos bodo igre potekale na travniku ob doberdobskej župnišču; vpisnina je brezplačna. Igre so namenjene vsem osnovnošolskim otrokom, pobudniki pa vabijo tudi srednješolce. Program se bo začel ob 15. uri, sklenil pa je približno ob 17.30. Otroci bodo porazdeljeni po skupinah, ki se bodo med seboj pomerile v različnih partijah. Na sprednu bodo sodelovali srečne igre v gimkani in ravninskem teku med količki, vesele igre z balončki, če pa bo vreme posebno naklonjeno, tudi »vodna zabava«. Najboljše bodo seveda nagradili, igre pa bodo za otroke iz vasi in okolice predvsem priložnost za druženje in navezovanje prijateljstev; informacije nudijo na tel. 347-4433151 (Claudio). (ac)

Istrski napevi odmevali pri Salomonu

Istrski napevi so v petek odmevali v osmici pri Salomonu, kjer je sovodenjska občina priredila koncert ljudske glasbe. Ob prisotnosti številnih domačinov ter prijateljev iz vse sovodenjske občine in iz drugih slovenskih vasi je nastopila folklorna skupina Skala iz Kubeda, ki je s petjem, glasbo in plesom prikazala, kako bogata in raznolika je istrska ljudska dediščina. Po besedah župana Igorja Petejana, ki je vsem udeležencem večera častil kozarec zlahkne kapljice, so koncerti ljudske glasbe pri Salomonu ustaljena tradicija, saj jih prirejajo že kakih deset let, na njih pa se vedno zbere množično občinstvo.

TRŽIČ - Posvet društva Jadro in Tržič

O manjšinah in priseljencih

Ni zanimanja za kulturo novih prišlecev

Enrico Fasana,
Ivo Petkovsek
in Barbara Sinicco
med tržiškim
posvetom

FOTO JADRO

Manjšinskim jezikovnim skupnostim, težavam priseljencev in človekovim pravicam nasloplje bil posvečen posvet, ki je pred dnevi potekal v tržiški občinski knjižnici, priredili pa sta ga kulturni društvi Tržič in Jadro iz Ronk v sodelovanju z odborom za kulturo tržiške občine in pod pokroviteljstvom goriške pokrajine in rimskega združenja Confemili. Na okrogli mizi so spregovorili profesor na Tržaški univerzi Enrico Fasana, raziskovalka Tržaške univerze Teresa Tonchia, študentka orientalskih kulturnih Anna Coccochella, odvetnik Peter Močnik in predstavnica društva Fabbrica delle bucce Barbara Sinicco. Posege je povzelo član društva Jadro Ivo Petkovsek.

Governiki so spregovorili o manjšinskih etničnih skupnostih in o priseljencih, ki prihajajo v Evropo iz drugih delov sveta zaradi iskanja zaposlitve. Fasana je poudaril, da nikogar ne zanima, da bi spoznal kulturo novih prišlecev, šole pa ne poskrbijo, da bi otroke vzgajale v spoštovanje različnosti. Tonchiava je spregovorila o človekovih pravicah, nato pa o Tržiču, v katerem se viša število priseljencev. Močnik je opisal, kako je z manjšinami v Evropi, nato pa je poudaril, da ena petina Evropejcev pripada manjšinskim jezikovnim skupnostim. Poveta so se udeležili tudi predstavniki priseljencev iz Bangladeša, ki so spregovorili o težavah pri iskanju stanovanj in zaposlitve, zatem pa so pozdravili pobudo društva Jadra in Tržič, ki si prizadeva za sožitje in medsebojno spoznavanje.

Slovenci iz Laškega podarili angelske kipce

Slovenci, ki se enkrat na mesec zbirajo na maši v slovenskem jeziku v ronški cerkvi sv. Lovrenca, so dali pobudo za izdelavo sedmih lesenihi angelov, s katerimi so nadomestili kipce iz 17. stoletja, ki so jih lani neznanci ukradli. Angele so izročili ronški župniji prejšnjo nedeljo, na krajši svečanosti pa so se Slovenci iz Laškega zahvalili Gioriju Burgnichu iz Ločnika, profesorju razbarstva na univerzi za tretje starostno obdobje Unitev v Gorici in Krminu, ki je lesene kipe izdelal. Burgnichu so izročili priznanje, ki ga je oblikoval Oskar Becca, slik Ameriga Visintina in triječino pesem v slovenščini, italijansčini in bezjaškem narečju. Praznično srečanje je potekalo po slovenski maši, ki jo je daroval msgr. Oskar Simčič, nadškofov vihar za goriške Slovene, in pri kateri je pel slovenski ženski pevski zbor iz Ronk. Ob prisotnosti množice vernikov so ronško občino na svečanosti predstavljali odbornik Gianluca Masotti in nekateri občinski svetniki iz Ronk.

GORICA - Priprave na poletno središče Dijaškega doma

Cirkuška doživetja

Delavnice in gostje - Za nekoliko starejše otroke bo tudi letos potekala športna šola

Otroci od 3. do 12. leta starosti bodo v letosnjem poletnem središču Dijaškega doma odkrivali skravnosti cirkuškega sveta. Klovnji in žonglerji, čarovniki in krotilci zveri, akrobati in poziralcji ognja jih bodo učili spremnosti in vragolj. Središče bo odprto od 11. junija do 13. julija in od 27. avgusta do 7. septembra. Priprave so v polnem teknu, saj je načrt za postavitev cirkuškega šotorja na red, v mizarski delavnici pa že izdelujejo cirkuški voz.

Kot vsako leto bodo na voljo ustvarjalne delavnice; otroci si bodo pripravili klovovo obleko in druga cirkuška oblačila, izdelovali hodulje, barvali žoge in kje za žongliranje, izdelovali instrumente za bando ipd. Cirkuška predstava pa ne bo popolna brez uglednih gostov, kot sta Cirkus Sezam iz Ljubljane in Studio Anima prijatelja Stena Viljarja. Za nekoliko starejše otroke, od 10. do 14. leta, bo tudi letos potekala športna šola.

Cirkus torej prihaja na Svetogorsko 84 in vabi otroke, da ga obiščajo in tako postanejo del velike cirkuške družine Dijaškega doma.

Razigrano
na igriščih
lanskega
poletnega
središča
Dijaškega doma

ARHIV D.D.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, trg sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, ul. Romana 147, tel. 0481-40497.

Kino

NOVA GORICA: 16.00 - 18.00 »Ninja želje«; 21.00 »300«.
CORSO Rdeča dvorana: 15.00 - 17.45 - 20.30 »Spider Man 3«.
Modra dvorana: 15.00 - 17.30 - 20.00 - 22.30 »La vie en rose«.
Rumena dvorana: 16.00 - 18.45 - 22.00 »Spider Man 3«.

GORICA - KINEMAX Dvorana 1: 15.40 - 17.45 - 20.00 - 22.10 »L'uomo dell'anno«.
Dvorana 2: 16.00 - 18.00 - 20.15 - 22.15 »Le colline hanno gli occhi 2«.
Dvorana 3: 15.50 - 17.50 - 20.00 - 22.00 »Notturno bus«.

TRŽIČ - KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 17.40 - 20.30 »Spider Man 3«.
Dvorana 2: 16.50 - 19.40 - 22.15 »Spider Man 3«.
Dvorana 3: 15.45 - 17.45 - 20.00 - 22.00 »L'uomo dell'anno«.
Dvorana 4: 15.30 - 17.30 »Epic movie«; 20.00 - 22.00 »La via en rose«.
Dvorana 5: 17.40 - 19.50 »Le vite degli altri«; 15.40 - 22.10 »Doppia ipotesi per un delitto«.

Razstave

V GALERIJI ARS na Travniku v Gorici bo še danes po urniku knjigarne na ogled razstava slik Zorana Karmelića z naslovom Med sanjam in Sredozemljem.

Koncerti

KROŽEK »VECCHIA QUERCIA« v Krminu (Plešivo 6) organizira v sredo, 16. maja, ob 21.30 koncert brazilskega kitarista Iria De Paule; informacije in rezervacije na tel. 347-5615720 ali 333-8842084 ali po e-mailu: circolovecchiaquerzia@gmail.com.

PESEM NA GRADU - vokalna skupina Sraka z dirigentom Bogdanom Kraljem bo nastopila na celovečernem koncertu v petek, 25. maja, ob 20.30 v grofovi dvorani na goriškem gradu.

Izleti

AŠD SOVODNJE prireja v nedeljo, 20. maja, avtobusni izlet v Polcenigo (PN) na zadnjo kvalifikacijsko tekmo za prestop v prvo amatersko ligo. Zbirališče bo ob 13. uri na parkirišču pred občinsko telovadnicijo na Prvomajski ulici v Sovodnjah; prijave sprejemajo v gostilnah Pri Francetu v Sovodnjah in Rubijski grad v Rubijah ter pri odbornikih društva.

DRUŠTVO JADRO IN ŽENSKI PEVSKI ZBOR IZ RONK prirejata v nedeljo, 20.

Obvestila

OBVESTILO IZLETNIKOM PRIMORSKEGA DNEVNika

Cenjene potnike, prijavljene na **izlet v Baltske države**, obveščamo, da bo informativni sestanek

v torek, 15. maja, ob 18.00

v Prosvetnem domu na Opčinah.

Toplo vabljeni vsi, ki želijo pripravljeni kreniti na pot.

ZDRUŽENJE STARŠEV OSNOVNE ŠOLE IN VRTCA V ROMJANU priredi v nedeljo, 20. maja v župnijski dvorani v Doberdobu praznik Dan veselja ob zaključku šolskega leta in vseh dejavnosti, ki jih prireja Združenje med šolskim letom. Delavnice na temo ustvarjalnosti se bodo pričele ob 15. uri, ob 18. uri bo kulturni spored; informacije na tel. 334-6060899 (Damjana Kobal).

Prispevki

NAMESTO CVETJA NA GROB IDE CO-TCIČ daruje Valerija Cotič 50 evrov za društvo krvodajalcev iz Sovodenj.

Pogrebi

JUTRI IZ TRŽIČA 10.45, Adalgiso Tollar, iz splošne bolnišnice v župnijsko cerkev v kraju San Pier d'Isonzo (11.00) in na tamkajšnje pokopališče; 13.30, Narciso Blason iz splošne bolnišnice v cerkev sv. Elizabete v Foljanu (13.45) in na tamkajšnje pokopališče; 13.45, Armando Lugli iz splošne bolnišnice v cerkev v Romjanu (14.00) in na pokopališče v Ronkah.

JUTRI V GORICI 8.30, Paolina Nicomedio vd. Vouk iz splošne bolnišnice v Gorici v stolno cerkev in na glavno pokopališče.

JUTRI V RONKAH: 11.00, Maria Trevisan vd. Trevisan (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi sv. Lovrenca in na pokopališče; 14.00, Armando Lugli (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi sv. Štefana v Romjanu in na ronškem pokopališču.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA

AGIP - Ul. Duca d'Aosta 74
ESSO - Ul. Brass 7/b
TAMOIL - Ul. Lungo Isonzo 110
ERG - Ul. Brig. Re, na državni cesti 56 km 33+

TRŽIČ

ESSO - Ul. Boito 64
API - Ul. Grado
SHELL - Ul. Boito 7

RONKE

SHELL - Ul. Redipuglia 23/a
ERG - Ul. Aquileia 35

ZAGRAJ

OVV - Ul. Garibaldi

ŠKOCJAN

AGIP - Ul. Grado 10

ŠLOVRENC

AGIP - Ul. Nazionale, na državni cesti 56

VILEŠ

ERG - Državna cesta 351 km 16+250

KRMIN

SHELL - Drevored Venezia Giulia 23

BCC
CREDITO COOPERATIVO
Zadružna Banka
Doberdob in Sovodnje
www.bccdo.si

**Zadružna banka
Doberdob in Sovodnje**
Sooc. Coop. - Zadruga

Clane vladno vabimo na redni občni zbor, ki bo v drugem sklicu v soboto, 26. maja 2007 ob 19.00 uri v Kulturnem domu v Gorici, ulica I. Brass st. 20 s sledecim dnevnim redom:

Porocila ter odobritev bilance za leto 2006;
volitve v zadružne organe;
pravilnik za občne zbrane in volitve.

Upavni Svet

SSG - Premiera Molierove burke Zdravnik po sili v tržaškem Kulturnem domu

Najtežja gledališka umetnost je narediti iz malenkosti veliko

Režiser Diego De Brea je iz burke naredil kakovostno predstavo, ne da bi se prepuščal cenenemu smehu

Slovensko stalno gledališče: Jean-Baptiste Poquelin Moliere, Zdravnik po sili. Režiser, scenograf, kostumograf in oblikovalec luči: Diego De Brea. Prevod: Josip Vidmar, lektor: Jože Faganel, skladatelj Aldo Kumar. Nastopajo: Vladimir Jurc (Geronte, Lucindin oče /Martina, Šganjelova žena), Nikla Petruška Panizon (Lucinda, Gerontova hči), Danijel Malalan (Leander, Lucindin ljubimec/Luka, Jacquelinev mož), Alojz Svete (Šganarel), Janko Petrovec (Valer, Gerontov sluga) in Ivan Petemelj (gospod Robert, Šganarelov sosed/Jacqueline, dojilja pri Gerontu in Lukova žena). Premiera je bila 11. maja 2007 v SSG Trst.

Molierova burka Zdravnik po sili je enostavno besedilo, ki pa ohranja nekatere značilnosti slovitega komediografa na dvo-ru Ludvika XIV. V nekaj besedah gre za to: preprosti "Človek iz Ijudstva" Sganarel se mora iz ročnega delavca spremeniti v zdrav-nika, V to ga prisilijo maščevalna žena Martina in Gerontova na-silna služabnika. Zdravnik mora ozdraviti bogatinovo hči Lucindo, ki je onemelja. Vzrok bolezni je Ijubezen. Človek "iz Ijudstva" se znajde in z zvijčami zaigra zdravnika. Uspe mu razvozlati Iju-bezenski vozeli, ki je vzrok bolezni. Konec je seveda srečen. V ra-hlem besedilu so nekatere Molierove značilne teme: prilagodljivost in zvitost preprostih Ijudi, ohola naivnost bogatinov in se-veda spolnost, ki pride v burki do izraza z vrsto očitnih nami-gov.

Režiser Diego De Brea je bil torej pred nelahko nalogo, da iz burke naredi kakovostno predstavo. Cilj je dosegel z domislicami, ki so popestrile tekst, z izrazito, skoraj groteskno, tipizacijo oseb in seveda z intenzivnim delom z igralci. Kot scenograf je uporabil skoraj prazen in temačen prostor. Igralce je oblekel v živo barvane obleke tako, da je vsa pozornost padla nanje in na njihove like. Da bi bila zadeva še težja, igrajo Vladimir Junc, Daniel Malalan in Ivan Peterneli po dve vloži.

Predstava zaživi v igri in v bravuroznosti igralcev. De Brea jim ni pustil trenutka pavze ali možnosti za dekoncentracijo. Alojz Svete je tako v vrtoglavem ritmu osvetljeval različne poteze Sganarellove podobe. Psihologije ni, zato pa je bilo potrebno iznajdljivo oblikovanje figur: z besedom, z mimiko in tudi s telesno formo. Svetetov virtuozni nastop je izval Vladimira Jurca, da je v vlogah Martine in Geronta prikazal vse svoje igralsko znanje ter ustvaril domiselni figuri s prepričljivimi tipologijami. Dvojici se je pridružil Danijel Malalan, ki je kot ljubimec Leander in sluga Luka »potegnil« iz sebe vse svoje talente ter ustvaril nekaj odličnih mask in figur. Izkazal se je v govoru in v petju. Ni bil od manj Ivan Peternej, ki je zelo različni osebi, to je soseda in dojiljo, podal z natančno izrisanima podobama. Nikla Petruška Panizon je imela kot Lucinda manj oblikovalnih možnosti, čeprav je svojo vlogo izvedla z vso zavzetostjo. Manjša vloga je v bistvu pripadla tudi Janku Petrovcu, ki pa jo je izvedel z vso svojo profesionalnostjo.

De Brea je torej povezal igralce v svojevrstno tekmo, z vrvo, ko je moral vsak dati čimveč. Bila je to mala igralska akademija. Režiserju ni šlo niti do cenenega smeha, saj so nekateri prizori že v območju absurda in svojevrstne temačnosti. Seveda so to trenutki, ki jih je režiser prepletel s smehom. Vrednost izziva, za to je v bistvu šlo, pa je bila v tem, da je preprostost burke prisilila tako režiserja kot igralce, da vložijo v delo velik napor, znanje in domišljijo. Svetе je kot Sganarel bil ob koncu ne dolge predstave vidno prepoten in utrujen. Tržaško občinstvo in gostje pa so lahko gledali virtuoznost nekaterih igralcev in kakovost slovenske gledališke tradicije. Jurc ter gostje Svetе, Malalan in Peternejl so "držali" na nivoju burko, ki bi v dugačni zasnovi kaj lahko padla v amaterizem. Pri tem ne smemo pozabiti na glasbo Alde Kumarja, ki sodi v slovensko skladateljsko črlico.

Sposobnost narediti iz malenkosti veliko, je verjetno najtežja gledališka umetnost. Slovensko stalno gledališče pa je zaključilo svojo produkcijsko sezono z igro, ki sem jo cenil, ker je z majhnimi rekviziti, z domišljijo, znanjem m trudem daleč prenestla to, kar je nudilo Molierovo besedilo in bila za vse nas tudi nekakšna "šolska ura" režije in igre.

Acta Marmeliana

Med značilnostmi postavitve so tudi nadvse življenočasno.

SSG - Gledališka šola Studio Art končuje prvo leto dela

Skoraj 70 mladih je vso sezono ustvarjalo in doživljalo gledališče

Slovensko stalno gledališče iz Trsta je v sezoni, ki se izteka, mladim ponudilo novo in pomembno pobudo – gledališko šolo Studio Art, celoletni tečaj, ki je nastal v sodelovanju Gledališča z Zvezo slovenskih kulturnih društev Trst-Gorica-Videm, s Slovensko prosveto iz Trsta in z Zvezo slovenske katoliške prosvete v Gorici. Tečaj je naletel na izjemen odziv mladih, saj se je v Trstu, Gorici in Benečiji nanj prijavilo nekaj nad 70 tečajnikov in velika večina

od njih je vztrajala prav do konca. Tečajniki so ob delu s posameznimi mentorji ustvarjali in doživljali gledališče v najširšem možnem smislu: zaradi njihovega velikega števila in zaradi kakovosti predznanja je bil največji poudarek namenjen predvsem govorni tehniki in umetniški besedi ter osnovnim značilnostim dramske igre, gorovice telesa, ter plesu. Iz te izkušnje se zdaj rojeva tudi konča produkcija z naslovom BINOM, ki jo bodo tečajniki predstavili v petek, 18.5. 2007 ob 20.30 v Kulturnem domu Trstu, v naslednjih dneh pa še v Gorici in Čedadu. Skupno predstavo oblikujejo tečajniki iz treh različnih pokrajin: veličina del vaj je tako nujno poteka ločeno, nekajkrat pa so se zbrali vsi mladenci in z izjemnim delavnim zagonom ustvarili skupno predstavo. Osrednji del je bilo, kar

S prispevkom »petih tisočink« davka Irpef labko pomagaš slovenski ustanovi...

Letošnjih pet tisočink davka na dohodke fizičnih oseb (IRPEF) lahko namenite **Skladu Dorče Sardoč**, ki podeljuje štipendije zaslужnim manj premožnim slovenskim študentom. Od ustanovitve prejemajo štipendije Sklada Dorče Sardoč tudi učenci dvojezične šole v Špetru.

Kaj je prispevek s pet tisočink?

-Pet tisočink- je prispevek, ki ga predvideva Zakon št. 266 z dne 23. decembra 2005, s katerim lahko vsi davkoplačevalci namenijo manjši delež davka na dohodke priznanim dobrodelnim organizacijam in neprofitnim ustanovam.

V ta seznam spada tudi **Sklad Dorče Sardoč**.

Svoj prispevek lahko namenite tako, da v polje obrazca ki je namenjeno dobrodelnim organizacijam in neprofitnim ustanovam v modelih CUD/730/Modello Unico, vpišete davčno številko **Sklada Dorče Sardoč** in se podpišete.

Prispevek *petib tisočink* ne predvideva doplačila in zato tudi nobenih dodatnih davkov.

Davčna številka Sklada Dorče Sardoč je:

91013840318

N

NEDELJSKE

Odhajajoča. Dva eminentna politika odhajata z evropske in svetovne politične scene. V nedeljo je se je z zmago Nicolasa Sarkozyja na francoskih predsedniških volitvah od aktivne politike dejansko poslovil Jacques Chirac, v četrtek pa mu je z napovedijo odstopa sledil britanski premier Tony Blair.

Gre za dve zelo različni osebnosti: Chirac je politik starega kova, nekakšen ostanek golizma, konservativec, tudi francoski nationalist, človek strogog zaprite ekonomije s težnjami ekspanzionizma; Blair je navsezadnje dinamičen politik, laburist, ki je prevzel britansko vlado po dolgoletni vladavini konservativcev, železne dame Margaret Thatcher in Johna Majorja, ki ji je nasledil, človek modernizacije Velike Britanije, decentralizacije oblasti, iskanja kompromisov z Evropo.

Chirac odhaja kot zmagovalec, saj je novoizvoljeni predsednik Sarkozy dejansko njegov naslednik, predstavnik iste koalicije, dolgoletni minister v vladi, ki jo je imenoval prav Chirac, torej predstavlja kontinuiteto francoske politike.

Blair odhaja kot poraženec, človek, ki ga je britanski tisk opsoval, za katerega velja že nekaj časa naziv Blair, torej laživec. Ta naziv so mu prilepili, potem ko je postal jasno, da je bil britanski vojaški posseg v Iraku osnovan na neresničnih podatkih po katerih naj bi Sadam Husein razpolagal s smrtonosnim kemijskim orojem. Te podatke pa so izdelali prav na sedežu britanskih obveščevalnih služb. Njegov naslednik Gordon Brown velja za Blairovega tesnega sodelavca vendar pa se je od premiera v zadnjem času ogradol in napoveduje spremembe v britanski politiki.

Čeprav Jacques Chirac odhaja z avreolo uspešnega predsednika, pušča za seboj veliko neresenih problemov. Tu ne gre pozabiti, da je prav Francija z referendumom pokopala evropsko ustavno pogodbo in tako Evropski uniji onemogočila, da bi takoj po širitvi naredila velik institucionalni korak v smeri močnejše integracije. Francosko glasovanje proti ustavi si cer ni izhajalo iz vzgibov, ki bi bili evropsko obavarani, ampak je bilo dejansko glasovanje proti Chiracu in njegovi politiki. Ne gre pozabiti, da je do referendumu prišlo v času ko so Pariz in številna druga francoska mesta pretresali nemiri, predvsem zaradi neresenih problemov več milijonov priseljencev. In seveda ne gre pozabiti, da je nemire zatrl prav Sarkozy, železni notranji minister, ki si je na ta način tudi pridobil investicijo za kandidaturo za Chiracovega naslednika.

Pravzaprav so bila zadnja leta za francosko politiko zelo nenavadna. Francija je namreč skupaj z Nemčijo veljala za najbolj proevropsko državo. Vse od časa, ko je v Nemčiji vladal kander Konrad Adenauer in ko je bil njegov francoski sogovornik Robert Schuman, je vladalo med temo državama veliko soglasje o vseh vprašanjih v zvezi z evropskim integracijskim procesom. Chirac pa enostavno ni bil sposoben približati ustavne pogodbe ljudem, še več, ni bil sposoben najti dogovora s socialisti, ki so takrat glasovali proti evropski ustavi, češ da je preskromna; na drugi strani pa je skrajna desnice glasovala proti ustavi, češ da predstavlja preveliko odgovod za Francijo. Tu je Chirac popolnoma odpovedal in tako zapečatil usodo evropske ustavne pogodbe. Glede na kasnejši razvoj dogodkov, na negativno glasovanje na Nizozemskem in na probleme, ki v zadnjem času prihajajo do izraza na Poljskem, so sedaj možnosti za odobritev ustavne pogodbe res zelo skromne.

Tudi kar zadeva modernizacijo države, se Chiracu ne kaže hvaliti. Francija ostaja še vedno strogo centralizirana država in poskus, da bi vsaj Korzikli zagotovili skromno avtonomijo, ki ga je operativno vodil prav Sarkozy, je propadel iz istega razloga kot ustavna pogodba: večini

enostavno ni uspelo pridobiti glasov oponozicije na deželnem referendumu. Francoski centralizem se močno odraža tudi na območju odnosa do manjšin, saj je Francija ena redkih evropskih držav, edina poleg Grčije, ki ne priznava narodnih oziroma jezikovnih manjšin. Chirac je svojo politiko gradil na obujanju nekdanje veličine Francije, na tradiciji in na uveljavljanju frankofonije, poudarjanju vloge, ki naj bi jo imela francoščina v svetu. Ampak od časa, ko je Lev Nikolajevič Tolstoj v svojem romanu *Vojna in mir* dolge odstavke pisal v francoščini, takrat elitnemu sestovnemu jeziku, je minilo že skoraj pol-drugo stoletje. Tudi v tem je Chirac človek preteklosti: z njim odhaja del preteklosti in Sarkozy napoveduje velike novosti. Ni rečeno, da jih ne bo sposoben izpeljati. Kot se običajno o politikih reče, ga bomo sodili po dejanjih.

Tony Blair je popolnoma drugačen človek. Svoje politike ni gradil na tradiciji, ampak na inovaciji. Pomladil je Veliko

Britanijo, jo približal novim tokovom, jo korenito spremenil in olepšal njeno podočno v svetu. Med njegovimi dosežki je treba najprej navesti pomiritev na severnem Irskem, pri čemer mu je odločilno pomagal takratni ameriški predsednik Bill Clinton. Valižanom in Škotom je priznal avtonomijo in si s tem pridobil veliko popularnost. Velika Britanija je v njegovem času gospodarsko cvetela, pridobila pa je tudi ugled v Evropi in v svetu. Navsezadnje je bil Blair eden odločilnih pobudnikov vojaških posegov na Kosovu, kjer mu je, kakorkoli pač gledamo, uspelo doseči pomiritev. Svoji državi je zagotovil makroekonomsko stabilnost in veliko gospodarsko rast, obenem pa je Britancem vrnil del socialnih jamstev, ki so jih konservativci tako zelo teptali. Med drugim je v Veliki Britaniji uvedel minimalno plačo. Tudi sicer ima zasluge pri modernizaciji države, med drugim z odpravo pravice dednih plemičev do sedeža v lordski zbornicici.

Problemi, s katerimi se je moral soočati v zadnjem času, izhajajo predvsem iz njegove brezpogojne podpore ameriškemu predsedniku Georgeu Bushu v njegovem napadu na Irak. Tu je pravzaprav ravnal neracionalno, tudi glede na dejstvo, da bi moral biti kot laburist veliko bliže politiki demokratske stranke, kot pa Bushevim republikancem. Vendar so tu očitno prevladali interesi nekaterih velikih lobbyjev, petrolejskih mogotcev, in slav po nadzoru nad energetskimi viri na svetu. Vojaški poseg v Iraku je bil za Blaira prava katastrofa, ne samo zaradi velikega števila človeških žrtev, ampak tudi iz enostavnega razloga, ker je danes stanje v Iraku za prebivalce te države bistveno slabše kot v času, ko je Iračanom vladal Saddam Husein. Tu se je pretrgala afektivna vez med Blaitem in prebivalci Združenega kraljestva, to je bila prelomnica, ko se je začela Blairova pot navzdol in ta pot je bila nepovratna.

Tako se konča sedanja zgodba o

dveh velikih odhajajočih politikih. Chirac odhaja obkrožen z velikim spoštovanjem, torej kot zmagovalec, čeprav je njegova politika dejansko dolg splet porazov. Blair kljub pogumni in uspešni politiki odhaja kot poraženec in rešuje se samo z besedami, da bo o njegovem delu sodila zgodbina. Res skromna tolažba.

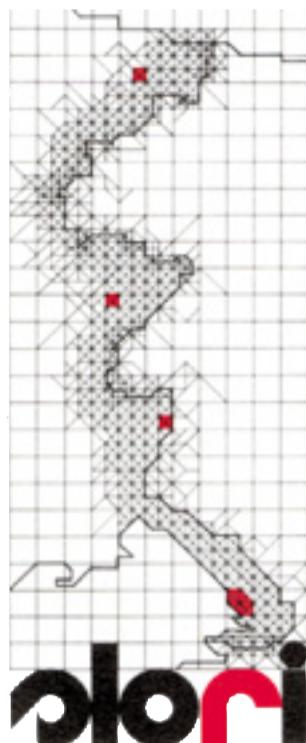
Ironija usode, torej, za oba odhajajoča. In obenem velika neznanka o tem, kako se bo sedaj spremenila Evropa. Seveda, če se bo spremenila, kajti Sarkozy je konservativec in ne obeta velikih sprememb, čeprav je z besedami napovedal bolj evropsko usmeritev, za Browna pa ni mogoče trditi, da je Evropi naklonjen človek. Teh navsezadnje na Otoku ni veliko in Blair je, če dobro pomislimo, sodil prav v to manjšino. Čas ki se začenja, je zato neznanka, saj za odhajajoča dobro vemo, kaj puščata za seboj, o prihajajočih pa lahko le upamo, da ne bosta še bolj zabredla v napake svojih prednikov. In da ne bo poslej Evropa glavni poraženec.

DVA VELIKA VODITELJA ZAPUŠČATA POLITIČNO SCENO

Chirac v nebesih, Blair v blatu, prihodnost pa neznanka

BOJAN BREZIGAR

SLORI

Raziskovalni projekt **"Raba in zloraba mobilne telefonije in interneta"** je del dejavnosti, ki jih je Slori priredil v okviru Dneva odprtih vrat dne 22. septembra 2006 z namenom, da ob evropski Noći raziskovalcev približa svojo raziskovalno dejavnost in produkcijo širšemu občinstvu. Med cilji evropskega dne raziskovalcev lahko namreč zasledimo, da evropska komisija spodbuja še posebno raziskovalne dejavnosti za mlade, ki se morajo odvijati na čim bolj sproščen način ter tako, da imajo mladi priložnost tudi osebnega in človeškega stika z raziskovalci.

Ko smo na Sloriju načrtovali, kako bi lahko raziskovanje na družboslovнем področju približali višješolcem, se nam je zdelo primerno, da posredujemo dijakom možnost neposredne izkušnje priprave in izpeljave raziskave v sodelovanju z raziskovalkami Norino Bogatec, Majo Mezgec in Zairo Vidali. Povezali smo se z Družboslovnim licejem A.M.Slomška v Trstu in v sodelovanju s profesorji Tamaro Petaros, Makri Milič, profesorji Tamaro Petaros, Makri Milič,

Mileno Padovan in Alenko Rebulo smo tako izdelale omenjeni raziskovalni projekt, ki so ga izpeljali dijaki 3. družboslovnega liceja Antona Martina Slomška: Alberto Antoni, Martin Guštin, Martin Hreščak, Matija Kralj, Tajda Milič, Ašira Purič, Karin Radovič, Veronika Grassi, Jakob Šček in Martin Pečenik.

Z delom na šoli smo začeli 11. septembra 2006, ko smo prisluhnili uvodnim predavanjem, ki so dijakom posredovala teoretično znanje, na podlagi katerega so nato dijaki sestavili anketni vprašalnik.

Kriminologinja Daniela Quarello, ki je zaposlena pri italijanski policiji in se izrecno ukvarja s pojavom pedofilije, je obrazložila ta pojav in nakazala osnovne značilnosti obnašanja pedofilov v današnji družbi.

Komunikologinja Tatjana Tavčar je orisala razvoj mobilnih telefonov in interneta v zadnjih desetletjih in se še posebno osredotočila na storitve, ki nam jih nudita obe komunikacijski sredstvi.

Internetni izvedenec Miran Pečenik je predstavil delovanje in značilnosti interneta, še zlasti možnost kupovanja ali poslovanja prek svetovne mreže. Posebno pozornost je namenil možnim prevaram, goljufijam in nevarnostim, ki pretijo rednim uporabnikom, ter načinom, kako se pred temi varovati.

Dijaki so nato sestavili anketno polo,

deljeno na štiri sklope (uvodni podatki o anketni skupini, vprašanja o rabi mobilnih telefonov in interneta, vprašanja, o pogledu mladih na internet ter vprašanja, ki preverjajo, v kolikšni meri so mladi seznanjeni s pojavom pedofilije, kot eno izmed možnih oblik nevarnosti oziroma zlorabe, ki pretijo na svetovnem spletнем omrežju).

Začetni vprašalnik so dijaki preverili na goriškem klasičnem liceju Primoža Trubarja (5. višja gimnazija) in na pedagoškem liceju Simona Gregorčiča (1. razred); goriški dijaki so odgovorili na vprašanja s svojim tržaškim vrstnikom posredovali mnjenja o vsebinah in oblikah vprašalnika, na podlagi katerih so tržaški dijaki popravili in dopolnili anketne pole.

Nato so dijaki 3. družboslovnega razreda liceja A.M.Slomšek anketirali vse dijake prvih in drugih razredov vseh slovenskih višjih srednjih šol na Tržaškem, zbrane podatke uredili, obdelali in analizirali ter pripravili računalniško predstavitev.

Dovtedenska raziskovalna dejavnost se je nato zaključila v petek 22. septembra, ko je v jutranjih urah v Narodnem domu v Trstu prišla na vrsto predstavitev rezultatov, ki so jo dijaki 3. družboslovnega razreda podali vsem povabljenim šolam.

Norina Bogatec,
Maja Mezgec in Zaira Vidali

Slori in družboslovni licej A.M.Slomšek

OSNOVNE ZNAČILNOSTI ANKETIRANIH DIJAKOV

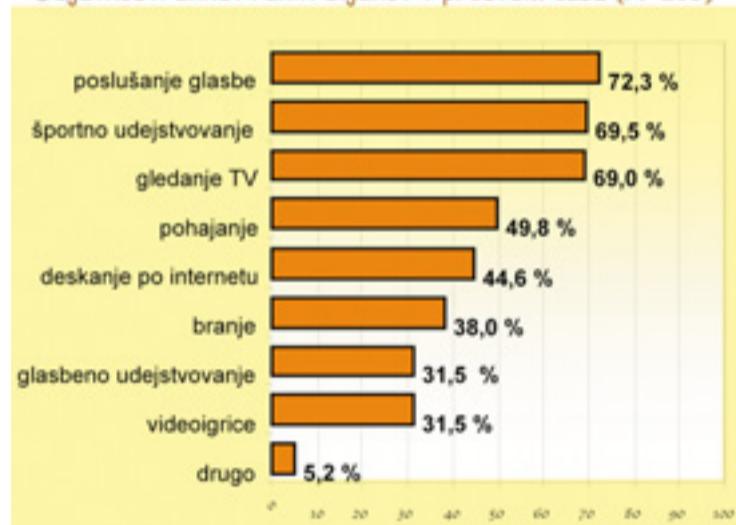
Anketirali smo dijake prvih in drugih razredov slovenskih višjih srednjih šol na Tržaškem: skupno 231 vpisanih dijakov, od teh je ankete izpolnilo 213 dijakov.

- 51% dijakov in 49% dijakinj
- 87% anketiranih dijakov je rojenih leta 1991 ali 1992, 12% je starejših dijakov, ostali so mlajši
- večina anketirancev prihaja iz okolice Trsta - 76% (predvsem s Krasa), 18% je iz Trsta, 2,4% z goriške, 4,2% iz Slovenije
- 80% anketiranih dijakov živi v družini z vsaj še enim bratom ali sestro, 20% dijakov živi samo s starši ali drugimi odraslimi osebami
- 48% anketiranih se vsak dan srečuje s prijatelji, 42% nekajkrat tedensko, 10% nekajkrat mesečno ali nikoli
- 72% vseh anketiranih nima fanta oziroma punce.

KAKO PREŽIVLJAJO DIJAKI BIENIJA PROSTI ČAS?

Dejavnosti anketiranih dijakov v prostem času (N=213)

RABA MOBILNIH TELEFONČKOV PRI DIJAKIH BIENIJA

98,1% anketirancev ima mobilni telefonček, 21% anketirancev ima več kot enega.

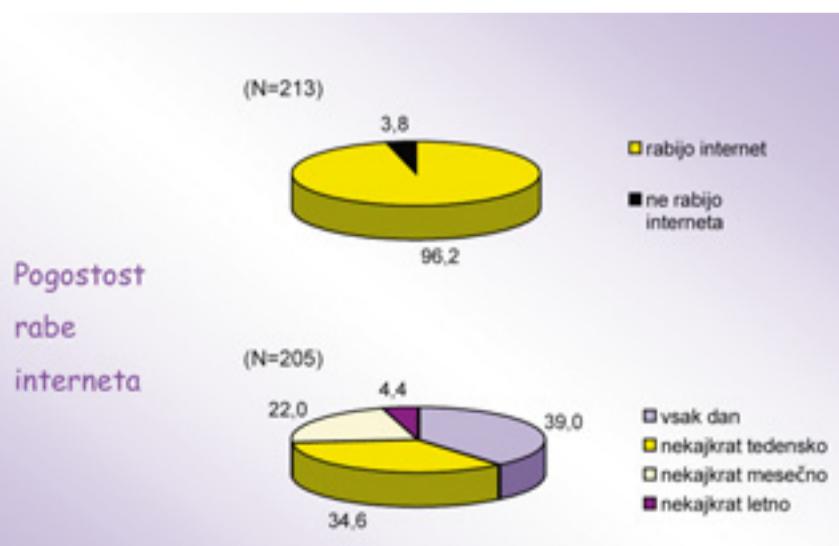
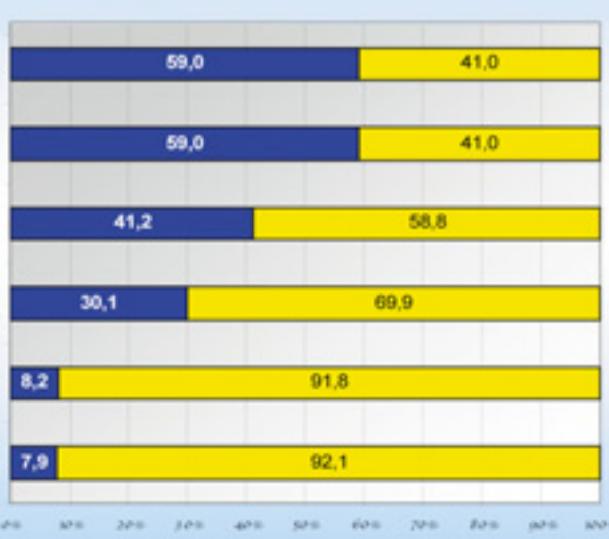
85% anketiranih dijakov uporablja telefonček vsak dan, 11% nekajkrat tedensko, le 4% nekajkrat mesečno oziroma nikoli.

KAKO POGOSTO IN ZAKAJ ANKETIRANI DIJAKI UPORABLJajo INTERNET

96,2 % vseh vprašanih dijakov uporablja internet, in sicer: 78% doma, 25% v šoli, 15% druge.

Vsek dan uporablja internet 39% dijakov, nekajkrat tedensko pa 35% anketirancev.

Namen in pogostost rabe interneta

anketo smo izvedli med dijaki bienija vseh tržaških višjih srednjih šol

anketo smo izvedli med dijaki bieni-

I mobilne telefonije in interneta

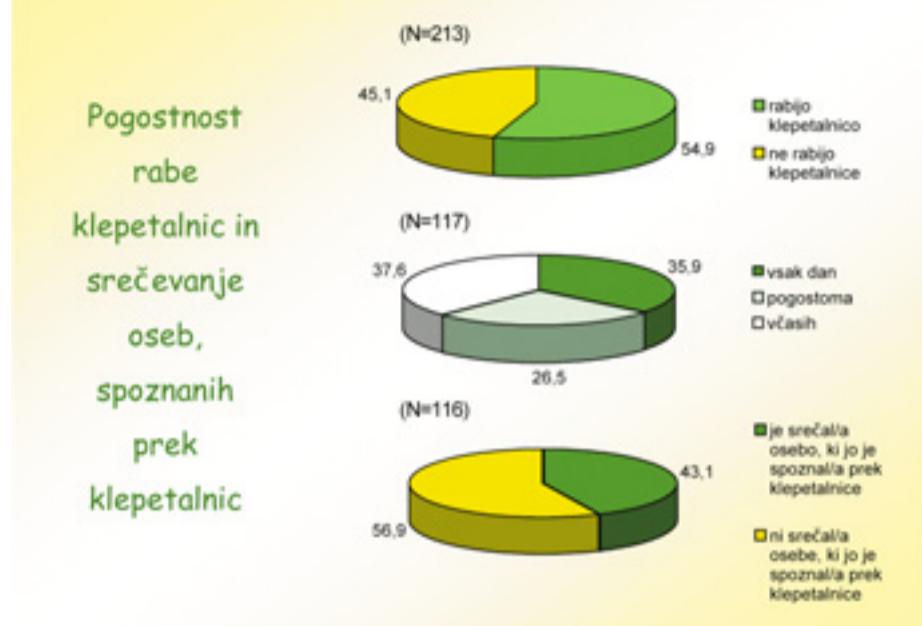

Kako se naši mladi seznanjajo s pojavom pedofilije?

Rezultati naše ankete

- 30% anketiranih dijakov je naletelo na spletni strani s pedofilsko vsebino med deskanjem po internetu
- 75% anketirancev (v večji meri dekleta), se o pedofiliji pogovarja najpogosteje s prijatelji, starši (predvsem dekleta) in profesorji
- 2/3 anketirancev sta se seznanili s pedofilijo preko drugih virov:
TV - 92%
časopisi - 74%
radio - 25%
predavanja - 25%
knjige - 25%
internet - 25%.

DIJAKI IN KLEPETALNICE

NASVETI ZA VARNO SPLETNO KLEPETANJE

- na spletu vedno uporabljaljaj vzdevek (»nickname«)
- v nobenem primeru ne posreduj pravega imena, naslova, telefonske številke (niti št. mobija) ali drugih podatkov, ki bi lahko izdali tvojo starost, spol ali pravo ime (npr. naslov šole, ki jo obiskuješ)
- neznancem ne pošiljaj svojih digitalnih fotografij
- zapusti klepetalnico takoj, ko se ti zdijo vprašanja neprijetna, čudna
- v primeru, da se vpleteš v nejasno razmerje, se čimprej pogovori s starši ali z odraslimi, ki jim zaupaš.

Dr. Daniela Quarello, kriminologinja pri tržaški policiji, svetovalka na so-dišču za mladoletne, nam je predavala o pedofiliji in internetu.

Pedofilija in splet

Pedofili se veliko poslužujejo svetovnega spletu. Internet omogoča veliko število stikov z otroki ter možnost izmenjave informacij med pedofili samimi.

Kako se predstavijo pedofili

Na spletu se pedofili trudijo, da bi spremenili javno mnenje o tem pojavu, poudarjajo pravico otrok do spolnega življenja in svobodo otrok pri izbiri tudi odraslega partnerja – prijatelja. V svojih vrstah imajo tudi veliko »strokovnjakov« (psihologov, vzgojiteljev, zdravnikov...), ki so tudi sami pedofili, in te ideje podpirajo z »znanstvenimi teorijami« in empiričnimi podatki. Te objavljujo na spletnih straneh, kot je npr. Liberation of Children, ki so na videz otrokom v pomoč, a v resnici skrivajo pedofilske namene.

Kdo so idealne žrtve pedofilov?

Pedofili ponavadi izbirajo svoje žrtve med otroki, ki ne znajo še presojati samostojno, ki so do odraslih zaupljivi in zato zlahka postanejo plen pedofilov. To velja še posebej za otroke, ki preživijo

veliko ur sami ali v »družbi« računalnikov, v spletnih klepetalnicah, brez nadzora staršev ali vzgojiteljev. Ti otroci običajno nimajo veliko prijateljev in interesnih dejavnosti, ponavadi so tudi nepripubljeni v razredu ali v skupini vrstnikov ali doživljajo osebno čustveno stisko.

Kako postopa pedofil?

Ne smemo mimo dejstva, da pedofil, ki išče svoje žrtve preko spletnih klepetalnic, točno ve, kateri otroci so redni obiskovalci klepetalnic; večkrat otroka tudi že prej dolgo »opazuje«, otroku se nato najprej prijateljsko približa, zanima se za njegove težave, za njegovo družinsko in šolsko situacijo. Če se otrok nad starši pritožuje, sočustvuje z njim in mu večkrat celo svetuje, naj bo razumevajoč do staršev, skuša torej biti spravljiv, moder. S časom se vez med njima okrepi in postane za otroka pomembna figura, njegov prijatelj, zaupnik, edini razumevajoči odrasli v svetu »butastih velikih«.

Potem ko pedofil dodobra sprede svojo mrežo, ko si dokončno pridobi otrokovo zaupanje, se šele pokaže v pravi luči. Otron in pedofil se po daljšem obdobju izmenjav sporočil preko spletu tudi konkretno srečata. Odrasli je na začetku še vedno prijazen, otroka pridobi tudi z darili (npr. kupuje mu telefonske kartice ali celo podari nov mobil), skratka pod-

kupuje ga in odkupi njegov molk. Da mu vedeti, da je njuno razmerje zelo posebno razmerje, ki ga drugi ne morejo razumeti, in verjetno je zato bolje, da se o tem tudi ne pogovarja z nikomer. Razloga mu tudi, da je tako razmerje povsem naravno, da ni nič čudnega. Napisled pride do fizičnih stikov in spolnih odnosov, tem pa sledijo izsiljevanja (Če boš povedal/a staršem, ti ne bodo verjeti! ali pa Vsí se ti bodo smejali, če boš povedal/a, da hodiš z mano!) in grožnje (Če poveš staršem, jih bom ubil!).

Otron se tako znajde v brezizhodni situaciji, vpletен v razmerje, ki ga ne obvlada, poln občutkov krivde in strahu.

Kdo je pedofil, ki uporablja splet?

Kriminologinja je ugotovila, da so naše predstave o liku pedofila običajno napacne, saj si ga predstavljamo kot »volka iz pravljice« ali »črnega moža«, ki preži za vogalom. Skoraj vedno pa je to izobražen moški, ki pripada srednjemu oz. višjemu družbenemu razredu. Računalniško je zelo spreten, saj uporablja splet za iskanje stikov z drugimi pedofili, za izmenjanje fotografskega in video materiala ter za iskanje otrok. Žal so pedofili pogosto osebe, ki delajo z otroki in mladimi ter torej dobro poznajo to populacijo in jim otroci lažje zaupajo. To so lahko vzgojitelji, učitelji, trenerji, profesorji ...

KAR 43% VSEH ANKETIRANIH DIJAKOV, KI SE POSLUŽUJE KLEPETALNICE, JE TUDI SREČALO OSEBO, KI JO JE SPOZNALO PREKO KLEPETALNICE.

⇒ **GLAVNI CILJ PEDOFILA JE SPOLNO OBČEVANJE Z OTROKOM.**

⇒ **NA TO LAHKO PEDOFIL DOLGO PRIPRAVLJA SVOJO ŽRTEV, TUDI VEČ LET.**

⇒ **PEDOFILIMA VELIKO ČASA IN POTRPLJENJA, SAJ HOČE BITI GOTOV, DA SE BO NJEGOV CILJ URESNIČIL.**

MNENJA DIJAKOV O RAZISKOVALNEM DELU

K delu smo pristopili z zanimanjem in navdušenjem. Projekt je bil pozitivna izkušnja, saj smo uporabili svoje znanje iz statistike pri konkretnem raziskovalnem delu. (Tajda, Ašira, Veronika, Karin)

Komunikacija med dijaki ter med dijaki in profesorji oz. mentorji je bolj sproščena, manj formalna kot pri običajnem pouku. Mentorice so bile pripravljene sprejemati naše zamisli in diskutirati o naših dvomih. (Martin H., Martin P., Matija)

Takšen tip pouka in učenja je zanimivejši od tradicionalnega pouka, ker spodbuja komunikacijo in dviga motivacijo. (Jakob, Martin G., Alberto)

KULTURNI

Stiki

KS KD

Zveza nosilni steber ljubiteljske kulture v zamejstvu

V Špetru se je v petek odvijal redni občni zbor Zveze slovenskih kulturnih društev, ki ni bil volilnega značaja, zato je na dnevnem redu bil predvsem pregled opravljenega dela. Obenem pa tudi cilji, ki bi jih Zveza moral zasledovati v prihodnje. Današnje Kulturne stike zato posvečamo poročilu, ki ga je delegatom prebral predsednik Marino Marsič.

Orhanjanje, vrednotenje, promocija in skrb za kakovostno rast ljubiteljske kulture so glavni cilji, ki jih naša organizacija zasleduje že od svoje ustanovitve. Zveza je prisotna na teritoriju preko številnih aktivnosti na lokalni ravni, čedalje pa se uveljavlja v širšem kontekstu pri sodelovanju pomembnih projektov. Organizacija pevskih in glasbenih revij, poletnih ustvarjalnih delavnic za otroke, tečajev in izobraževalnih seminarjev ter številnih drugih pobud dokazujejo živahnost Zvezze. Na pokrajinskih ravneh pa so odbori zelo aktivni pri sodelovanju kulturnega prostora na lokalni ravni, za kar gre moja posebna zahvala vsem trem pokrajinskim predsednikom.

Izredni projekti, ki smo jih izvedli v preteklem obdobju so doprinesli tako Zvezzi kot tudi njenemu članstvu širšo razpoznavnost in ugled. Naj enimenim npr. projekt Interreg »Pesniki dveh manjšin - Poeti di due minoranze«, na katerega sem posebno ponosen. V okviru tega projekta (predstavitev in promocija se nadaljuje tudi v letosnjem letu), je izšla dvojezična pesniška antologija 24 avtorjev, predstavnikov slovenske narodne skupnosti v Italiji in ljubiteljske manjšine v Sloveniji in na Hrvaskem. V zrcalnem projektu pa sta nastala še video-mozaič in fotografška razstava. Projekt je nedvomno

obogatil Zvezo in ji dal večjo vidljivost, njegov učinek pa bo dolgoročno pozitivno vplival na razpoznavnost celotne slovenske manjšine tudi izven naše dežele. Istočasno smo preko tega projekta spoznali kulturne delavce italijanske manjšine, s katerimi smo vzpostavili prijateljske vezi, ki jih želimo gojiti in krepliti tudi v prihodnosti.

Posebno pozornost že več let namenjam mladinski problematiki. S prirejanjem specifičnih dogodkov, delavnic in izobraževalnih seminarjev želimo spodbuditi mlade k vključevanju in aktivnemu udejstvovanju na kulturnem področju. Poleg že tradicionalnih poletnih ustvarjalnih delavnic je v lanski sezoni v naši prokukciji izstopala prva izvedba etnofestivala »Stik - Incontro«, ki se je odvijal v dolinski občini v juniju. Poleg nastopov glasbenih skupin iz naše dežele, Slovenije in Hrvaške, se je celodnevne delavnice udeležilo preko 100 otrok in mladih iz različnih jezikovnih skupin. Pri organizaciji so sodelovala vsa lokalna društva in številni prostovoljci, ki so prispevali pomembnejši delež k uspehu tega projekta. Ugotovili smo, da sta povezovanje in meddržveno sodelovanje ključnega pomena za uspeh tako množičnega dogodka.

Letošnja proslava ob Dnevu slovenske kulture bo nedvomno ostala v lepem spominu, saj smo dosegli željeni cilj in pokazali potencial, s katerim razpolaga naša manjšina in ki ga moramo dolgoročno izkoristiti. Vsestranski uspeh projekta je predvsem sad navdušenja in prizadevanja mladih, ki so napolnili tako odre k tudi dvorane naših kulturnih domov.

Zborovstvo je številčno prevladujoča kulturna panoga v Zvezi in zamejstvu

sploh. Trenutno šteje Zveza več kot 40 pevskih sestavov, ki pa marsikje doživljajo večje ali manjše krize. Pevska populacija se niža in povzroča zaskrbljujoče vrzeli v zborih, istočasno pa se povprečna starost pevcev viša, saj je v naših zborih občuteno predvsem pomanjkanje mladih in svežih glasov. Posledično je seveda vprašljiva tudi kakovost zborov. V zadnjih časih je občutena splošna želja zborov po nastopanju izven običajnih krogov, povezovanju in sodelovanju z drugimi zbori. Včasih naši zbori (in godbe) na srečanjih, festivalih ali tekmovanjih predstavljajo Zvezo ali celo manjšino, zato si tu ne moremo privoščiti povprečnosti. Zveza mora v svoji kulturni politiki zagotoviti obstoj vsem članom, smatram pa da moramo posebno pozornost nameniti perspektivnejšim skupinam in jim omogočiti nadaljnji razvoj. Potrebno bi bilo tudi vzpostaviti sodelovanje s slovenskimi šolskimi ustanovami, ki v svojo dejavnost vključujejo tudi zborovsko petje. Vprašati se moramo, zakaj se otroci, ki odnehajo peti v otroških zborih, ne vključijo v mladinske ali druge zbole in iskati razloge za padec interesa do petja. Na zborovskem področju je potreben torej nov zagon ter novi strokovni in profesionalni prijeti, zato bomo letos jeseni priredili posvet, kjer bomo skušali evidentirati probleme in najti ustrezeno rešitev s pomočjo strokovnjakov iz različnih področij.

Pri uveljavljanju slovenske kulture je neobhodno potrebno spodbujanje rabe slovenskega jezika. V narodnostno mesešnem okolju kot je naše moramo gojiti slovensko besedo, najprej v odnosih do javnih ustanov, kulturnih partnerjev večinskega naroda, ampak tudi v društvenih krogih. Nedavno sem na posvetu na Trbižu poudaril, da zahteva dvojezična

komunikacija v društvi posebno pozornost. (...) Potrebno je dosledno iskati ravnotežje, saj bi bili tako ob zaprtosti in samozadostnosti, kakor tudi v drugi skrajnosti, na slepi ulici.

Članice Zvezze igrajo zelo pomembno in nepogrešljivo vlogo pri sodelovanju našega kulturnega prostora, saj ravno kapilarna prisotnost na teritoriju preko včlanjenih društv dokazujeta, da je ZSKD številčno najpomembnejša kulturna organizacija v zamejstvu. Zveza brez članov enostavno bi ne imela razloga za obstoj, zato je njena primarna naloga, da svoje člane podpira in spodbuja pri njihovi kulturni produkciji in jih servisira na pravno-administrativnem področju. V okviru davčno-pravne posvetovalnice, ki jo vodi dr. Adriano Kovačič, pripravljamo strokovno publikacijo. Želimo, da bi bil priročnik čim bolj kakovosten z vseh vidikov, zato se je termin predstavitev nekoliko podaljšal, predvsem zaradi zahodnosti prevajalskega dela.

Medijsko kritje predstavlja v sodobnem času nepogrešljiv inštrument tudi za promocijo ljubiteljske kulture. Poleg redne izdaje našega glasila Stiki, se te-

denko oglašamo na Primorskem dnevniku v rubriki »Kulturni stiki«, ki jo sami tudi financiramo. Tudi na kulturnem področju pa se moramo prilagajati sodobnim trendom, zato smo pripravili in opremili našo novo spletno stran.

Delovanje Zvezе je odvisno skoraj v celoti od finančnih dotacij, ki jih prejemamo od Deže in Podpornega sklada SKGZ. Delovanje Zvezе se iz leta v leto postopoma širi, saj so zahteve kulturnega trga čedalje večje. Istočasno se širi tudi naše članstvo. Vsepa se javni prispevki ne višajo sorazmerno s številom prlošenj za sofinanciranje kulturnih projektov. To onemogoča Zvezē in članicam željeni trajnostni razvoj, zato bomo posredovali pri naši krovni organizaciji in si prizadevali za zagotovitev novih finančnih virov. Brez dodatnih sredstev bomo primorani ubrati pot strošega varčevanja, kar bo nedvomno osibilo in ohromilo delovanje Zvezē in posredno tudi včlanjenih društev.

V programske delo nove sezone smo vključili projekt »Zasul si me z zvezdam«, ki bo letos posvečen 80 letnici rojstva profesorja Pavleta Merkuja. K prireditvi so pristopili ob tej priložnosti tudi Glasbena matica, USCİ in Deželni sedež RAI. Poleg že naštetih dejavnosti v polnem času, naj enimenim razpis za 3. natečaj zborovskih skladb »Ignacij Ota«, ki privablja k sodelovanju lepo število mladih in manj mladih glasbenih ustvarjalcev.

Dovolite da se ob koncu svojega posredila posebno zahvalim vsem sodelavcem, ki z velikim prizadevanjem in predanostjo pripomorejo k uspešnemu delovanju Zvezē. Moja zahvala naj gre tudi vsem kulturnim delavcem, ki tvorijo jedro naše organizacije in vsakodnevno neposredno ustvarjajo naš kulturni prostor.

Zveza slovenskih kulturnih društev s svojimi aktivnostmi na vseh področjih pridobiva vse večjo vidljivost in ugled. Napor in prizadevanja, ki jih vlagamo v naše delo se obrestujejo in nam vlivajo dodatno zaupanje in zavest, da je Zveza nosilni steber ljubiteljske kulture v zamejstvu.

agenda - agenda - agenda - agenda - agenda - agenda

ZBOROVSKE NOVICE

COROVIVO v organizaciji USCİ FVG se bo odvijal v Trstu oktobra 2007. Rok prijave zapade 15. junija 2007.

VERBUM RESONANS 2007, MEDNARODNI TEČAJI GREGORIJANSKEGA PETRA se bodo odvijali od 16. do 21. julija 2007, Opatija di Rosazzo (Videm). Rok prijave zapade 30. junija 2007.

SOZVOČENJA 2007, 2. REGIJSKI TEMATSKI KONCERTI ODRASLIM PEVŠKIM ZBOROV se bodo letos odvijali od oktobra do decembra 2007. K sodelovanju so vabljeni vsi odrasli pevski zbori. Rok prijave zapade 24. septembra 2007.

AUDITEPUERI revija otroških, mladinskih in šolskih pevskih zborov bo danes, 13. maja 2007 ob 16. uri, Auditorium »Bra-scuglia«, Cordenons (PN).

Izeka se rok za 3. natečaj za zborovske skladbe za nagrado IGNACIJ OTA. Skladbe sprejemamo do 30. junija 2007 na naslov: ZSKD, Ulica San Francesco 20, 34133 Trst. Predvidene so tri nagrade: za najboljšo skladbo za odrasle zbrane, za najboljšo skladbo za otroški oz. mladinski zbor, posebno priznanje za najboljšo skladbo mladega/e avtorja/ice rojenega/e po 31. decembru 1980.

FESTIVAL EUROPEO PER CORI GIOVANNILI

Tržaški koncert v okviru festivala bo 25. maja 2007 ob 21. uri v evangeličansko-luteranski cerkvi. Nastopali bodo:

MEŠANI MLADINSKI PEVSKI ZBOR TRST – (dir. Aleksandra Pertot)

ZBOR LICAJA »F. PETRARCA« IZ TRSTA – (dir. Francesco Calandra)

COR DI JĒUNI S. CRISTINA IZ SANTA CRISTINA (BZ) – (dir. Samuel Run-galdier)

Gala koncert z vsemi sodelujočimi zbori pa bo 26. maja 2007 ob 21. uri, Lignanu Sabbiadoro (UD), Palazzetto Polifunzionale del Villaggio Ge.Tur.

USTVARJALNO PREŽIVLJANJE POČITNIC

ZA MLADE GODBENIKE

INTERCAMPUS

MEDNARODNI MLADINSKI GLASBENI LABORATORIJ

3. mednarodni Intercampus se bo letos odvijal v Mladinskem združilišču in letovišču na Debelem rticu (SLO) do sobote, 28. julija do nedelje, 5. avgusta 2007. Rok prijave zapade 1. junija 2007. **PRIJAVNICE LAHKO DVIGNETE NA TRŽAŠKEM URADU.**

ZA OSNOVNOŠOLCE

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE 2007

se bodo letos odvijale na Vojskem od 27. avgusta do 1. septembra 2007. Udeleženci se bodo preizkusili v: DVEH GLASBENIH DELAVNICAH in PLESNIH DELAVNICI Z EKSPERIMENTALNIM KOREOGRAFIJAMI, ki jih bodo vodili izkušeni umetnički-pedagogi. Rok privave zapade 29. junija 2007. **PRIJAVNICE LAHKO DVIGNETE NA TRŽAŠKEM URADU ZSKD.**

ZA SREDNJEŠOLCE

Mednarodna likovna kolonija mladih se bo letos odvijala v Šentjažu v Rožu na Koroškem, od 29. julija do 4. avgusta 2007. Zainteresirani pohitite, ker je še malo mest na razpolago!

LIKOVNA DEJAVNOST-POLETJE 2007 JSKD organizira razne delavnice na področju likovne dejavnosti. Za ostale informacije poklicite nas.

POZOR MLADI!!!

Če si star/a od 18 do 28 let in te zanima formacija v obliki prostovoljne civilne službe, te vabimo, da se oglašaš na sedežu Zveze slovenskih kulturnih društev (Ull. San Francesco 20, Trst, tel. št. 040 635 626), kjer boš dobil/a podrobnejše informacije. Civilna služba je enkratna priložnost za pridobivanje osebnih in profesionalnih izkušenj, namenjena tako študentom kot mladim iskalcem zaposlitve.

KONCERT NA MEJI 2007

Trg pri železniški postaji,

Nova Gorica/Gorica

danes, 13. maja 2007 ob 19:30

Nastopajo: Alice, Zoran Predin, Oliver Dragojević, Orkester "Accademia Naonis" iz Furlanije Juliscej krajine, Zbor Uscí - Gorica, Nova Gorica, dirigent: Valter Sivilotti Martina Feri, Zaira Zigante Vabljeni vši ljubitelji dobre glasbe!!!

STIKI št. 31

Glasilo Zveze

slovenskih kulturnih društev

Izšla je spomladanska številka Stikov, ki prinaša pregled delovanja Zvezze in članic na dejelni ravni, izvedenih izrednih projektov in napoved za bližajoče se kulturne prireditve. Brezplačno glasilo lahko dvignite v uradih ZSKD.

LITERARNA DEJAVNOST

"MENDRANZE IN POEJIA" - državni razpis poezije za manjšinske jezike Občina Livinallongo Col di Lana (Belluno) razpisuje 2. natečaj "Mendrane in poeja" namenjen manjšinskim jezikom v Italiji. Vsakdo lahko prijavi največ tri poezije v manjšinskem jeziku, obvezen pa je italijski prevod. Rok za oddajo poezij zapade 31. maja 2007.

LITERARNI NATEČAJ ZA SREČANJE SENIORSKIH PISCEV 2007; razpis je

namenjen upokojencem in starejšim piscem, ki pišejo v slovenščini. Avtorji lahko sodelujejo s svojimi še neobjavljenimi pesniškimi, prozniimi, gledališkimi in eseističnimi besedili, ki jih še niso poslali na do sedanja srečanja seniorskih piscev. Rok prijave zapade 20. maja 2007.

ČE SE BOSTE ODPRAVILI NA VIDEMSKO...

17. maja 2007 ob 19.30 – Špeter, Beneška galerija; otvoritev razstave Ivan Trnko: Boter petelin in njegova zgodba, ilustracije Alessandra d'Este. Umrk: od 17.5. do 17.6., od ponedeljka do petka, od 16. do 18. ure;

17. maja 2007 ob 20.30 – Špeter, Condominio Al centro; Srečanja s slovensko kulturo: Spoznajmo Slovenijo, vodi Vida Škvor;

18. in 19. maja 2007 – Špeter, Občinska sejna dvorana; Posvet Za vseživljenjsko izobraževanje k večjezičnosti. Izkustva, sredstva in možnosti jezikovnih manjšin;

24. maja 2007 ob 20.30 – Špeter, Condominio Al centro; Srečanja s slovensko kulturo: Spoznajmo Simona Gregorčiča, vodi Vida Škvor;

26. maja 2007 ob 18. uri – Čedad, cerkev »Santa Maria dei Battuti«; otvoritev fotografike razstave Dentro i paesi_Znotraj vasi Valli del Natisone 1968. Nediške Doline 1968, fotografije Riccardo Toffoletti. Umrk od 26.5. do 17.6., od ponedeljka do petka, od 10. do 12.30 in od 15.30 do 20.

ME PZ LIPA - Na gostovanju na Siciliji kot «superstar»

Edinstveno doživetje ob slovenskem petju in besedi

Gostovanje mešanega pevskega zboru Lipa iz Bazovice na Siciliji od 21. do 25. aprila je preseglo vso pričakovanja. Petdnevni obisk v Catanijski se je končal z uspehom, ki bo ostal še dolgo v spominu pevk in pevcev, saj so bili deležni izredno laskavih pohval publike, ki je v velikem številu sledila njihovim nastopom. Gostovanje je obsegalo dva celovečerna koncerta in spremmljanje nedeljske maše v cerkvi Sv. Petra in Pavla v Catanijski iz izvedbo maše Ubalda Vrabcia v slovenščini.

Na obisk so se Bazovci aktivno pripravljali že nekaj mesecev, in to odkar so se navdušeno odzvali povabilu siciliskih kolegov tamkajšnjega zboru »Imago vocis«, s katerim so se spoznali in pobratili septembra lani na mednarodnem festivalu »Alpe Adria Corale« v Lignanu.

Zato gostovanje so bili pevci od vsega začetka posebno motivirani tako, da so dali od sebe zares vse, kar je bilo v njihovih močeh in predvsem pa tisto, kar jim je z neutrudljivo vnemo in kompetenco na vajah posredovala njihova sposobna in lepa dirigentka Tamara Ražem. Vsi so vedeli, da bodo njihovi nastopi deležni velike radovnosti in tudi primerjav z domačimi pevci, ki sestavljajo več kot šestdeset-članski zbor in na katerega so po pravici zelo ponosni.

Da bo vzdušje prijetno in da ne bo primanjkovalo ne prijateljske topoline ne veselega razpoloženja, je bilo razvidno že na dan prihoda na letališče Fontanarossa. S presenečenjem so opazili, da je o obisku že poročal lokalni dnevniki La Sicilia, ki je tudi priobčil fotografijo zboru Lipa. Pričakalo jih je lepo število pevcev zboru »Imago vocis«, ki so z lastnimi avtomobili poskrbeli za prevoz z letališča v hotele v centru mesta. Ta »servis« se je potem nadaljeval tudi v naslednjih dneh, saj je izmenično kdo od njih vedno čakal pred vrati hotela zato, da gostom kaj zanimivega po kaže ali da jih samo pospremi do restavracije, kjer so jim predhodno rezervirali kosila in večerje. Res odlična organizacija!

Da je do tega res enkratnega gostovanja sploh prišlo, pa se pri Me PZ Lipa zahvaljujejo matičnemu SKD Lipa iz Bazovice, Zveza slovenskih kulturnih društev,

Zadružni Kraški banki z Općin zvezi USCI (Unione Società Corali Italiana).

Mini turneja zboru »Lipa« se je začela že na dan prihoda v Catanijski, in to zvečer v cerkvi sv. Petra in Pavla, ki ne vzbuja posebne pozornosti zaradi svoje arhitektonskе vrednosti - zgradba spada med tiste tako imenovane »moderne«, ki so nastajale v 50. in 60.

letih, slovi pa po svojih faranih predvsem zaradi njihove posebne angažiranosti na socialnem področju pod vodstvom neprecenljivega Salvatoreja Resca, ki poleg duhovniškega dela vodi zbor »Imago vocis« in vsa ostala delovanja župnijske skupnosti.

Cerkev je bil natrpana, ljudje so tudi stali in vsi s svojimi zelenimi listi v rokah, v katerih ni bil natisnjeno samo program, ampak tudi razlagajo vseh slovenskih pesmi, ki so bogatije drugi del koncerta. V prvem delu so naši pevci predstavili skladbe Terrela (Psalm 150), Gallusa (Resonet in laudibus), Griega (Ave maris stella), Saint Saensa (Tollite hostias), Rahmannova (Bogoroditse djovo), Busta (Ave Maria) in Gruberja (Ave Marija). Slovenski del je vseboval Lebičeve Tam kjer teče bistra Zila in Ta drumelca, Leskovarjevo za moški zbor Teče mi vodica in Merkujevo Jnjen čeua jti gnà. Ženski zbor je zapel tudi L'important c'est la rose, ki jo je uglašbil francoški kantavtor Gilbert Becaud.

Koncert je potekal ob splošnem odobravanju toda prave »stoječe ovacije« je zbor Lipa doživel ob koncu slovenskega programa in to z Merkujevo, na rezijanski motiv, Jnjen čeua jti gnà. Maestozni »crescendo«, ki ga je skladatelj predvidel v finalu svoje skladbe ob visokem ge-ju prvih sopranov, je ob zaključni in odločni gesti Tamare Ražem, spravil poslušalce do burnega in skoraj navijaškega ploskanja, kateremu ni hotelo biti konca.

Prepričani smo, da je k takemu uspehu pripomoglo tudi povezovanje Andreja Mulas, drugega tenorja zboru »Lipa«, ki je sicer po rodnu iz Sardinije, a je že mnogo let doma v Bazovici, kjer si je ustvaril svojo slovensko družino. Z lepimi in preprostimi besedami je Mulas pripovedoval italijanski publiki o atmosferi, ki preveva slovenske pesmi; pravil je o slovenski otočnosti in o ljubeznih, ki se porajajo na gorskih pašnikih med ukajočimi pastirji in lepimi pastirčkami. Ko je govoril o Rezijanh, o Slovencih na Koroškem in na Tržaškem ter o krajih v slovenski Benečiji, ni pozabil omeniti ne fašističnega raznarodovanja in ne napetosti, ki žal še danes v naših obmejnih krajih pogojujejo odnose med sosedji. Koncert je zaključil skupni nastop obe zborov. Pevci so zapeli Mozartov Ave Verum pod vodstvom Tamare Ražem in Verdijev Va pensiero iz opere Nabucco, ki ga je vodil Salvatore Resca.

Po končanem koncertu je sledila družabnost ob dobro založeni mizi, kjer so kraljevale raznorazne dobre sicilijanske kulinarike in med katерimi so posebno izstopale neverjetne in po svoje skoraj pretirane slaščice. Prvega dne je bilo tako konec, toda že je bilo treba misliti na obveznosti, ki so bile predvidene za naslednji dan, na nedeljo 22 aprila. Ob 12. uri je bila slovesna peta maša in ob 20. uri spet celovečerni koncert v kraju Viscalori, enem od številnih nasejij posejanih po južnem pobočju vul-

kana Etne, kjer narava preseneča s svojimi vsepovod plezajočimi jasmuni, limoninimi in pomarančnimi nasiadi, ki se mimočim ponujajo s svojimi izredno bleščecimi barvami in z enkratnim vonjem snežno belih cvetov. Tudi na drugem večernem koncertu ni manjkalo presenečenj. Odziv poslušalcev je bil navdušen. Novost je bila v tem, da se je tokrat, poleg »običajne« publike, ki ljubi glasbo, zbrala tudi lepa skupina povovod iz sosednjih krajev, ki so po koncertu dobesedno ugrabili Tamaro Ražem in oba neutrudljiva »faktotuma« zborna »Lipa«, Darka in Magdo Metliku. Vzrok take zasedbe je bila novica, da je na razpolago zgoščenka, ki jo je zbor posnel pred kratkim. To da je pošel še zadnji izvod zgoščenke, je prišlo na vrsto povpraševanje po partiturah tako, da so marsikatero koncertne mape romale iz rok bazovskih pevcev v roke navdušenih in radovnodnih domačih glasbenikov.

Zdaj je lahko bralcem nekoliko bolj jasno zakaj smo zboru Lipa na začetku te kronike v nadnaslovu pris pisali vzdevek »superstar«.

Poglavlje zase je bila tudi maša, pri kateri je sodeloval zbor. Peli so Vrabčevi mašo, seveda v slovenščini. Spet nabito polna cerkev in po obrazih sodeč je bilo zanimanje, ali mogoče samo radovednost, veliko: bogoslužje v italijansčini, petje pa v slovenščini. Vse se je iztekelo brez kakršnihkoli ovir. Maševal je Salvatore Resca. Ob besedah, ki jih je spregovoril v svoji homiliji, je bilo vsem takoj jasno, da je njegov odnos do tamkajšnjih ljudi poseben in da mu vsi, mladi in starci, priznavajo karizmatično moč. Ob koncu obreda, se je Salvatore, kot ga imenujejo vsi, ki imajo z njim opravka, zahvalil pevcom za sodelovanje in kot je, hoče nočeš, vedno bolj v navadi po vseh italijanskih cerkvah, je tudi on povabil prisotne, da zaploskajo. Sledil je dolg, iskren aplavz.

Toda zgodba se ne konča tu. Za smetano na tortici je poskrbel neki gospod, ki je Salvatoreja prosil za besedo. Prijel je za mikrofon in vidno ganjen izjavil sledeče: »Smo doma iz Piemonta - je dejal - in rad bi povedal vsem prisotnim, da takega obreda ob spremljavi tako lepega petja še nismo nikoli doživeli. Hvala lepa.« Spet aplavz in prijetno presenečenje tako, da se je marsikateremu od naših dobrej sopranov in altov utrnila solza zaradi ganjenosti in iskrene hvaležnosti.

Po končanih koncertnih obveznostih se je zbor »Lipa« s pevci in spremmljevalci vred posvetil turističnim

lepotam Sicilije. Obiskali so Siracuso, ogledali so si baročne posebnosti mesta Noto in lepote Taormine ter porajali celo pod zasneženi vrh Etne. V sami Catanijski so si ogledali gledališče Teatro Massimo, ki je seveda vzbudilo veliko občudovalja, saj spada med najlepše arhitektoniske primere opernega gledališča v Italiji iz 19. stoletja. Mimogrede naj omenimo, da je prav v tem teatru, kakor tudi v tistem iz Palermo, veliko prepevala tudi naša tržaška slovenska opera peska Nora Jankovič tako, da je spomin na »la Jankovič« še vedno živ med mnogimi sicilijanskimi ljubitelji glasbe. Zbor Lipa je ob tej priliki v parterju gledališča pod maestoznim odrom intoniral slovensko Zdravljico tako, da je verjetno prvič tudi v tem templju operne glasbe zadonila slovenska pesem. Kot rečeno: na Siciliji emocij ni bilo nikoli konca !

Organizacija za katero so poskrbeli člani zboru »Imago vocis«, je bila vedno in povsod neoporečna. Vsak gost je imel svojega sicilijanskega angelja varuha, na katerega se je lahko obrnil ob vsaki uri in za vsako potrebo. Srečali smo čudovite ljudi, do skrajnosti gostoljubne, mirne in vedno dobre volje. Naslednji dogodek jasno priča o čem govorimo: altistko zboru »Lipa« so na cesti oropali. Strogli so ji torbico in vse kar je bilo v njej. Sledil je ne samo preplah, šok in prijava na policiji, ampak tudi prezenetljiva solidarnost zborna »Imago vocis«, ki je na poslovilnem večeru naši altisti pripravil neizmerno presenečenje, saj ji je v tolažbo podaril novo in posebno lepo torbico. Predsednica in sam dirigent domačega zborna sta tudi poslala uredništvu časopisa La Sicilia pismo, v katerem sta se oba javno opravili zbornu »Lipa« in istočasno izrazila upanje, da neprjetna dogodivščina ne bi popolnoma izničila tega, kar je dobrega Cata-nia znala nuditi bazovskim gostom.

Prišel je tako tudi dan slovesa, na predvečer katerega je bila na sporednu skupino vaja obe zborov. Na začetku je vsak zbor zapel drugemu nekaj svojih hitov. Zbor »Lipa« je na primer, poleg drugega, zakvakal s svojimi Žabami in s Planinsko, medtem ko je »Imago vocis« odgovoril s svojimi po celem svetu znanimi sicilijanskimi motivi. Ko je drugi zbor predstavil svojega soprana, ki je odlično zapel operno arijo La vergine degli Angeli iz Verdijeve opere Moč usode je zbor »Lipa« poslal na oder Damjana Locatellija, ki je s svojim zlahtnim baritonom navdušil vso publiko in še posebno stotje ženskega spola. Ob klavirski spremmljavi svoje žene Tamare Ražem je intenzivno in občuteno zapel uspešnico Franka Sinatre My way. Istri večer sta oba zborna tudi naštudirala kratko Mozartovo skladbo in jo skupaj zapela v slovo. Vse se je končalo zelo pozno v noč ob pesmi, zabavi, prijetnemu klepetu in ob »običajni« zakuski, katere ni in ni hotelo biti konec zaradi triumfov testenin in omak vseh okusov in oblik, piramid komaj nabranih pomaranč velikank in vseh vrst glaziranih tort, kasat, kanolov in, in,in.....

Nad vsem tem obiljem sta blesteli dve več metrov dolgi, doma pečeni štruci kruha s slovenskim napisom »Vedno in povsod prijatelji«.

Še dolgo bi lahko govorili o teh čudovitih ljudeh in na splošno o publiki, ki je ob teh srečanjih prvič sledila slovenski pesmi in besedi. Toda za to bo verjetno še prilika, saj je tokratno potovanje »Lipe« na Sicilijo prijetno razburilo marsikatero duhove, vzbudilo je nova, vidna in nevidna čustva, vzpostavilo je nove stike in izrečene so bile oblube in obveze. Naj bi to bil le začetek nove, svojevrstne in uspešne nanizanke z Lipo superstar v glavnih vlogi? (L.V.)

S svojimi nastopi so pevci in pevke Me PZ Lipa povsod naleteli na navdušeno odobravanje (zgoraj), v prostem času pa so med drugim »skočili« tudi do Taormine

VIDEMSKA UNIVERZA - Mednarodni simpozij ob 125. obletnici pesnikovega rojstva

Alojz Gradnik -

Na Videmski univerzi je 19. in 20. aprila potekal mednarodni simpozij Alojz Gradnik (1882-1967) – pesnik Goriških Brd ob 125. letnici rojstva in 40. obletnici smrti pod pokroviteljstvom Veleposlanstva Republike Slovenije v Rimu in Občine Brda ter v sodelovanju s Furlanskim filološkim društvom. Organizatorica simpozija je bila Fedora Ferluga-Petronio, redna profesorica slavistike na Videmski univerzi. Na simpoziju je sodelovalo trinajst strokovnjakov, predvsem iz Slovenije, pa tudi z Videmsko univerzo ter z univerz iz Trsta in Neaplja.

Ssimpozij je uradno uvedel veleposlanik Republike Slovenije v Rimu Andrej Capuder, ki je podčrtal briško poreklo Alojza Gradnika, enega izmed največjih slovenskih pesnikov, ki se je rodil na eni izmed najbolj dramatičnih meja slovenskega ozemlja, na meji, ki nas danes s sosednjim narodom povezuje in nič več razdvaja. Nato je spgovoril v imenu župana Občine Brda Franca Mužiča podžupan Enco Vižintin, ki je prav tako poudaril posebnost rodu pesnika Gradnika, ki se je rodil

tudi slovensko občinstvo z marsikatev tematiko, ki bi pojasnila kulturni molk, ki je visel nad Gradnikom po drugi svetovni vojni in preprečil, da bi se njegova poezija zakoreninila v srce slovenskega naroda kot poezija enega izmed največjih slovenskih pesnikov, ali bolje, kot je že o tem pisal Josip Vidmar l.1932 v uvodu k Svetlim samotam, največjega pesnika po Prešernu. Taisti Vidmar ga je v kasnejših Obrazih l.1979 obravnaval povsem drugače, kot da bi mu bilo žal, da je za pesnikovo petdesetletnico izrekel tako pohvalno sodbo o njegovem pesništvu. Iz njegove ocene veje predvsem politični moment. Vsa Gradnikova zapostavljenost v slovenskem literarnem prostoru se vrati okrog ključnega momenta, ko je l.1929 sprejel mesto sodnika na Vrhovnem sodišču za zaščito države v Beogradu. Po vojni je bil zaradi tega prisilno upokojen in ne samo na njegovo pesništvo, temveč tudi na njegov bogati prevajalski opus je padla temna senca. Kulturni molk je pretrgala l. 1954 literarna zgodovinarka Marja Boršnik s knjigo v obliki intervjuja Pogovori s pesnikom Gradnikom (Založba Obzorja, Maribor), v kateri pogumno odkriva pesnika, ki takratnemu režimu ni bil priljubljen, in ga uokvirja na mesto, ki mu po pravici pripada v slovenski literaturi.

dobja, mogoče bolje pozna domovinsko in zgodovinsko tematiko, ki se nam odkriva predvsem v ciklu Tolminski punt, še najmanj pa je seznanjen z Gradnikovo duhovno in metafizično poezijo, ki postaja vse bolj vidna od zbirke De profundis dalje in se neneh-

elementa, ki ga je pokazal z močjo in odkritostjo kakor doslej pri nas še nihče. S tem ni samo izpovedal samega sebe, marveč je globoko osvetil poluto človeškega nagonskega sveta... in poveličal to polovico človeške prirode, ki jo tolilikrat zamenjujejo z razvratom ter jo obsojajo..."

Tri predavanja so bila na simpoziju posvečena erotičnemu aspektu Gradnikove poezije. Katja Mihurko Poniž z Univerze v Novi Gorici je v predavanju »Ženske – roj minljivih rož na trati« - ženskost med erosom in tanatosom v Gradnikovi poeziji prikazala povezanost med ljubeznijo in smrtjo v Gradnikovih pesmih v interpretaciji različnih kritikov in literarnih zgodovinarjev. Napovedan je bil tudi nastop Denisa Poniža z Univerze v Ljubljani s predavanjem Od Cankarjeve »Lepe Vide« do Gradnikovih »Padajočih zvezd« - podobe senzualnosti v pozni moderni, predavatelj pa se simpoziju ni mogel udeležiti in bo njegov prispevek naknadno objavljen v zborniku. O čutnosti in duhovnosti v poeziji Alojza Gradnika je spregovorila Fedora Ferluga-Petronio z Videmsko univerzo, ki je prikazala prek kronološke analize Gradnikovih pesniških zbirk ob nerazdružljivosti sintagme ljubezen-smrt nerazdružljivost pesnikove zgodne erotične in kasnejše duhovno-metafizične poezije, ki se na koncu Gradnikove pesniške poti prevesita v popolno skladnost.

Kako svojevrstna je Gradnikova ljubezenska lirika v primerjavi s tovrstno liriko drugih slovenskih pesnikov, npr. dveh močnih erotičnih narav kot sta bili Prešeren in Murn: prvi preliva v stihe svojo neuresničeno, platonško, zato pa nič manj bolečo ljubezen do Julije, drugi v pesmi Želja po nevesti iz lastne zagrenjenosti neveste sploh ne omenja, iz verzov dekletovo podobo lahko le zaslutimo. V Gradnikovi poeziji se oglaša ženski glas v prvi osebi, glas dekleta, ki se želi v ljubezni popolnoma razdati, se pa njeno nepotesošenljivo hrepenenje lahko sprosti samo v smerti, ko človek prestopi meje samega sebe in te novi dimenziji lahko upa na združitev z ljubljenim bitjem. V tem ženskem glasu zaslutimo Gradnikovo verjetno enostransko, neuresničeno ljubezen

Navedimo kot primer te žgoče erotične poezije samo nekaj stihov:

Žariš in žgeš in tvoji zlati luči
vsra trudna duša moja trepeta.
O, sonce moje ti, do dna srca
izpalj me, do smrti me izmuči
(iz pesmi Žariš in žgeš). Ali pa iz
cikla Pisma (VII): ...Izsrkaj mi iz žil
vso to besnečo kri, da truden vpli
bos od slasti, da ko živiljenje zajde
pri meni smrt ničesar več ne najde.

Ženski glas se oglaša velikokrat iz groba (Besede iz groba / V spomin M. Š., Pesem vdove, De profundis). Gradnikova erotična poezija je mračna, pesnik neprestano misli na smrt, misel na smrt postaja obsesija, smrt je mogoče pregnati le preko fizične ljubezni. To-

da od samega začetka je razvidno, da se v to močno erotiko vpleta tudi duhovnost, kot izhaja iz V. Pisma istoimenskega ciklusa:

...In vendar, da sva ena
sama duša, vem, in da nobena
več moč nikoli naju ne razloči.

Gradnikova strastna erotična poezija, ki jo lahko primerjamo po njeni moči z nekaterimi največjimi pesniki iz antike kot npr. z grško pesnicom Sapfo, z latinsko pesnikom Katulom in Proporcijem, pa tudi z avtorji, ki jih je v tistem času prevajal in jih ni le slučajno izbiral (kot npr. kitajske lirike), ta svojevrstna ljubezenska lirika se polagoma vse bolj poduhovlja in iz fizične sfere prehaja v metafizično. Ta nesobicna ljubezen, ki se želi povsem razdati in ki se mogoče najpristeje zrcali v zaključni kitici pesmi Vodnjak

... Vzemi vedro, zajmi, pij

in vsem žejnim ga nalij!

O, ta slast, ko mleko mati,

samo dati, dati, dati...

doseže enega izmed vrhuncev v pesmi Harfa v vetru, v kateri se nam odkrije harmonično sozvočje vsemira, kjer bi tudi sam pesnik rad izzvenel kot struna na harfi, ko bo prišla njegova zadnja ura:

...ko pod teboj zatrepetajo lesi,
o daj, se mene, samuočo stresi,
da bom zvenela bridko v mir nebes.

In ko mi zvezd bo odgovarjal ples
in name nema bo sjala luna,
naj tiho poči moja zadnja struna.

Domovinski in zgodovinski tematiki sta bili na simpoziju posvečeni dve predavanji, prispevek Zemlja – mati – domovina akademika Franca Zadravca, ki je objavil o Gradniku dve monografiji, in referat o ciklu Tolminski punt, ki zaradi odsotnosti Lojzke Bratuž z Univerze v Novi Gorici ni bil prebran, pač pa bo naknadno objavljen v zborniku simpozija. Ni dvoma, da je ena od osrednjih tem Gradnikove poezije zemlja, nekakšna stalnica v celotnem njegovem opusu, včasih le kot impresija različnih pokrajini, spet drugič kot odsev zgodovinske preteklosti, načelo kot glavna tema v podoživljjanju kmečkega in kmetovega življenja.

Akademik Zadravec je v svojem predavanju poudaril, da je prav med prvo svetovno vojno Gradnik upesnil zemljo kot mitično mater, ki rojeva in pokončuje človeški rod kot nekakšna panerotična sila, a je hkrati tudi ljubeča mati. V Pesmi zemlje (1917) jo Gradnik opisuje kot živo bitje, ki strastno izpoveduje svojo večno »pesem« na način, kot bi se izpovedovalo dekle v obliki »pisem«. Zemlja se potoži, da je nihče ni ljubil, ko so ji »grudi po utehi vpile«, nihče ji ni dal svoje krvi, »ne svojih trupel/ljubezni«, vso večnost je bila osamljena mati. Šele vojna je človeštvo usmerila vanjo, šele zdaj »gorka kri njih (= sinov, mož, fantov) v moje ude siče«. Viharni monolog se konča takole:

...Ne kolnite me ne, da sem grešila!
Če blažna zdaj naročja moja
prazna
pno v slasti se, saj bodo zopet blažna
od bolečin rodila in rodila.

Gradnik nam med drugim povej, da je zemlja kot elementarno prasilo v domovinskem sonetu Naša zemlja, prasilo, ki v toku zgodovine po nekem nenapisanem vesoljnem zakonu nelehno uničuje in zopet nenehno rojeva.

Kar šest predavateljev se je predstavilo z referati, ki so obravnavali ali Gradnikov prevajalski opus ali pa prevode njegovih pesmi v tuje jezike, predvsem v italijanščino in furlanščino. Celotni Gradnikov prevajalski opus nam je prikazala Ana Toroš z Univerzo v Novi Gorici v zelo natančnem in izčrpnom predavanju. Pred poslušalci se je tako odkril v precejšnji meri neznan svet, saj si nihče ni mogel pred-

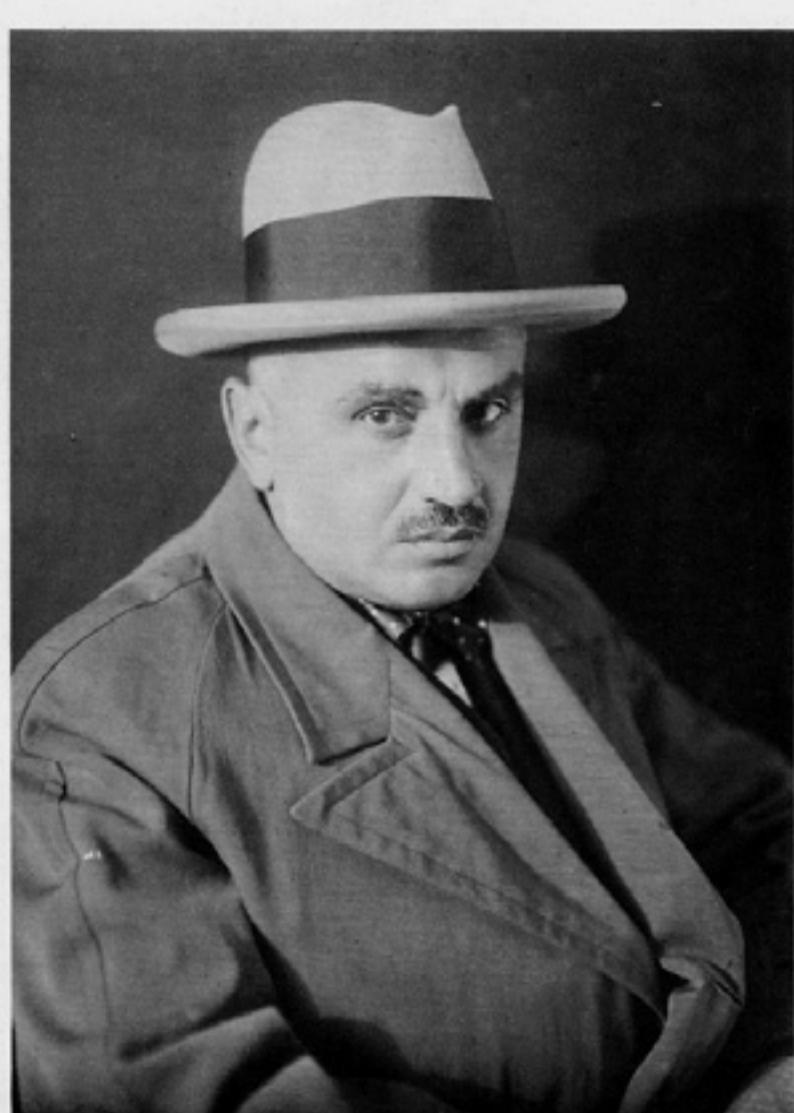

Foto: J. Pogačnik

Alojz Gradnik

očetu Slovencu, Jožefu Gradniku, in materi Furlanki, Luciji Godeas. Navzoče so nato pozdravili predsednik Furlanskega filološkega društva Lorenzo Pelizzo, predstojnik Oddelka za jezike in književnosti Srednje-vzhodne Evrope prof. Giorgio Ziffer in dekan Fakultete za tuje jezike in književnosti prof. Vincenzo Orioles. Drugi dan simpozija je navzoče nagovoril rektor Videmski univerze prof. Furio Honsell, ki je izročil veleposlaniku Republike Slovenije Andreju Capudru castno plaketo Videmsko univerze.

Namen simpozija je bil ovrednotiti pesnika Alojza Gradnika v italijanskem kulturnem prostoru in ga čim bolj ustrezno predstaviti italijanskemu občinstvu, obenem pa soočiti

no razrača preko Večnih studencev do Zlatih lestev iz l.1940.

Predavanja so bila na simpoziju posvečena Gradnikovi erotični in domoljubni tematiki, Gradniku človeku in sodniku, Gradnikovemu odnosu do slikarjev, predvsem tistih, ki so ilustrirali njegove zbirke, lep del pa je obravnaval tudi Gradnikovo prevajalsko delo, ogromen opus, ki do sedaj ni bil dovolj proučen.

Gradnikova ljubezenska poezija je nekaj posebnega ne samo v okviru slovenskega slovstva, temveč v sami panorami evropske književnosti. Takole je v tem smislu Josip Vidmar označil pesnika v uvodu k Svetlim samotam (1932): »...Gradnik je nagonski in podtalno pravinski človek...človek čistega

Pesnik goriških Brd

stavljeni tako bogato in plodno prevajalsko delo. Gradnik se kot prevajalec pojavlja v več kot osemdesetih knjižnih enotah, ki so izhajale kontinuirano skozi celo 20. stoletje, veliko teh prevodov pa še leži v NUK-u v neobjavljenih kopisih.

Poglavitni del Gradnikovih prevodov, tako objavljenih kot neobjavljenih, zajema italijansko književnost. Med knjižnimi izdajami iz italijanščine je treba na prvem mestu omeniti antologijo italijanske lirike z naslovom Italijanska lirika (1940), ki se začenja s sv. Frančiškom Asiškim in se končuje pri Gradnikovih sodobnikih, tako da predstavlja skupaj z več kot osemdesetimi izbranimi avtorji zgodovinski pregled italijanske poezije. Kot drugo gre med prevodi omeniti Dantejev Pekele (1959) in Vice (1965), medtem ko je Raj ostal v rokopisu. Poleg tega je Gradnik iz italijanskih avtorjev prevedel obsežen izbor iz Petrarke (125 sonetov in 3 kancone), Michelangela Buonarrotija (slednji mu je bil pri srcu zaradi sorodne tematike ljubezni in smrti), Foscola, Leopardija, Carduccija. Med drugim je prevedel in objavil tudi zbirko novel Ade Negri z naslovom Novele (1934).

Med prevodi iz romanskih jezikov je znana njegova antologija Moderne španske lirike (1943), iz francoščine pa prevod pesniške zbirke manj znane pesnice Marguerite Burnat-Provins z naslovom Knjiga za tebe (1923). Ta prevod ni nastal slučajno, ker mu je pesnica zelo podobna po erotičnih motivih, tako kot mu je bila sorodna ljubezenska tematika kitajskih lirikov, ki jih je prvič izdal z naslovom Kitajska lirika l.1928. Prevod je doživel izjemen uspeh in do l. 1974 kar štiri izpopolnjene izdaje. Gradnik kitajskih lirikov ni prevajal iz izvirnika, pač pa preko angleških, nemških, francoskih, ruskih, čeških in italijanskih prevodov. Prav tako je prevajal preko angleščine indijskega pesnika, misleca in mistika, Nobelovega nagrajenca Rabindranatha Tagoreja iz želje, da bi tudi Slovenci spoznali sijajnega pesnika, apostola miru in bratstva med narodi. Njegove najvažnejše zbirke je objavil v dvajsetih letih prejšnjega stoletja, zadnjo, Speve, l.1958.

Iz germanskih jezikov izstopa prevod vseh Shakespearovih sonetov in zbirki Portugiški soneti angleške pesnice Elizabeth Barrett Browning, katere ženska izpoved se sicer odmika od ljubezenske strastne izpovedi v Gradnikovi ljubezenski liriki, ker je bolj nežna, a je obdana z radostnimi čustvi, ki so posledica v polnosti doživete ljubezenske zvezne.

Zajeten del prevodov zajema slovenske jezike, prevsem iz nekdanje Jugoslavije. Prav skupna jugoslovanska država in želja po medsebojnem kulturnem spoznavanju sta Gradnika spodbudili k prevajanju nekaterih pomembnejših avtorjev kot Branka Radičevića, Silvija Strahimira Kranjčevića, Ivana Mažuraniča z epom Smrt Smailage Čengjića in Petra Petrovića Nješoša z Gorskim vencem.

Seveda da pri tako ogromnem prevajalskem opusu lahko naletimo na kak manj posrečen stih, vendar je pesniški navdih takoj močan, da prekrije tako stilno nerodnost. Isto velja tudi za Gradnikov izvirni pesniški opus. Gradnikov jezik je včasih težak in okoren, vendar je že Vidmar pesnika v omenjenem uvodu k Svetlim samotam uvrstil med umetnike-izpovedovalce, katerih izraz je včasih neokreten, brez igristi, skop, vendar zveni v melodiji čustva, ki ga hoče izraziti. Tak pesnik ne samo, da bralcu očara, temveč ga tudi prevzame in pretrese, ker se razkrije kot človek, medtem ko umetnik-oblikovalec (pri tem Vidmar direktno omenja Župančiča in njegov blesteči izraz) lahko samo očara. Seveda obstajajo tudi redki pesniki najvišje vrste,

ki združujejo obe umetniški prvini v veliki intenzivnosti in v harmoničnem razmerju. Pesnik te popolnosti je pri Slovencih Prešeren, ki je velik oblikovalec in hkrati mogočen, toplo izražajoč se izpovedovalec.

Seveda je Gradnik kot režimu nezaželen subjekt doživil veliko kritik na račun svojega jezika in kot pesnik in kot prevajalec. Vendar je napočil čas, ki nam narekuje, da tudi Gradnikovo prevajalsko delo temeljito preučimo in se otresemo pred sodkov, ki že tako dolgo moreče visijo nad njegovim obširnim prevajalskim opusom. V tem smislu je potekal referat **Vladimirja Osolnikia** z Univerze v Ljubljani, ki je v svojem posegu natančno primerjal Gradnikov in Peruškov prevod Njegoševa Gorskega vijenca iz l.1947 oz 1907 in pri tem ugotovil, da so v primerjavi s sicer zvestim Peruškovim prevodom Gradnikovi stih tekoči in ubrani, obenem pa se presenetljivo tenkočutno ujemajo s smisлом stihov v izvirniku in ga, vsaj delno, tudi prenašajo v slovenščino.

Prav tako je **Francka Premk** z Inštituta za historične slovarje SAZU v svojem prispevku Soustvarjalnost Alojza Gradnika pri upesnitvi psalmov ugotovila, kako pristno se je znal Gradnik tudi v prepesnitvi 23., 46., in 137. psalma v Zlatih lestvah približati biblijskemu izvirniku in kolikšen je bil vpliv Biblije tudi na nekatere druge njegove pesmi.

Sledila so predavanja o prevodih Alojza Gradnika v tuje jezike, predvsem v sosednjo italijanščino in furlanščino. O italijanskih prevodih je spregovoril **Miran Košuta** s Tržaške univerze, ki je parodoksalno ugotovil, da gre italijanski recepcionski višek Gradnikove lirike umestiti predvsem v burna trideseteta in štirideseta leta prejšnjega stoletja, ko je začela kopica slavistov – od Umberta Urbanija, Luigija Salvinija do Enrica Damiani in Bartolomea Calvija – širiti v Italiji kritičko in literarnozgodovinsko vednost pred in med italijansko okupacijo Ljubljanske pokrajine. V tem smislu je nudil Gradnik zradi svojega furlanskega rodu in plodnega prevajanja italijanskih avtorjev tovrstni kulturno-literarni propagandi idealno oporo. Vendar je prevajalska bera Gradnikovih poezij v italijanščino dokaj skromna, saj ne presega kakih šestdeset pesmi, razsutih po malo razširjenih revijah, esejih in člankih. Šele l.1984 je izšla prva in zadnja antologija Gradnikovih pesmi v italijanščini (v drugi izdaji l.2001), ki jo je dal natisniti Hans Kitzmüller ob sodelovanju Wande Gradnik, Roberta Petarosa in prevajalka Franca Verbasa.

Tudi **Aleksandra Žabjek** z Neapeljske univerze je spregovorila o prevodih Gradnikovih pesmi v italijanščino in osredotočila svoje predavanje na prevode Luigija Salvinija, poliglota in polislavista, ki je ob koncu tridesetih let predaval v Neaplju slavistično in ki se je l.1951 proslavil z objavo slovenske antologije Sempreverde e rosmarino.

O furlanskih prevodih Alojza Gradnika nas je seznanil **Roberto Dapit** z Videmske univerze, ki je ugotovil, da je navkljub svojemu furlanskemu izvoru Gradnik doživel prvo izda-

jo svojih pesmi v furlanskem prevodu še pred dvema letoma, ko je Giorgio Faggin objavil knjižico Poesiis, ki vsebuje vsega skupaj okrog dvajset pesmi, katere je večinoma prevzel iz italijanske Kitzmüllerjeve objave, ker sam ne obvlada slovenščine. Čas je, da se začne širiti Gradnikova pesem tudi furlanščini, jeziku njegove matere Lucije Godeas. Zelo primerni bi bili v furlanščini prevodi z motiviko iz rodnih Brd in furlanskih krajev, ki so razsuti v prvih Gradnikovih pesniških zbirkah. Mogoče bo prav Gradnikov videmski simpozij prispeval v bližnji bodočnosti k objavi antologij s furlanskim prevodi iz slovenske in tudi hrvaške književnosti.

Gradnikova strastna erotična poezija, ki jo lahko primerjamo po njeni moči z nekaterimi največjimi pesniki iz antike kot npr. z grško pesnico Sapfo, z latinskim pesnikoma Katulom in Propercijem, pa tudi z avtorji, ki jih je v tistem času prevajal in jih ni le slučajno izbiral (kot npr. kitajske lirike), ta svojevrstna ljubezenska lirika se polagoma vse bolj poduhovlja in iz fizične sfere prehaja v metafizično.

Domačija Alojza
Gradnika v Medani,
ki so jo obiskali
udeleženci
seminarja

Da je bil Gradnikov simpozij na Videmski univerzi večjezično usmerjen priča tudi dejstvo, da so predavanja po pestrije recitacije Gradnikovih pesmi v slovenskem izvirniku, v italijanskem prevodu Fedore Ferluga-Petronio in Luigija Salvinija ter v furlanskem prevodu Roberta Dapita in Massimiliana Verdini, ki je pred kratkim prav v Vidmu diplomiral iz furlanščine. V slovenščini jih je podal Janez Premk, v italijanščini igralka Lucia Berto, v furlanščini igralec in režiser Paolo Bortolussi ter Roberto Dapit.

Občinstvo je lahko še prisluhnilo nastopu pesnika Janeza Premka iz Ljubljane, ki je prikazal Gradnika kot človeka, pesnika in sodnika in podčrtal, kako ga je vedno odlikoval visok etični čut in da mu je bila bolečina na pesniški poti usojena, ker se samo iz velike bolečine lahko rojeva velika poezija.

Ob koncu je občinstvo prisostvovalo še neobičajnemu, zato pa še bolj zanimivemu predavanju **Miranu Hladniku** z Ljubljanske univerze, urednika med drugim Gradnikovih Zbranih del, ki nam je prikazal ob zanimih diapositivah Gradnikov odnos do slikarjev, ki so ilustrirali njegove pesniške zbirke (predvsem do Frana Tratnika, Božidarja Jakca, Mihe Maleša in Rika Debenjaka) in ustvarili bibliofilske izdaje in najlepše opremljene pesniške

zbirke v celotni slovenski knjižni produkciji.

Na kraju je sledila še dolga in živahna diskusija, predvsem o Gradnikovih prevodih, v katero je posegel med drugimi tudi veleposlanik **Andrej Capuder** kot preizkušen prevajalec Božanske komedije.

Nato so se udeleženci simpozija v sončnem vremenu podali v cvetoča Brda v Medano na ogled pesnikove rojstne hiše in groba, nakar je sledil sprejem na gradu Dobrovo, kjer jih je ob kulturnem sporednu gostil župan Franc Mužič.

Simpozij se je tako končal na Gradnikovi rodni zemlji, ki mu je bila od vselej vir globoko navdihnjene poezije, v kateri se bleščijo češnje, oljke, cvetoče trte in breskve iz Padajočih zvezd in ki jo je znal mojstrsko prikazati v rodoljubnem sonetu Prihod, v katerem je epsko strnil prihod slovanske vojske na naša tla:

...vojska vseuničujoča
se ustavi šele tam, kjer Soča
v Salicantu ovinje dela.
V prah poklekne in odpade meče
in na žrtvenike zlatoruna
jagnjeta položi v čast Peruna.
»To bo meja!« vojskovedja reče.
In na brda onostran pokaže:
»Tam naj bodo naše zadnje
straže!«

ARHIVSKA ODKRITJA

Nastanku in razvoju Reke vidno prispevali Slovenci

Že leta nazaj, ko smo se uradno ali neuradno pogovarjali o odnosih med Koprom in Reko so nam reški predstavniki zmeraj postregli z ugotovitvijo, češ, zakaj namerava Koper v svojem razvoju konkurirati z Reko, ko pa so v dobršni meri prav Slovenci prispevali k reškemu razmahu. Seveda smo iz listanja reške zgodovine spoznavali, da je v tem kar nekaj resnice, toda novejši izsledki zgodovine glavnega mesta Kvarnera še bolj markantno potrjujejo to resnico. Slovenske osebnosti, ki so tako ali drugače živele na Reki in se ubadale z njenim napredkom, zagotovo niso postavile, kakor beremo na nekem papirju, ki ga hrani reška knjižnica, temeljnih kamnov njenega razmaha, so pa nesporno vtisnile pečat nekaterim gospodarskim, prometnim, pa tudi kulturnim vejam tega središča.

Skratka, reška zgodovina s svojimi najnovejšimi raziskavami potrjuje slovensko ključno prisotnost. V bistvu gre za več kot dvajset slovenskih oseb, ki so zaslovele v tem mestu severnega Jadranja, nekdanje mestne zgradbe, spomeniki, kipi, grobnice na pokopališču, zlasti na Kozali, ponosno izpričujejo njihov prispevek. Arhiv pa nam razkriva še celo vrsto prizadivnih slovenskih mož, ki so bili stebri neposredno slovenske zgodovine in smo še nedavno bolj vedeli o tem, kako so imele tudi z Reko dragocene stike. Marsikaj nam potrjuje tudi univerzitetni profesor Irvin Lukežič, ki je tudi znan zgodovinar, v svojem novejšem knjižnem delu »Fluminensia Slovensica«.

Nekateri sogovorniki zdaj celo navajajo, da je reška buržuažija imela v glavnem slovenske korenine. Pričnimo pa s poudarkom, da je dobrošen del slovenskih študentov zlasti iz bliškega in postojnskega območja, pa tudi iz širšega okoliša, med dvema vojnama grel klopi reškega vseučilišča (skupaj jih je bilo kakih 30), od teh pa se jih je več kot dvajset diplomiralo in svoje znanje posredovalo tako na Reki, kakor tudi v Italiji, pa ne samo v Trstu in na Primorskem. Kar nekaj se jih spominjam tudi iz vrst Prekomorcev, ki so se bojevali proti nacifašizmu.

Pojav večje slovenske prisotnosti na Reki sega že v XII-I stoletju, pri čemer pa je zanimivo, da ni šlo toliko za Slovence iz Primorske ali pa iz Trsta in njegove okolice, mar več predvsem iz Kranjske in celo iz Štajerske in seveda Dolenjske, dasiravno so prve skupine bile, kakor potrjuje tudi novejša literatura, brezdoma

Hotel Royal, ki ga je zgradil Slovenec Ravšel, spodaj pa mestno pokopališče na Kozali, kjer obeležja raznim Slovencem izpričujejo prispevek Slovencev k razvoju Reke.

primorske, ki so seveda bile daleč bolj povezane z morjem in njegovimi možnostmi. Pojav Slovencev iz notranjih predelov pa je seveda povezan s tem, da je bila stoletja nazaj pot do Reke vsekakor krajska kakor do Trsta, v bistvu vseskozi tako rekoč navpična medtem ko je bil Trst bolj oddaljen, pa tudi, kakor menijo, bolj zahteven, saj ga je dejansko vodila osrednja avstro-ogrška oblast.

Pa poglejmo: že v XII-I stoletju so iz Kranjske in Štajerske vozili na Reko, v njeno luko, ki se je začela uveljavljati, predvsem želeso in les. Reška oblast je javno zatrjevala, da je Slovenija izjemno bogata pa ne samo s temi surovinami, ki pa so bile tedaj glavne za mednarodno habsburško trgovino. Pozneje arhivske listine

navajajo, da je prihajalo in se kar zadrževalo, če ne celo ostalo na Reki, nad 150 trgovcev iz Slovenije. Stiki pa so po letu 1710, ko je tudi reška luka pridobila naziv proste cone in je začela soditi med, kakor so poudarjali, avstroogrške »imperialne prometne izhode«, postalni še tesnejši. Bili so domala vsakodnevni, vzdrževali pa so jih seveda Primorci, vendar v manjšem številu, saj so bili bližji Trstu, kar veliko pa se jih je za Reko pojavljalo iz Ljubljane, Kranja, Škofje Loke, nekako pozneje pa tudi iz južnih predelov Slovenije, se pravi iz Dolenjske in Bele krajine.

Podjetneži so kar ostali in uspešno prodirali, tako da so bili mestoma kar najpomembnejši, v reško gospodarsko sfero. Tako je glavno mesto

Kvarnera postalo stalen dom slovenskih družin Celligoj (Čeligoj), ki se je sprva ukvarjala s trgovino, nato pa je postavila kar temelj ladjedelnštva, Corossaz (Korošac), ki so se v glavnem ubadali s trgovino, zasloveli pa so tudi kot bankirji, Wohinz (Bohinc), ki jih je zamikala industrija ter Poglajen (Poglajen), ki so širili trgovino. Še pomembnejši del slovenskih osebnosti pa se je na Reki pojavil nekoliko pozneje, namreč v XIX stoletju, šlo pa je dejansko za moža, ki je, kakor beremo v arhivski listini, »vrtel reško gospodarsko, kulturno, pa tudi politično mašinerijo«.

Tako so na Kvarner prispleli članini družine Jelloschegg (Jelovšek), ki so bili gospodarstveniki, obenem pa so imeli pozneje na Reki nad deset lastnih trgovin, družine Walluschnigg (Vipušnik), ki so smelo odkupovali zemljišča, na njih nato gradili, med njimi pa je bilo tudi veliko državnih uslužbencev, kar je tedaj bilo nadvse pomembno, dalje, družine Premrou (Premrl) iz Vipavske, katere člani so se podali v podjetništvo (danes bi to bili slovenski menedžerji) in pa družine Gorup, katere člani pa so se razpršili in hipoma uveljavili v politični in bančni dejavnosti, v industriji, pa tudi kot kulturni donatorji. Kakor smo napisali, številne še danes znane reške palače priznavajo uspešnost teh Slovencev, marsikje gre tudi za arhitekturne druge novosti, ki vzbujajo občudovanje. Na Reku obstajajo hotel Royal, ki ga je zgradil Slovenec Ravšel, vila Josipa Gorupa, kjer je zdaj onkološko in radiološko središče reške bolnišnice, znani družinski mavzolej tudi Gorupovih, ki je na pokopališču na Kozali, vila Corossaz, kjer je tudi glasbena šola »Ivan Matetič Rojgov«, pa tudi hotel Evropa, kjer ima danes sedež kvarterska deželna oblast.

Razumljivo je, da so se ti Slovenci z leti tako udomačili, da so postali pravi Rečani, to pa do take mere, da so zgodovinarji ugotovili slovensko poreklo tudi pri izrazitem Rečanu kot je bil Riccardo Zanella, znani reški

»indipendentist«, s katerim je imela kar resno opraviti nova italijanska oblast po prvi svetovni vojni, začenši z D'Annunzio in njegovim pohodom na Reko. O Zanelli je krožila pesem »Madre Cagnizza, padre Furlan, Viva Zanella, vero Fiuman!«. Res pa je, da se je slovenski del Reke po prvi svetovni vojni v glavnem preselil na Trsatsko območje in v Sušak, kjer je skupaj s Hrvati, pa tudi z vrsto kar levo - sredinsko usmerjenih Italijanov tesno sodeloval v protifašistični propagandi. Dejstvo je prav tako, da je slovenska skupina na Reki prav tako otipljivo pomagala partizanskemu osvobodilnemu gibanju. Vemo, da je vseskozi, kajpak tudi danes, kulturno pa tudi siceršnje središče Slovencev na Reki društvo »Bazovica«, ki ima sedež v Ulici Del Pino sredi mesta, v njem pa je tudi kulturno - umetniško društvo z istim imenom.

Slovenski delež reški kulturi je prav tako pomemben. Omenjam samo nekatere in je prav, da to povem, saj je na dlanu, da žal ne bom navedel vseh, saj jih je bilo veliko. V mislih trenutno imam filologa Matija Čopa, duhovnika in filozofa Juraja Dobrilo, arhitekta Filiberta Basariga, zdravnika pa tudi vsestranskega znanstvenika Ivana Dežmana in kompozitorja Hinka Simoniča. Toda presentljivo je za marsikoga, tudi za poznavalce reške kulturno - umetniške zgodovine ter sploh zgodovine sosedov, da je slovenskega porekla bil Adolf Ramousch, v bistvu oče enega od stebrov italijanske kulture pri manjincih, slovitega književnika in pesnika Osvalda Ramousa, ki je umrl pred nekaj leti. Italijansko kulturo je dosledno zastopal in Istri in na Kvarner ves čas od konca druge svetovne vojne. Prav tako nam reški arhivi odkrivajo, da je bil kar nekaj let na Reki sam Primož Trubar, tvorec slovenskega jezika, prva firma slovenstva. Ve se sicer o njegovih objedansko koristnih stikih s tržaškim škofom Pietrom Bononom, ozek krog pa mre, da se je Trubar šolal tudi na Reki in sicer v letih 1520 in 1521.

Na Reki je slovenski Luter, pobudnik protestantske reforme, obiskoval Kapitalsko šolo, ki je nastala v krogu glagoljaške cerkve Marijinega vnebozetja. Duhovniki te šole so se namreč zavzemali, da bi se solarji naučili pisati v domači hrvaški čakavščini. Mali Trubar, ki je tedaj imel 14 let, je brž sprejel ta napotek, to pa je bilo tudi v duhu njegovega namena, da bi znanstveno utemeljil slovenski jezik. Doma je bil, kakor vemo, iz Rašice v tedanjem »Carniola inferior«, razmere na Reki pa so mu bile v glavnem všeč, med drugim je občudoval morje in njegovo odprtost. Svoj takorekoč morski potopis je nadaljeval v Trstu pri škofu Bonomu.

Konec tega teksta pa naj bo izrazito primorski, kakor se spodbodi za deželo, ki povezuje planine z morjem. In je še kako prav, da ob tem omenimo zlasti še Gradišče nad Prvacino (-ali Renčami), kjer je Simon Gregorčič živel in pesnikoval kar nekaj let, tam pa si je uredil tudi hišico in lep vrtič na bližnjem hribčku, žal pa ni imel dovolj denarja, da bi poravnal dolg. Pa mu je priskočil v pomoč prav Josip Gorup z Reke, ki smo ga prej omenili, bil je izjemen donator, Gregorčiču je brž pomagal iz stiske s tem, da mu je poslal tri tisoč kron, kar je tedaj bila kar mastna vsota. Simon Gregorčič se mu je med drugim iz Gradišča zahvalil z daljšo pesmijo, ki se konča tako: »In ta moj spev?... Le v glasih skromno slika, / kar čuti roda vsak hvaležni sin / in ne prisvaja slave si glasnika / ki naj bi vekoviti Tvoj spomin. / Glasnika treba niti Ti pomnika / pomnik Ti večen bo - Tvoj slavni čin! / Na vek ostane tvoje blago delo, na veke bode Ti ime slovelo!«.

Miro Kocjan

REPORTAŽA - Z radovednostjo v Dresden in Berlin

Vonj po zgodovini na vsakem koraku

V krogu mojih znancev jih je malo, ki še niso bili v Berlinu. Ko se jim povedal, da sem med tistimi, mi niso verjeli. Tja moraš, tam se dogajajo velike reči, so pravili. Tudi sam sem se zalotil pri vprašanju, zakaj tja še nisem šel. V podzavesti je ostajal na tiste kraje spomin, da sem bil v Hitlerjevemu Reichu 11 mesecev na suženjskem delu.

Potem sem se vendarle odločil in nekega lepega dne sem se z organiziranim skupinskim izletom čez Avstrijo odpeljal v nekdanjo Vzhodno Nemčijo, v Dresden. Bolj kot smo se bližali temu kraju, bolj je v meni naraščala tesnoba ob spominjanju na lager v Rabšteinu. Neke noči smo napeto poslušali bobnenje, po katerem smo sodili, da prihaja fronta in z njo osvoboditev. Na oboje smo morali počakati še tri mesece. Kasneje sem izvedeli, da so februarja 1945. leta zavezniki stolkli Dresden, mesto, ki je bilo samo 60 km oddaljeno od nas.

Z velikim pričakovanjem smo se bližali mestu. S srednjeveškega mosta na Labi se nam je na vsem lepem odprl neverjeten razgled. Znašli smo se pred množico veličastnih zgradb. Delovale so kot ogromna kulisa. Bolj ko smo se jim bližali, izrazitejši so postajali njihovi detajli.

Ob Labi smo se ustavili zelo zgodaj, okoli 9. ure. Na obsežnih trgih z desetinami pomembnih cerkva, dvorcev, muzejev itd. ni bilo žive duše. Ponujala se nam je sama lepota, vonj po zgodovini nas je obdajal na vsakem koraku. Imeli smo občutek, da smo v mestu mrtvih. Vse se je spremeno, ko smo se vrnili z ogleda palače. Opoldne skorajda nisi imel več kam položiti sedala, toliko turistov se je nagnetlo v tem kraju. Turistične agencije semkaj pripeljejo občudovalce z vseh koncov sveta. Seveda, brez Japoncev ne gre. Le-ti so pov sod, obvezno s svojimi kamerami in fotoaparati. Za zabavo in cvenk so igrali solisti in manjše skupine trobentačev. Rikši na pedale so prevažali turiste. Mesto je bilo leta 2004 proglašeno za svetovno kulturno prestolnico in od takrat dalje doživlja pravi razcvet.

Z razdelitvijo Nemčije je Dresden pripadal Nemški demokratični republike. Vzhodni Nemci so to mesto temeljito obnovili, dela pa še kar trajajo. Med pritravanjem keramičnih zvončkov, posebnosti njihove obrti, smo izvedeli nekaj podatkov o nastajanju mesta V 18. stoletju so ga v pretežni meri gradili italijanski specializirani delavci. Poleg dvorcev in drugih pomembnih objektov so postavili še dve cerkvi: protestantsko in katoliško. Ker so katoličani poleg dru-

Gradnja berlinskega zidu
ARHIVSKI POSNETEK

gih obredov imeli tudi procesijo (protestanti je nimajo), se je mestna oblast tej manifestaciji uprla. Zato so okoli katoških cerkva dozidali pokrit del, da so ta obred skrili pred javnostjo.

Potovanje proti Berlinu, našemu naslednjemu cilju, nas je vodilo mimo Lužiških Srbov, ali Sorbov, kakor jih še imenujejo. Prvič sem na tem potovanju slišal, da jim rečejo tudi Vendi. Tako Sorbe kot še nekatere naše sonarodnjake, morda celo vse Slovence, so za Vende razglasili v svojih knjigah Matej Bor iz Grgarja, paten Tomažič z Dunaja in prof. Šavli iz Tolmina. Sorbom, ki imajo veliko podobnega s Prekmurci, se slabo piše. Mladi nimajo zaposlitve in zapuščajo svoj rodni kraj.

Od tu dalje proti severu je ena sama ravnina, posejana z oljno repico, ki prav sedaj cvete. V času hladne vojne so vojaški strategi ta, nižinski del Nemčije imeli za mehki trebuh Evrope, ker bi se

v primeru vojne sovjetski tanki po njem zlahka zapeljali na zahod.

Čas smo si krajšali s poslušanjem vicov. Vzhodna Nemčija je bila znana po uspešnih športnikih. Na neki olimpijadi so trenerja atletske reprezentance vprašali, zakaj imajo njihove robustne tekmovalke tako nizke glasove. Zakaj vas to zanima, ga je zavrnil trener, saj nismo prišli na pevsko tekmovanje.

Zakaj toliko oljne repice? Iz nje ne pridobivajo samo olja, ampak tudi biodizel, se pravi energijo. Tako so nam razlagali. Sredi teh polj stoji množica vetrnih elektraren, ki dajejo elektriko. Če upoštevamo, da imajo Nemci še 30 jedrskih elektrarn (ali tam okoli), to pomeni, da razpolagajo s številnimi energetskimi viri, tudi alternativnimi. Njihova skrb za pridobivanje energije pa se s tem še ne konča. Lani smo se s kolegom vozili po bavarskih vaseh okoli Regensburga in Nuernberga in na strehah

kmečkih gospodarskih poslopij videli na storine fotovoltaičnih celic. Cele južne strehe teh poslopij so bile prekrite z njimi.

Spomnil sem se basni, ki govorji o dveh žuželkah, recimo o mravlji in čričku; ona pridno spravlja hrano za zimo, on pa poje. Lahko bi simbolizirali Nemčijo in Italijo. Na koncu se lahko zgodi, da bo Italija Gedafiju zgradila avtocesto do Kaira, kar zahtega kot odškodnino za vse slabo, storjeno libijskemu ljudstvu – v zameno za plin.

V Berlinu, pa tudi po Avstriji, za prvomajske praznike niso izobesili rdečih zastav. V Nemčiji je bilo tudi evropskih zelo malo. Povsod pa so plapolale, in to na drogovih na vrhu pomembnih zgradb, velike nemške državne zastave. V središču Berlina, ki je po Bonnu leta 1990 postal nemška prestolnica, podirajo več zgradb, zapuščino prejšnjega reda.

Prav na kraju, kjer je imel Hitler svoj bunker in je v njem neslavno končal, stoji sedaj spomenik holokavstu. Postavili so ga tisti, katere je Hitler najbolj sovražil: Judje. Na kraju, ki bi ga nacistični nostalgi zagotovo častili. V nekem smislu je ta kraj tudi sramota za Nemčijo in Italijo. Na koncu se lahko do kraja, očistili so se, kar ne bi mogli reči o drugih državah, ki so bile v enakem položaju.

O berlinskem zidu imajo muzej Check point Charlie – Mejni prehod C. Tudi po mestu ga je še nekaj ostalo. »Ljubezen« med SZ in DDR na več krajinah ponazarja sliku, kako se Brežnjev in Honecker objemata in poljubljata, skoraj »lingua in bocca«.

Na Trgu Potsdam nastaja super moderno središče, srce nove države. Obnavljajo muzeje in stare dvorce, vrednotijo jih, saj govorijo o moči nekdajnega cesarstva. Izpostavljajo zgodovino, da bi, med drugim, preglastili huda nostrana protislovja, nastala po združitvi. Nemci nimajo več usklajenih delovnih navad; na vzhodu bi raje lenarili. Imajo 3 milijone Turkov in njihova druga, mlada generacija se ne vključuje v družbo in predstavlja socialni problem.

Berlinčani so razsipni, ker še vedno misljijo, da bodo dobili vse zastonj kot za časa sovjetske blokade. Takrat so jim preko zračnega mostu dovajali iz Zadnjene Nemčije prav vse, kar so potrebovali, samo da bi vzdržali pred sovjetskim pritiskom. Moralno oporo jim je izkazal tudi sam Kennedy z obiskom mesta in besedami »Ich bin eine Berliner«. Razsipnosti berlinske javne uprave, morda tudi države, najbolj nasprotujejo Bavarcu, ki so severnjaki nanje nekoč gledali kot na kmetavarje, na južnjake (primerjava z Italijo je zgolj naključna), sedaj pa so najuspešnejša dežela, skorajda država v državi, ki prispeva ogromen delež v državno blagajno. Zanimiva bi bila sociološko-gospodarska raziskava tega svojevrstnega bavarskega fenomena.

Berlin je bil zadnja evropska prestolnica neke zgodovinske države, bolje zgodovinskega naroda, ki sem je obiskal. Vrnil sem se obogaten z novimi, dragocenimi spoznanji.

Gorazd Vesel

Most na Labi in staro mesto, tipična razglednica Dresdena
ARHIVSKI POSNETEK

GORICA - Danes velik glasbeni dogodek na trgu pred severno železniško postajo

Koncert na meji še letos, leta 2008 pa koncert brez meje

Kaj pa bo prihodnje leto, ko ne bo več meje? »Nič posebnega. Spremenili bomo le naslov koncerta.« Tako je odgovoril ravnatelj goriškega Kulturnega doma Igor Komel, vodja organizacije nocojsnjega glasbenega večera na skupnem trgu pred novogoriško železniško postajo. Koncert na meji je prava prelomnica v goriški glasbeni ponudbi. Izkorisčanje novega, meddržavnega trga kot prireditveni prostor za množična srečanja se je seveda začelo s slavnostjo in nepozabno prireditvijo na večer 30. aprila 2004, ko je Evropska unija zabeležila vstop novih članic ravno v mestu, ki je dve leti prej začelo utripati z novim tempom.

V tistih dneh pred tremi leti so se zvrstile še druge prireditve, nastopi združenih zborov, vsedržavni prvomajski shod sindikatov in prvi Koncert na meji z nastopom Gorana Bregovića. Trud, požrtvovalnost in vnema, ki so jih organizatorji z veliko mero profesio-

prtosti, skupnega življa, duha tvornega sožitja in sodelovanja, v katerem bi si moral Gorica in Nova Gorica biti edini. V teh zadnjih letih je to precej uspevalo, na vseh nas pa je breme, dolžnost in ponos, da ne zapustimo utečene poti.

Tudi prisotnost na nocojsnjem koncertu, ki pomeni nadaljevanje povezovanja obeh Goric v mesto brez dežitev, ki živi in utripa kot eno samo, je dokaz, da verjamemo v takšno prihodnost za Goriško, ki ima ravno v povezovanju velik razvojni potencial. To je vsekakor prireditev, ki ni v konkurenči z drugimi, je pa plod večmesečnega trdrega dela in sodelovanja zelo širokega kroga ljudi in ustanov. Zato je prav, da spomnimo, da Koncert na meji 2007 poteka v organizaciji Kulturnega doma Gorica, Kulturnega doma Nova Gorica ter občin Gorica in Nova Gorica, predvsem pa, da pri organizaciji sodelujejo tudi združenje Canzoni di confine iz Vidma, festival Vocalia iz Manjaga, ZSKD, ZSKP, USCI, KGŠ in ZKD iz

kušena Marjana Remiaš.

Kot prva bo stopila na oder Zaira Zigante. Gre za mlado in talentirano vokalistko furlanskih korenin, ki je zaslovela v Neaplju s skupino Almamegretta. Po odhodu vokalista in vodje suprige Raissa so Almamegretta iskali nov elan in so ga dobili prav v talentu mlaude Zaire. Glasbeno kariero nadaljuje s skupino Minimod, electro bandom iz Neaplja, s katero se je podala v raziskovanje novih zvočnih izražanj v pop glasbi. Nocoj pa ji bomo lahko prisluhnili s spremstvom celotnega orkestra.

Iz Furlanije mimo Neaplja bomo takoj šli na Tržaško, odkoder prihaja vsem nam dobro poznana Martina Ferri. Ne gre je posebej predstavljati bralcem našega dnevnika, a velja spomniti, da je mlada tržaška pevka ob spremljavi brata, kitarista Marka Ferija, prejela drugo nagrado na državnem natjecaju HIT Festival 2004 v Saint Vincentu in JazzOnLive 2006 v Bresci. Izpopolnjuje se v jazz in gospel petju ter sodeluje med drugim s skupinami Gor-

petdeset koncertov letno - je Predin kot glavni in večinski avtor z Lačnimi Franzii posnel devet albumov. Od tedaj je stalno na površju slovenske glasbene scene. Nepozabni so tudi njegovi koncerti s kolegom-prijateljem Perom Lovšinom in Vladom Kreslinom; kot šansonjer je sodeloval z Arsenom Dedičem. Ustvaril je nepozaben album etno balad in romanc Mental bombon s skupino Šukar. S skupino Mar Djang Quartet je izdal Ljubimec iz omare, ki ga je zasadil v kraljestvo gypsy swinga. Sledili so projekti s skupino orkester Adijo pamet (Lovec na sanje), izdal je prvo slovensko izdajo MP3 formatov Praslovan, nato je s skupino žive legende (Strup za punce) pripravil tudi akustični program, ki je zajemal vse najboljše skladbe iz preteklih let. V zadnjih letih je osredotočil svojo pozornost solo kariere na ljubezenske tematike, čeprav, ko govorimo o Zoranu Predinu, ne govorimo o glasbeniku, ki ustvarja z ustaljenim glasbenim žanrom, saj vedno znova vnaša glasbene oblike nove

staje in tudi album Caponord doseže lep uspeh tako med poslušalci kot med kritiki. Pravi prodor v ospredje italijanske glasbene scene jo doleti naslednje leto, ko s skladbo Per Elisa (v kateri zasledimo sodelovanje z Battiatom in Giustom Piom) osvoji Festival in Sanremu in kasneje sve prodajne lestvice. Njen uspeh preseže državne meje, dobro se uveljavlja predvsem v Nemčiji in Avstriji, kjer so njeni koncerti še danes zelo dobro obiskani, in to bolj s strani domaćinov kot priseljencev.

V letih osemdeset je njeni sodelovanje z Battiatom izredno plodno. »Una notte speciale«, »Chanson Ego-centrique«, »I tredi di Tozeur«, »Prospettiva Nevski« so pravi biserči italijanske popevke. Njena glasbena izpoved se z leti oddaljuje od klišejev komercialne glasbe. Poglobi se v raziskovanje lastnega glasbenega izražanja, kar prinese tudi nekaj izvirne svežine v glasbeni svetu. Sodelovala je z zares številnimi svetovno priznanimi glasbeniki; leta 2002 je s pevko Skye iz skupine Morcheeba posnela čudovito pesem »Open your eyes«. Njen zadnji studijski album »Viaggio in Italia« je iz leta 2003, založba pa vsako leto izdaja več zbirk njenih uspešnic, kar potrjuje priljubljenost pevke. V svoji več kot tridesetletni glasbeni karijeri je Alice izdala nad 37 albumov, izmed katerih je kar devetnajst zbirk njenih uspešnic. V Gorici bo zapeča program, ki vsebuje nekaj novejših skladb, kako priredbo italijanskih kantavtorjev in seveda nekaj starih uspešnic.

Dirigentu Valterju Sivilotti in orkestru Accademia Musicale Naonis ter pevskemu zboru zveze USCI, ki bodo stalno na odru in spremljali vse nastopajoče, se bo kot zadnji izvajalec pridružil na Goriškem najbolj prisotni tujji glasbenik, za katerega sploh ne vemo več, koliko tuj je: dalmatinski šansonier »par excellence« Oliver Dragojević, legenda hrvaške zabavne glasbe in prijatelj Goriške, kjer je v zadnjih letih neštetokrat nastopil. Zvesto občinstvo je vedno znova očarano nad glasbo izjemnega hrvaškega pevca, ki je izdal več kot 48 albumov. Prejel je osem hrvaških Porinov (nagrada hrvaške glasbene industrije) in številne druge laskave nagrade ter s tem dokazal, da je pravi glasbeni talent. Z glasbo se je srečal v otroštvu, v profesionalni svet glasbe pa je vstopil z nastopom na festivalu zabavne glasbe v Splitu, ki je pomenil začetek njegove bogate in uspešne glasbene kariere. S prefinjenim občutkom do hrvaške, predvsem dalmatinske ljudske glasbe, in z žametnim glasom, polnim melahnolije, kot nihče drug zna vdahnil pesem vso potrebno sentimentalnost. Prvo ploščo, »Ljubavna pjesma«, je Dragojević posnel daljnega leta 1975. Leto za letom je glasbeni romantik in priljubljeni pevec nizal neverjetne uspehe. »Nasalina«, »Galeb i ja«, »Vjeruj u ljubav«, »Cesarica«, »Brod u Boci«, »Vela Luka«, »Moj lipi Andjele«, »Magdalena« so le nekateri naslovi njegovih uspešnic. Priljubljenost Oliverja krepko presega meje držav bivše Jugoslavije. Ravno v organizaciji nocojsnjih prirediteljev je pred leti nastopil v gledališču Brancaccio v Rimu, njegov sloves v tujini pa je utrdil lani na izjemno uspešnem koncertu v znameniti koncertni dvorani Olympia v Parizu. Oliver bo v prvem delu nocojsnjega koncerta nastopil v spremstvu Valterja Sivilottija, nato pa s svojimi stalnimi spremjevalci iz skupine Dupini in s pomočjo ostalih nastopajočih v zaključnem »jam sessionu«, ki bo gotovo eden od vrhuncev goriške prireditve,

Za brezplačni koncert vladala izredno pričakovanje. Na trgu z mozaikom Nove Evrope že stoji mogočen, 140 kvadratnih metrov velik oder, poskrbljeno pa bo tudi za prigrizek in napitek. Zato da bo tudi letosnji goriški koncert še eno veselo slovo od izginjajoče meje. (aws)

Bruno Lauzi,
Tinkara Kovač in
Elisa so bili med
nastopajočimi leta
2005

nalnosti vložili v takratno prireditve, so bili podlaga za prirejanje najbolj obiskanih in odmevnih glasbenih prireditv v Gorici.

Tako se je porodila misel za Koncerte na meji, ki so do danes že pritegnili na sloviti goriški trg preko 25 tisoč ljudi. Najbolj občuten je verjetno bil nastop septembra leta 2005, ko so v glavnem nastopili izvajalci iz naših krajev. Elisa in Tinkara, gost in prijatelj Bruno Lauzi, a tudi Vlado Kreslin, Gabriella Gabrielli, Tatjana Mihelj in številni drugi pod varnim in večim vodstvom dirigenta Valterja Sivilottija in s spremjavo njegovega orkestra.

Lani smo pričakali poletje s topnimi in vabljivimi zvoki salse in drugih latinskih ritmov s superbendom Mercadonegro, noco pa znova vse drugače. Bo - če povzamemo posrečene besede Tinkare izpred dveh let - znova »The place to be!«, dogodek ki ga ne smemo zamuditi. Saj današnji večer ne bo ponudil le izjemno kakovstnega koncerta. To bo pravi dogodek, potrditev od-

Nove Gorice, rajonski svet Svetogorska-Placuta, rajonski svet Pevma-Oslavje-Štmaver, krajevna skupnost Solkan, Center za glasbeno vzgojo Emil Komel in kulturna zadruga Maja.

Koncert, ki presega vse meje, tako fizične kot miselne, napoveduje preko štiri ure moderne glasbe v izvedbi vrhunskih mojstrov in bo združil na enem samem priozoruču nastopajoče iz več držav. Gre za glasbenike, ki so predvsem prijatelji Gorice, saj so tu v raznih oblikah že večkrat nastopili. Skupni trg, ki združuje Gorico in Novo Gorico, bo torej nocoj od 19.30 dalje gostil izreden čezmejni dogodek z nastopu uveljavljenih glasbenih ustvarjalcev iz Italije, Slovenije in Hrvatske. To so Alice, Zoran Predin, Oliver Dragojević ter mladi pevki Martina Feri in Zaira Zigante.

Umetnike bosta spremljala orkester Accademia Musicale Naonis in pevski zbor zveze USCI iz Gorice pod taktirko skladatelja in dirigenta Valterja Sivilottija; program bo povezovala iz-

ní Kramer Quartet, Etnoploč trio, Bleck panthers in Kraški ovčarji. Martina Feri bo v Gorici imela edinstveno priložnost, da se predstavi večitočglavi publiko. Njen nastop se bo zaključil z izjemnim duetom, saj se ji bo na odru pridružil Zoran Predin, vsestranski slovenski glasbenik, pesnik in kantavtor.

Predina poznamo po odlični glasbi v slovenskih filmih, televizijskih nadaljevankah in gledaliških predstavah, po že skoraj ponarodelih besedilih ter nepozabnih šansonih. Pogosto sodeluje s priznanimi slovenskimi in tujimi umetniki, s katerimi ustvarja izvirne in atraktivne glasbene projekte, ki dosegajo velik medijski odziv.

Pred nami bo torej nastopila prava legenda slovenske glasbene scene.

Pred petindvajsetimi leti je ustavil svojo rockersko skupino in ji z imenom Lačni Franz naprtil ves svoj cincin, sarkazem in občutek za parodijsko. Lačni Franz so bili prvoligaški bend nekdaj Jugoslavije. V enajstih letih neprstanega nastopanja - povprečno

in izvirne vidike glasbenega izraza. V letosnjem letu je izdal tudi album Čas za lamo nežnosti v sodelovanju s priznano slovensko operno in koncertno pevko Mirjan Kalin. V Gorici pa bo ponovno nekaj novega, čeprav samo v glasbeni obleki, ki sta jo pripravila s Sivilottijem.

Publika čezmejnega prizorišča bo po slovenskem kantavtorju lahko prisluhnila izjemnim vokalnim sposobnostim Carle Bissi, znane po celemu svetu kot Alice. Italijanska pevka iz Furlanije, ki že vrsto let živi v Furlaniji, je že v otroških letih pokazala izredne vokalne sposobnosti. Leta 1971 je zmagala na festivalu mladih upov in Castrocaru, v naslednjih letih posnela nekaj albumov in izpopolnjevala značilni glas, ki ga zaznamujejo predvsem čista in močna izgovorjava ter nizki toni. Leta 1980 je spremenila glasbeno hišo; pri EMI-ju ji kot producent sledi Angelo Carrara, ki se istočasno ukvarja tudi z Battiatom. Njena pesem »Il vento caldo dell'estate« segreje vse radijske po-

ČLOVEK IN ZEMLJA

Oidij je pri nas lahko nevarnejši od peronospore

Arhivski posnetek vinograda

KROMA

Oidij (*Uncinula necator* – *Oidium Tuckeri*) sodi med zelo pomembne bolezni vinske trte in je po škodljivosti v nekoliko sušnih in topih območjih celo nevarnejši od peronospore. Med ta območja spada, še posebej v letih s skopimi padavinami, tudi tržaška pokrajina, zato bomo o tej glivici posvetili isto pozornost, ki jo posvečamo peronospori.

Ceprav so znaki obolenja našim vinogradnikom dobro znani, jih bomo na kratko opisali, da si osvežimo spomin, predvsem pa, da nudimo manj osveženim ali nepoklicnim vinogradnikom možnost spoznavanja posledic napada te glivice.

Znaki obolenja: na listih povzroča na obeh listnih straneh, vendar močneje na zgornji, sivkasto belkasto pepelasto prepleko. Ob močnejšem napadu se začne list zvijati, rumeni, nato porjaviti in odpade. Bolezni je mnogo nevarnejša za grozdje. Jagode lahko napade že kmalu po cvetenju, pa tudi pozneje, vse do septembra. Če so jagode ob napadu še drobne, cele porjavijo in se posušijo. Že večje jagode, ki so v bujnom razvoju, pa se obdajo s sivkasto pepelasto plesnivo prevleko, kmalu nato počijo in pokažejo peške. Take jagode na-

vadno pozneje zgnijejo.

Gliva napade tudi cele poganke in povzroča njihovo sušenje ali pa celo odebilitev in olesnenitev. Ob močnejšem napadu uniči velik del pridelka. Oidij razvije svoje podgobe in poletne trose na površini napadnih organov vinske trte. Poletni trosi naglo širijo okužbe v času vegetacije in za okužbo ne potrebujejo kapljice vode (z razliko od peronospore), ker kalijo že pri nekolič večji relativni zračni vlagi, zato utegne biti, ker je težje ugotavljati možnost napada, še nevarnejši kot peronospora. Še posebej je nevaren, kot že poudarjeno, v sušnih, vendar dovolj topnih letih z veliko relativno zračno vlago. Ustrezajo mu lege, kjer se ozračje zelo segreje in kjer se zaradi slabega kroženja zraka zračna vlaga dolgo zadržuje.

Prvi napad oidija navadno opazimo v drugi polovici maja ali junija. Na močnejši pojav glivice lahko vplivajo tudi nekatere gojitvene oblike, predvsem latniki.

Proti oidiju je že od nekdaj zelo znano in učinkovito žvezplo v različnih oblikah. Dandanes uporabljamo žvezplo v prahu in modčljivo. Obe oblike delujejo preventivno ali kontaktno, zato zavarujejo trto pred napadom oidija le za 5–6 dni (močljiva oblika) ali 3–4 (v prahu). Med kontaktimi pripravki so učinkoviti poleg žvezpela tudi organski fungicidi. Med temi je bil znan po učinkovitosti Karathane, katerega uporaba pa je že nekaj let prepovedana.

V zadnjih letih se širi, tako proti oidiju kot peronospori, uporaba sistemičnih ali kurativnih fungicidov. Ti delujejo tako, da prodriajo skozi povrhnjico v rastlino (trto) in se z rastlinskimi sokovi prenašajo v vse dele rastline. Tako lahko v vseh delih rastline preprečujejo nastanek ali širitev bo-

lezni. Večina teh sredstev deluje tudi kultivativno, torej tudi po okužbi (največ 48 ur).

Sistemična sredstva proti oidiju zavarujejo rastlino 10–12 dni (tista proti peronospori pa 12–14 dni), zato so razmiki med škropljjenji lahko daljši.

Tretji način delovanja tengicidov zavara robljene kontaktno – sistemične tengicide, ki so kombinacija zgoraj omenjenih in imajo dvojen način delovanja.

Žvezplo lahko uporabljamo tudi v biološkem načinu gojenja trte, kar velja tudi za razmeroma novo sredstvo Ampelomyces Quisqualis (poznamo ga po imenu AQ10W6). Pri uporabi tega sredstva pazimo, da ga ne umešamo s protisperonospornimi pripravki na podlagi Mankzeba (Aspor Z, M 70 DF, Manzeb, ipd.)

Čas zatiranja: pri določanju časa škropljjenja ali prašenja z žvezpom proti oidiju se ravnamo po jakosti pojava v preteklem letu. Če smo imeli v preteklem letu z oidijem velike težave, bomo morali prvič poseči že v času, ko so mladike dolge 10 do 15 cm, sicer pa se ravnamo po podnebnih razmerah (predvsem relativni zračni vlagi!). Držimo se navodil, ki jih v ta namen nudi služba za usmerjeno in integrirano varstvo trte.

V mesecu maju bomo uporabljali žvezplo, ne glede na obliko. V juniju bomo uporabljali, kombinirano s sistemiki proti peronospori, sistemične pripravke za zatiranje oidija. V tem času so priporočljivi zaradi daljšega delovanja, kar nam omogoča, da se izognemo škropilnim posengom med cvetenjem trte. V poznejšem času (od konca junija do avgusta) bomo ponovno uporabljali pripravke (žvezplo in organska sredstva), ki delujejo kontaktno.

Svetovalna služba KZ

Obvestilo prejemnikom plačil PAC

Kmečka zveza obvešča prejemnike neposrednih plačil SKP – oljkarje, za doklado na proizvodnjo oljčnega olja, poljedelce ter živinorejce, da zapade rok za predstavitev prošenj na Agencijo za plačila v kmetijstvu AGEA prihodnjega 15. maja. Ker se omenjena plačila izplačujejo na osnovi že dodeljenih pravic na proizvodnjo iz prejšnjih let, ni potrebno prošenj dopolnjevati z novimi ali dodatnimi podatki razen če se niso spremenile obdelovalne površine. KZ bo zato prošnje sezavila na podlagi podatkov iz prejšnjih let. Vabi pa vse interesente, da se po prihodnjem 15. maju zglasijo v njenih uradih, da prošnjo podpišejo.

OKRASNI VRT - V tem času jim moramo nameniti posebno pozornost

Gojenje okrasni rastlin, ki uspevajo v kislih tleh

Mesec junij je najpomembnejši za rastline, ki uspevajo v tleh z nizko pH vrednostjo (kislila tla). Med te spadajo zelo priljubljene in razširjene okrasne trajnice kot so azaleja, rododendron in kamelija. Prav te rastline povzročajo ljubiteljem nemalokrat pregalice, ker se na njih pogosto pojavi bolezni, napadi škodljivcev in posledice nesorazmerja hranilnih snovi v tleh. Med te spada predvsem klorozo.

Te rastline so prav v tem obdobju (druga polovica maja-junij) v fazi vegetativnega razvoja, od katerega je odvisno cvetenje v prihodnjem letu. Zato jim moramo posvetiti posebno pozornost in jim zagotoviti vse potrebne razmere za pravilno harmonično rast.

Razpolagati morajo z zelo kislim substratom, katerega pH vrednost je od 4 do 4,5. Ta substrat je izdelan iz visoko kakovostnih šot in vsebuje koristne mikroorganizme, ki razgrajujejo humus na enostavne, rastlinam dostopne snovi. Tak substrat zagotavlja rastlini pravilno rast, hrano in razvoj. Te rastline ljubijo zmereno svetlobo, zato jih gojimo v polsenčnatih legah. Zlasti v poletnih mesecih sta premočna osvetlitev in previsoka temperatura škodljivi za pravilno rast teh rastlin.

Te okrasne grmovnice morajo raz-

polagati z zadostno količino vlage. Namakanali bomo z primernimi količinami vode, ki naj vsebuje čim manj kalcija. Namakanamo pogosto z majhnimi odmerki vode, ker na ta način preprečimo ustvarjanje v tleh prevelike količine aktivnega apna. V prisotnosti le-tega pa se žezele veže in spremeni v netopno obliko, tako da ga rastline ne morejo sprejemati iz zemlje. Kot posledica se pojavlja klorozo ali blelidavost listja, ki jo sprembla hiranje rastline.

Klorozo zdravimo najuspešnejše s sekvestreni, ki zmanjšujejo pH in omogočijo rastlini da sprejema žezezo iz zemlje.

Rastlinam bomo zagotovili potrebne količine hranil, ceprav ne gre z njimi pretiravati, ker so zelo občutljive na previsoko koncentracijo mineralnih soli.

Z gnojenje uporabljamo kompleksna mineralna gnojila, ki vsebujejo več mineralov in sicer dušik (N), fosfor (P) in kalin (K) ter mikroelemente magnezij (Mg) in žezezo (Fe) v vsebnosti 13-5-9+2 ali 12-10-11+2 ali temu slično.

Primerena za gnojenje so tudi organsko mineralna gnojila. Slednja vsebujejo, poleg organske snovi, ki izboljšuje strukturo tal, tudi vse potrebne rudninske elemente. Pri gnojenju se držimo navodil na embalaži. Lahko jih tudi razpolovimo in ponovimo gnojenje po enem-dveh mes-

cih. Ob znakih obolenja ali napadov škodljivcev so potrebni zdravstveni posegi. Najprej odstranimo odcvele cvetove in jih sežgemo, ker lahko vsebujejo glivične bolezni. Najpogosteji primer okužbe je prisotnost sive plesni (*Botritis cinerea*), ki letos zaradi njej zelo ugodnih vremenskih razmer pogosto napada cvetove. Znaki obolenja so majhne brezbarvne pege na čašnih listih, ki se počasi razširijo in povzročijo cvetno gnilobo. Napaden cvet se nato suši in prekrije s sivo plesnijo.

Tudi glivica *Ovulinia azaleae* napade rastline iz te skupine, predvsem pa zaledo. Povzroča brezbarvne pege na listih cvetov, ki se prekrijejo z svetlo lepljivo snovjo, s posledičnim sušenjem cvetja. Obe glivici uspešno zatiramo z pripravki na podlagi Iprodione-50 (Amazzones, Botrix, Borial, ipd.).

Najnevarnejši pa so napadi, ki jih povzroča glivica *Phytophthora Cinnamomi*. Nadzemski deli rastlin se začno sušiti zaradi napada glivice na podzemskie dele (korenine in rastlinski vrat). Obolele rastline takoj odstranimo in sežgemo. Priporočljivo je razkužiti zemljo z Fosetyl-aluminijem (Eoram DF, Iram DF, ipd.), da preprečimo širjenje okužbe na ostale rastline.

Svetovalna služba KZ

STROKOVNI NASVETI

Z biološkimi sredstvi proti rilčkarjem

Rilčkarji so skupina škodljivcev, ki lahko povzročijo znatno škodo v kmetijstvu. Še posebej radi napadejo sadne vrste in okrasne rastline. Rilčkarji so precej razširjeni tudi v naših krajih. Še zlasti so prisotni v mladih oljčnih nasadih, kjer je lahko škoda zelo velika.

Rilčkarji so žuželke, točnje hrošči iz družine Curculionidae. Rod, ki druži rilčkarje, se imenuje *Otiorynchus* in obsegka kar 240 različnih vrst. Ker je vrst veliko in ker so izrazito polifagi, napadejo veliko vrst gojenih rastlin. V glavnem so črne ali temne barve in dolgi okrog 10 mm. Med vrstami omenimo na primer: *Otiorynchus corruptor*, *Otiorynchus mastix*, *Otiorynchus rugosostriatus* (ličinke napadejo korenine jagode), *Otiorynchus armadillo*, *Otiorynchus salicicola* in drugi. Za nas je posebno važen *Otiorynchus cribicollis*, ki mu pravimo jajčasti rilčkar in ki napada tudi oljko, trto, breskev in mandelj. *Otiorynchus sulcatus* pa napada vinsko trto.

ZIVLJENSKI CIKLUS - Ciklus rilčkarjev je več ali manj podoben. Rilčkarji imajo letno eno generacijo. Preizmičjo v obliki ličinke. Spomladni se ličinke zabubijo, nato se pojavi odrali rilčkarji, po navadi v maju in juniju in začnejo povzročati škodo. V juliju ali pozneje samice začnejo polagati jajčeca, iz katerih se razvijejo ličinke. Ličinke povzročajo škodo od jeseni do pomlad, ko ličinke dozorijo.

ŠKODA - Odrasli rilčkarji preživijo ves dan pod zemljo, večkrat prav pod rastlinami. Takoj po mraku pridejo iz zemlje in začnejo hoditi po deblu ali stebnu rastline, pa tudi po morebitnih opori. Ko dosežejo liste, začnejo gristi robove mehkih listov v obliki polkrogova. Ob manjši škodi ostanejo le robovi oglodani, ob večjem napadu pa lahko pojedo ves list in pustijo le listnate žile. Zgodaj zjutraj rilčkarji zapustijo krošnjo rastline in se vrnejo pod zemljo. Če odrasle rilčkarje dražimo, se delajo kot mrtvi in padajo na tl.

Tudi ličinke rilčkarja so lahko škodljive. So bele in debele, z oranžno glavo. Dolge so približno 10 mm. So rahlo zvite tako, da oblikujejo črko C. Živijo v zemlji, težko jih vidimo na površju, hranijo se s koreninami raznih rastlin. Nevarne so lahko posebno za jagodo ali rastline, ki imajo manjše korenine.

Ob manjšem napadu je škoda predvsem estetska, posebno na okrasnih rastlinah. Ob večji škodi pa se asimilacija zmanjša zaradi manjše zelene površine in rastlina ošči. Ličinke pa povzročajo še večjo škodo, saj rastline lahko usahnejo. Posebno ličinke povzročajo škodo na rastlinah v vazah.

Še posebno so rilčkarji nevarni v rastlinjakih, kjer razmnožujejo oljko in okrasne rastline. Pogosto mlade rastline hriajo in se v skrajnih primerih posušijo.

KLASIČNO ZATIRANJE - Zatiranje odraslih rilčkarjev z insekticidi je zelo težavno, posebno v primeru močnega napada. Škodljivci so namreč aktivni dolgo obdobje v maju in juniju ter v septembru in oktobru. Včasih je več vrst rilčkarjev prisotnih istočasno. Zato bi bilo treba stalno škropiti, vsaj vsakih 15 dn, za daljše obdobje. Proti rilčkarjem moramo uporabljati močne insekticide, kot na primer fosforganične, kar ne prija okolju. Rilčkar postane fosforganičnim insekticidom kmalu odporen. Obenem sta maj in junij meseca, ko je okrog vse polno koristnih žuželk, med katerimi so cebele.

BIOLOŠKO ZATIRANJE - Najboljši način za zatiranje rilčkarjev je biološki. Rilčkarji imajo malo naravnih so-

vržnikov, zato že veliko let uspešno uporabljamo bolj mehanske metode.

Eden najstarejših načinov zatiranja rilčkarjev je, da odrasle ročno pobiramo. To storimo v nočnih urah, ko se sprehajajo. Na dno krošnje postavimo odprt, a obrnjen dežnik in krošnjo stresemo. Namesto dežnika lahko uporabljamo obširne svetle rjuhe ali pa mreže. Dobro se obnesejo na primer mreže, ki jih uporabljamo za pobiranje oljka. Hrošče poberemo in uničimo. Lahko jih lovimo tudi čez dan. Okrog debla postavimo slamo, kjer se najverjetneje podnevi skrijemo. Slamo odstranimo in sežgemo.

To je sicer kar zamuden način zatiranja rilčkarjev. Manj zamudno in še bolj učinkovito je, da postavimo krog in krog debla lepenko s posebnim lepilom za žuželke. V kmetijskih trgovinah zlahka dobimo tako lepila. To je dobra metoda prav zaradi tega, ker rilčkar ne leti. Na ta način preprečimo rilčkarjeve nočne sprehode po deblu navzgor. Lepenka zavežemo ali pritrdimo z žico kakih 30-40 cm od tal. Na spodnji strani lepenko nekaj vagono dvignemo tako, da nadredimo rob, ki prepreči, da lepilo ne drsi navzdol. Nato lepenko pobavamo z lepilom krog in krog. Lepenke postavimo takoj, ko opazimo prvo škodo. Pustimo jih vse do konca junija. Občasno moramo kontrolirati, da je lepilo še učinkovito. Ta način ima veliko negativno lastnost, saj se na lepilo ujamejo ne le rilčkarji, ampak tudi veliko koristnih žuželk, kot na primer pikapolonice, skratka vse, kar hodi mimo. Zato moramo pustiti lepenko z lepilom le za čas, ko rilčkarji povzročajo škodo. Konč junija jo odstranimo in jo zopet namestimo jeseni. Bolj enostaven, a manj učinkoviti način je postavitev širokega lepilnega traka okrog debla.

Namesto lepenke z lepilom lahko uporabljamo tudi t.i. sintetično volno, ki prepreči rilčkarju, da nemoteno hodi po njej, nožice se v takem vlaknu zataknijo. Volna naj bo visoka vsaj 15 cm in zunanjega površina naj bo čim manj gladka, da bo na ta način čim bolj učinkovita. Volno zavežemo na deblo z elastično vrvico. V primeru mladih rastlin, ki imajo oporo, moramo lepenko z lepilom, kot sintetično volno uporabljati tudi okrog opore.

Učinkovito je tudi, da na oljki pustimo izrastke ob bazi debla. Rilčkar se raje hrani z listi izrastkov.

Proti ličinkam rilčkarja je zelo važno, da upoštevamo pravila kolobarjenja. Ličinke lahko tudi delno zmanjšamo tako, da jeseni obdelamo tla okrog rastlin do globine največ 20 cm. Na ta način ličinke rilčkarja pridejo na vrh, kjer z nizkimi temperaturami poginejo.

ROMUNIJA - MIDAS je letos zboroval pri madžarski manjšini v Clju

Za manjšinske dnevniKE je sodelovanje bistveno

CLUJ/KOLOZSVAR/KLAUSENBURG - Največji dnevnik madžarske manjšine v Romuniji Szabadsag je bil gostitelj letosnje letne skupščine organizacije manjšinskih dnevnikov MIDAS, ki povezuje več kot 40 dnevnikov iz 15 evropskih držav. Združenje je nastalo ob koncu prejnjega stoletja z namenom, da dnevniKE, ki delujejo v težkih pogojih, poveže, jim omogoči razmer oblike sodelovanja in jih, če je potrebno, tudi zastopa v evropskem merilu. V okvir povezav so tudi vsakoletno srečanje, na katerem predstavniki dnevnikov - povečini so to glavni oziroma odgovorni uredniki - izmenjajo informacije o stanju dnevnikov in govorijo o medsebojnih projektih. Vsakokrat pa je srečanje namenjeno tudi poglobljeni seznanitvi s stanjem gostiteljev, tokrat madžarske manjšine v Romuniji. K temu vprašanju, ki so ga organizatorji temeljito obravnavali, se bo kažalo povrnil enkrat kasneje; ta članek pa bo posebno pozornost namenil prav združenju MIDAS in njegovemu delu.

Že nekaj let je osrednji dogodek tega vsakoletnega srečanja podelitev novinarske nagrade Otto von Habsburg, ki jo združenje MIDAS podeljuje novinarju velikega vsevržavnega dnevnika, ki je pri svojem pisanju namenjal pozornost vprašanjem narodnih manjšin. Letos je, kot smo že obširno poročali, to nagrado prejela novinarka dunajskega dnevnika Kuriere Margaretha Kopeinig, in sicer za poročanje o zadržanju avstrijskih oblasti do slovenske manjšine na Koroškem oziroma do vprašanja dvojezičnih napisov. Drugo nagrado, ki jo MIDAS podeljuje novinarju kakega manjšinskega dnevnika za pisanje o manjšinah pa je letos prejel novinar južnotirolskega dnevnika Dolomiten Hatto Schmidt.

Letos so se pri združenju odločili za še eno priznanje, ki so ga posmrtno podlili bivšemu odgovornemu uredniku dnevnika Szabadsag Aronu Ballu, ki je pred nekaj meseci umrl v prometni nesreči. Aron Ballo je bil pravzaprav pobudnik letosnjega zasedanja oziroma predlagatelj, da bi bilo to zasedanje prav pri madžarski manjšini v Clju. Po njegovi nenadni smrti so kolegi v uredništvu, tudi na izrecno željo vdove, nadaljevali s pripravami in izpeljali srečanje njemu v spomin. Ballo je bil mlad novinar, ki je prevzel dedičino partitskega lista v madžarskem jeziku in slednjega preoblikoval v dinamičen dnevnik, ki je postal referenčna točka za madžarsko skupnost v tem predeli Transilvanije.

Udeležence skupščine MIDAS je nagovoril tudi Otto von Habsburg. Spodaj predsednik in generalni sekretar zveze manjšinskih dnevnikov Toni Ebner in Guenther Rautz

IVAN ROHONYI

Vendar se je odbor združenja MIDAS želel njegovemu spominu oddolžiti tudi z dodatno pobudo; v kratkem bodo namreč razpisali štipendijo za mladega novinarja madžarske manjšine v Romuniji, ki bi se želel za nekajmesečno obdobje izpopolnjevati pri enem izmed večjih dnevnikov, včlanjenih v MIDAS. Razpis še niso objavili, gre pa vsekakor za pobudo, ki sodi v sklop kadrovanja in ki že sedaj vzbuja veliko pozornost med mladimi novinarji madžarskih dnevnikov v Romuniji.

Ko smo že pri kadrovjanju, velja omeniti študijske obiske novinarjev. Letos je bil tak obisk pri finskih dnevnikih na Švedskem, kjer se je skupina devetih novinarjev manjšinskih dnevnikov iz drugih evropskih držav seznanjala s stvarnostjo švedsko govorečih Fincev, s posebno pozornostjo na medijih. Finska je namreč znana po velikem številu dnevnikov in tudi švedska manjšina jih premore kar nekaj. Dogovorili so se, da bo naslednji študijski obisk na območju ob dansko-nemški meji, kjer živijo tri manjšine, Nemci na Danskem ter Danci in Frizijski v Nemčiji. Ta mejta že dolga leta velja za območje tesnega medsebojnega

sodelovanja, letosnji obisk, ki bo predvidoma od 27. septembra do 2. oktobra, pa bodo gostile krajevne organizacije in sicer zveza Nemcov na Danskem BDN, Zveza Dancev v Nemčiji SSF, manjšinska zveza FUEN, ki ima tam osrednji sedež in združenje Evropski manjšinski mara-

ton YOU!MM. Prav na zadnji dan obiska bo namreč potekal čezmerni maratonski tek, ki je postal že tradicionalni trenutek srečanja manjšincov, ki se ukvarjajo z maratonskim tekom, in kjer se iz leta v leto zbira večje število ljudi.

Na letosnji skupščini pa so obravna-

vali še nekatera druga vprašanja; predvsem gre tu za povezovanje z evropskimi institucijami in za dogovaranja z Evropsko komisijo, da bi tudi manjšinskim dnevnikom zagotovila določeno količino reklame; sedaj namreč komisija objavlja svojo reklamo samo v enem dnevniku v vsaki državi članici, kar pomeni, da so manjšinski dnevniki popolnoma odrezani od kakrnekoli možnosti oglaševanja.

Govorili so tudi o oblikovanju skupne baze člankov o manjšinah v Evropi; posamezni dnevniki naj bi članki o ključnih vprašanjih svoje manjšine posredovali v angleškem jeziku, ti članki pa bi bili nato dostopni vsem včlanjenim dnevnikom. Odbor združenja MIDAS bo pripravil usredotočen načrt, predvsem pa je treba zagotoviti sredstva, ker je prevajanje v angleščino pač draga. Ta sredstva bodo poskušali poiskati predvsem v okviru programov Evropske komisije.

Končno pa so na zasedanju potrdili tri člane odbora (iz Danske, Katalonije in švedske), ki jim je letos zapadel mandat. Prihodnje leto pa bo skupščina v Galiciji, v mestu Santiago de Compostela, organiziral pa ga bo krajevni manjšinski dnevnik Galicia Xoce.

TALLIN - V prihodnjih dneh v Evtonski prestolnici 150 predstavnikov manjšin iz 25 držav

Zadnji nemiri med ruskim in estonskim prebivalstvom zaskrbljajo voditelje evropske manjšinske zveze FUEN

Rusi polagajo cvetje pred prenešeni spomenik sovjetskemu vojaku na pokopališču v Tallinnu

ANSA

Evropska zveza narodnosti FUEN je z veliko zaskrbljenostjo sledila konfliktom v estonski prestolnici Tallinu ter napetostim med estonsko večino in rusko manjšino. FUEN obsoja vsakršno obliko nasilnih protestov in se pridružuje pozivu predsedstva Evropske unije ter tudi sama poziva k pomiritvi konfliktu.

FUEN bo svoj 52. kongres organiziral prav v Tallinu, prihodnji teden, točneje od 16. do 20. maja. V estonsko prestolnico bo prišlo približno 150 gostov iz 25 držav. Do kongresa prihaja na povabilo estonske vlade in »Okrogle mize« o manjšinah v Estoniji, ki je že pred dvermi letoma povabila to največjo evropsko organizacijo narodnih manjšin v prestolnico te baltske države.

Tik pred začetkom kongresa FUEN bo v Talino potekal enodnevni seminar s srečanjem s predstavniki manjšin v Estoniji in predstavniki estonske vlade. Na srečanju bodo neposredno razpravljali o zadnjih doganjih in bodo tudi iskali morebitne dogovore.

Konflikti v Estoniji so bili v zadnjih tednih v središču pozornosti vseh evropskih medijev. Rusko prebivalstvo, ki predstavlja kakih 25 do 28 odstotkov celotnega estonskega prebivalstva, je odločno protestiralo zaradi premestitve spomenika sovjetskemu vojaku, s katerim je Rdeča armada obeležila osvoboditev Estonije po koncu druge svetovne vojne. Spomenik so estonske oblasti premestile iz centra mesta na pokopališče.

Še. Prišlo je do pouličnih spopadov med demonstranti in estonskimi varnostnimi silami, pri katerih je bila ena oseba ubita, več sto ljudi pa je bilo ranjenih. Zaradi spopadov je prišlo tudi do hude diplomatske krize med Estonijo in Rusijo; slednja je dosegla višek z napadom skupine huliganov na estonsko veleposlaništvo v Moskvi. Zadnji razvoj dogajanj kaže sicer na delno pomiritev, čeprav je prišlo do novih napetosti 9. maja, na obletnico zmage Rdeče armade nad Hitlerjevo Nemčijo.

V okviru priprav na kongres, je FUEN izdal sporočilo za javnost, v katerem je med drugim zapisano: »Kot organizacija, ki dela v korist interesov avtohtonih narodnih manjšin v Evropi, se FUEN že vse od leta 1949 srečuje s konflikti med večinami in manjšinami. Izkušnje nam kažejo, da je skupno življenje v miru možno, čeprav to včasih terja težko delo. Možnosti je dovolj za vse. Potrebnih je bilo več kot 80 let, da je prišlo do sprave med Nemci in Danci na skupni meji med državama. Nekaj sto kilometrov vzhodno od teh krajev se danes soočajo Estonci in Rusi. Tudi na nemško-danski meji je bilo uničenih veliko spomenikov, ali pa so jih prenesli na druge lokacije, in tudi na tej meji je bilo veliko nasilja. Nekaj pa je gotovo: samo z dialogom med manjšino in večino je mogoče premostiti težave. Na to kažejo številne izkušnje po vsej Evropi.«

KOLESARSTVO - Uvodna etapa 90. krožne dirke po Italiji

Moštveni kronometer v znamenju ekipe Liquigas

Junak dneva je bil 25-letni furlanski kolesar Enrico Gasparotto, ki je oblekel roza majico

CAGLIARI - Na Sardiniji se je včeraj začela jubilejna 90. kolesarska dirka po Italiji, "smetano" na uvodnem ekipnem kronometru v dolžini 25,6 kilometrov od mesteca Caprera do La Maddalena pa je pobralo italijansko moštvo Liquigas in Furlan Enrico Gasparotto, ki je prvi nosilec prestižne rožnate majice na letošnjem Giru. Drugo mesto je osvojilo moštvo Astana (+0:13), tretje pa CSC (+0:30). Na četrtem mestu je Lampre-Fondital (+0:42), za katerega kolesari tudi edini slovenski udeleženec Gorazd Štangelj. Ljubitelji kolesarstva z nestrpnočnostjo čakali na začetek italijanske pentlje, ki je "očiščena" vseh dopinških grešnikov iz razvpite afere z delovnim naslovom "operacija Puerto" v režiji španskega zdravnika Eufemiana Fuentesa. Moštveni kronometer na Sardiniji, kamor se je kolesarska karavana vrnila po dolgih šestnajstih letih, ni bila posebej zahtevna, s 25 kilometrsko preizkušnjo pa je najbolje opravila ekipa Liquigas, katere član je tudi eden od glavnih favoritorov za končno zmagovalce - Danilo di Luca, ki je po dirki pametno odgovoril na provokativno vprašanje, češ da bi moral prav on kot prvi prečkati ciljno črto, saj je kapetan. »Danes (včeraj op. ur.) je zmagaala ekipa. Za roza majico bo še čas. Prav je, da jo je oblekel Gasparotto. Naj uživa, vsaka mu čast,« je dejal Di Luca.

Junak dneva je postal njegov 25-letni moštveni sotekmovalec Enrico Gasparotto, ki je v moštveni vožnji na čas prvi prečkal ciljno črto, čeprav bi moral - po nepisanem moštvenem bontonu - to omogočiti svojemu kapetanu de Luci. Manjša nerodnost ni vnesla slabe volje med zmagovalce kolesarje današnje moštvene etape, ki se tako kot celotna karavana na drugi najbolj prestižni etapni dirki na svetu zaveda, da je današnji uvod le manjša kapljica na 3486 km dolgi letošnji preizkušnji po Italiji.

Danes bo na sporednu druga etapa, kolesarsko karavano pa čaka 205 km dolga preizkušnja od mesteca Tempa Pausania do Bose. (STA)

Izidi 1. etape kolesarske dirke po Italiji - 1. etapa, moštveni kro-

Enrico Gasparotto (Liquigas) ni poslušal nasvetov kapetana Danila Di Luce (na sredini)

ANS

nometer (25,6 km): 1. Liquigas 33:38, 2. Astana + 0:13, 3. Team CSC 0:30, 4. Lampre-Fondital 0:42, 5. Discovery Channel 0:49, 6. Acqua & Sapone-Caffe 1:02, 7. Tinkoff Credit Systems 1:04, 8. Credit Agricole 1:13, 9. Caisse d'Epargne 1:23, 10. Saunier Duval-Prodir 1:25, 11. Quickstep-Innergetic 1:26, 12. Predictor-Lotto 1:28, 13. Gerolsteiner 1:32, 14. Team Milram 1:33, 15. Cofidis 1:38.

Dirka po FJK: 1. Kerkež

Včerašnjo četrto etapo dirke po Furlaniji Julijski krajini, od Coseana do Ravascletta (146,6 km), je zmagal Slovenec Kerkež, član kranjske kolesarske ekipe Sava. Kot drugi je ciljno črto prečkal Filipov (Gruppo Lupi), tretji pa je bil Stortoni (Finauto). Na četrto mestu se je uvrstil še en Slovensec, Režman (ekipa Radenska). Na skupni lestvici, pred današnjo zadnjo etapo, še vedno vodi Alexander Filipov.

HOKEJ NA LEDU - Svetovno prvenstvo

Rusija »out«

Finska v velikem finalu proti Kanadi - Rusi le za 3. mesto

MOSKVA - Finski hokejisti so Moskvo in Rusijo zavili v črno. Domača zvezdniška zasedba na čelu z Jevgenijem Malkinom in Aleksandrom Ovečkinom, ki je samozavestno napovedovala pohod na vrh in prvi naslov prvakov po letu 1993, se je spotaknila na predzadnji oviri, današnji mali finale in možnost osvojitve bronaste kolajne pa bo za "zbornajo komando" slaba tolažba. Finska pa je prvič po letu 2001 spet v velikem finalu in ima možnosti, da drugič v svoji zgodovini osvoji naslov najboljše na svetu.

Medtem ko so Finci domače hokejiste strišele v podaljšku, pa je bilo v drugem polfinalu vse jasno že po prvi tretjini. Slabo predstavo Švedov in uvodnem delu tekme so Kanadčani izkoristili ter dobra napolnili mrežo vratarja Johana Backlunda (4:1), česar Škandinavci - branilci naslova - kasneje niso več mogli nadoknadi ti klub boljši in bolj enakovredni igri.

Veliki finale med Finci in Kanadčani bo na sporednu danes ob 18.15, tekma za tretje mesto med Rusi in Švedi pa štiri ure prej (14.15).

INTERVJU - Kapetan Triestine je pred tekmo v Genovi zmeren optimist

Riccardo Allegretti: Motivacij nam ne bo manjkalo

Riccardo Allegretti, kapetan in pravi vodja tržaškega drugoligaša, odhaja v Genovo - z njim smo se pogovorili tik pred odhodom Triestine proti Liguriji - prepričan, da je presenečenje možno. Sicer bo Triestina imela pred seboj ekipo v odlični formi, ki v zadnjih osmih nastopih je sedemkrat slavila in položila orožje le v Túrinu proti Juventusu:

»Nasprotnik je nedvomno zelo dober, tako da je gostovanje nadvse zahteveno. Še toliko bolj, ker moramo zaradi našega stanja na lestvici poskušati osvojiti točko tudi proti Genoi.«

Katero taktiko je treba ubrati, da se dokopljšči do točk v Genovi?

Ko imaš slabše posameznike od nasprotnika je edina možna taktika, da jih atletsko prekošiš, oziroma da tekaš več od njih, in da si nekoliko bolj "hudoben". V Bolgogni smo se tako dokopali do točke, ker smo s srcem igrali do končnega žvižga. Če pa imamo še kanček sreče povrhu, toliko bolje.

Kako se fizično pocutite? V Bolgogni smo morda videli rahel na-

RICCARDO ALLEGRETTI

KROMA

predtek tudi s tega vidika.

Mislim, da na koncu prvenstva forma ni tako pomembna. Zadnje minute tekaš bolj s srcem in voljo kot pa z nogami. Enostavno nismo bili pripravljeni izgubiti se v gosteh po nesrečnem domaćem porazu proti Lecciju. Nedvomno je to obdobje, ko smo nekateri igralci precej utrujeni. Že nekaj časa zaradi številnih poškodb igramo vedno eni in isti, kar telo gotovo občuti. Plačamo davek omejenega izbora igralcev. A po mojem v nedeljo (danes, op.p.) bodo ti problemi prišli manj do izraza, saj bomo igrali v večernih urah in pred

zelo številno publiko, tako da motivacij ne bo manjkalo.

Problem pa so tudi možne diskvalifikacije. Ob prvem opominu bo kar osem igralcev preskočilo naslednjo zelo pomembno tekmo.

To je problem, a ne smeš misliti na te zadeve. Prekrški in opomini so del igre. Če bo kdo prejel opomin zaradi prekrška, ni kaj, s tem se je treba sprizagniti. Izogibati pa se moramo neumnim opominom. Ti so nesprejemljivi. Jezik za zobe in nič prigovaranjan.

Na dnu razpredelnice, kako se bo stvar razpletela? Kdo bo izpadel, kdo pa bo igral končnico za obstanek?

Vse bo odvisno od tega, če in koliko točk povrnejo Arezzo. Pescara je že izpadla, Crotone skoraj. Tretje mesto pa ni še oddano. Upajmo le, da Triestine ne bo med zadnjimi petimi ekipami. Vsekakor je res nesprejemljivo, da majha meseca nimamo še dokončnih odločitev o odbitkih na lestvici. Mi že celo prvenstvo sobivamo s točko odbitka. Če bi jo nam povrnili, bi bilo za nas izrednega pomena. (I.F.)

NOGOMET - V 38. krogu B lige

Sodnik Aioldi pomagal Juventusu

Sodnik Aioldi je včerajšnjem 38. krogu nogometne B lige odločilno pomagal Juventusu, ki je tako s 3:1 premagal Bologno in se še dodatno približal A ligi. Aioldi je namreč v drugem polčasu dosodil »stari dami« enajstmetrovko, ki je resnici na ljubo sploh ni bilo. Del Piero je kazenski strel izvajal brezhibno. Junak tekme pa je bil vratar Buffon, ki je pri izidu 2:1 dvakrat mojtrsko posegl. Drugo uvrščena Genoa bo danes igrala proti Triestini (20.30), Napoli pa bo proti Brescii igral šelev v torek (ob 18.00).

Pri dnu razpredelnice pa postaja situacija iz kroga v krog bolj kočljiva. Zmagali so Arezzo, Spezia in Bari, medtem ko je Verona igrala neodločeno. Triestina mora tako nocoj v Genovi igrati na vse ali nič. Nadvse pomembna pa bo tekma prihodnjega kroga, ko bo tržaška ekipa doma gospila Crotone. Varellovi varovanci bodo morali absolutno zmagati. V primeru poraza resno tvegajo na izpad v C1 ligo.

B LIGA 38. KROG

Albinoleffe - Vicenza	0:0	Crotone - Arezzo	1:2	Juventus - Bologna	3:1	Lecce - Spezia	0:1
Piacenza - Pescara	3:1	Rimini - Bari	0:1	Treviso - Cesena	1:1	Verona - Frosinone	2:2
Modena - Mantova	2:2	Genoa - Triestina	danes ob 20.30	Brescia - Napoli	v torek ob 18.00		
Bologna - Genoa	16	10	12	44:38	58		
Napoli - Brescia	15	10	12	40:39	55		
Albinoleffe - Brescia	10	20	8	39:36	50		
Lecce - Brescia	14	7	17	47:50	49		
Cesena - Brescia	12	12	14	48:58	48		
Vicenza - Brescia	11	14	13	39:35	47		
Treviso - Brescia	10	15	13	39:41	45		
Bari - Brescia	10	13	15	32:38	43		
Triestina (-1) - Brescia	10	14	13	31:42	43		
Spezia - Brescia	10	13	15	42:51	43		
Frosinone - Brescia	10	13	15	37:49	43		
Modena - Brescia	10	11	17	34:44	41		
Verona - Brescia	9	12	17	26:41	39		
Arezzo (-6) - Brescia	10	14	14	36:40	38		
Crotone - Brescia	7	11	20	33:59	32		
Pescara (-1) - Brescia	5	10	23	32:64	24		

PRIHODNI KROG (19.5.) Arezzo - Juventus, Bari - Genoa, Bologna - Brescia, Cesena - Piacenza, Frosinone - Treviso, Mantova - Verona, Napoli - Modena, Pescara - Albinoleffe, Spezia - Rimini, Triestina - Crotone, Vicenza - Lecce.

Massa s prvega mesta

Ferrarijev voznik Felipe Massa bo danšnjo dirko za VN Španije v Barceloni (ob 14.00 po račilu), četrto letosnjo preizkušnjo svetovnega prvenstva formule 1, začel s prvega mesta. Drugi čas na včerajšnjih kvalifikacijah je dosegel svetovni prvak, Španec Fernando Alonso (McLaren-Mercedes), ki je za Brazilcem zaostal le tri stotinke. Na tretje in četrto mesto sta se uvrstila Fin Recaikkoen in Britanec Hamilton.

Nic finala za Volandrija

Sanje, da bi Italijan po 29 letih (zadnji je to bil Panatta) igral v finalu mednarodnega teniškega turnirja v Rimu, so se včeraj razbinali. Potem ko je Filippo Volandri nepričakovano izločil svetovno številko 1 Federerja, je moral tokrat priznati premoč Fernanda Gonzalesa iz Čila (6:1, 6:2). V drugem polfinalu je Nadal premagal Rusa Davidenka (7:6, 6:7, 6:4).

Udinese proti Atalanti

V okviru današnjega 36. kroga nogometne A lige bo videnski Udinese na domačem »Friuliju« gostil Atalanto, pri kateri bo bržkone od začetka igral napadalec »Bobo« Vieri. Ostali spored (15.00): Ascoli - Palermo, Catania - Milan, Fiorentina - Cagliari, Inter - Lazio, Livorno - Sampdoria, Parma - Messina, Reggina - Chievo, Roma - Torino, Siena - Empoli.

Danes Snaidero in AcegasAps

V okviru zadnjega kroga košarkarske A1 lige bo videnski Snaidero danes gostil Scafati. Tržaški B-ligač Acegas Aps pa bo prav tako danes (18.00) v Trstu igral prvo play-out tekmo za obstanek v B1 ligi proti Pattiju iz Sicilije.

Koper premagal Maribor

Izidi 33. kroga nogometne Prve lige Telekom Slovenije: Koper - Maribor 2:1, Interblock - Bela krajina 1:0, Nafarta - Celje 1:1, danes: 16.00 Primorje - Domžale, 17.00 Drava - HIT Gorica.

Gold Club in Cimos ko

Izidi 5. kroga končnice 1. rokometne lige za moške: Cimos - Celje 26:28, Gold Club - Gorenje 23:26, Prevent - Trimo 20:19.

Artistica '81 druga

Tržaške gimnastičarke so v finalu za državni naslov osvojile 2. mesto. Zmagala je Brescia, pri kateri nastopa

ODBOJKA - Play-off v deželni D ligi

Poraz proti Porcii lahko Olympio drago stane

Furlanska peterka je igrala bolj zbrano - V končnici so prišle na dan običajne hibe

Olympia Tmedia - Porcia 1:3 (25:27,

25:15, 27:29, 23:25)

OLYMPIA TMEDIA: Ščiligoj 12, Ben-
sa 1, Faganel 19, Dornik 15, Mania 6, De-
vetak 1; Maraž (L) Hlede, Terčič 6, Vogrič 0.

TRENER: Conz.

Odbojkarji goriške Olympije so si s po-
razom proti potujoči ekipi Porcie zapravili
dobren del možnosti za odigranje finalnih
srečanj, ki bodo odločale o napredovanju v
deželno C-ligo. V izredno izenačenem srečan-
ju, v katerem so si prigrali celo več točk od na-
sprotnikov, so klonili proti veteranom iz za-
padne Furlanije, ki so vse tri osvojene nize zma-
gali z minimalno razliko dveh točk. Ob koncu
so tako odločale malenkosti in morda tu-
di izkušenost in umirjenost gostov, ki so po-
kazali vse do konca srečanja večjo zbranost in
treznost. Domači igralci pa so v odločilnih tre-
nutekih odpovedali in si tudi z lastnimi napaka-
mi zavrnili nize, ki so bili povsem v njihovem
dometu.

Če že moramo poraz »opravičiti« tudi
s tehničnega vidika, potem bi ga prisodili
predvsem pomankljivemu bloku in prema-
učinkovitemu uvodnemu udarcu. Ob koncu

srečanja smo zabeležili le štiri uspešne bloke
in dve točki na servisu. V napadu pa so krilni
igralci računali predvsem na moč in le malo-
krat skušali spraviti v težave dokaj statično
obrambo gostov.

Obe ekipi sta srečanje zelo občutili, dru-
gače si ne znamo razlagati številnih neizsilje-
nih napak s strani obeh ekip (Olympia 17, Por-
cia 15). Ravn razlika v napakah je odločala o
zmagovalcu prvega niza. V drugem nizu je Luka
Terčič zamenjal v vlogi korektorja Stefana
Benso. Bil je odločilen v zaključni fazi niza, ko
je s serijo šestih uvodnih udarcev spravil v
težave nasprotnikov sprejem in tako olajšal de-
lo napadnemu soigralcem. V začetku tretjega
niza so se gestje odločili za rezervnega poda-
jalca, ki je ostal na igrišču vse do konca srečanja
in s svojo enostavno igro vodil svoje do po-
membne zmage. Tretji niz je bil izredno iz-
enačen vse do konca, domači igralci so si naj-
prej zavrnili dve set-zogi in končno z dve-
mimi napadi v out še niz. V četrtem odločilnem ni-
zu so Goričani vodili vse do 18-14, ko so prišle
ponovno na površje že običajne hibe. Določena
statičnost in par nesporazumov na igrišču so
botrovali zmagi gostov. (J.P.)

Olympiin »top
scorer« Danjel
Faganel

BUMBACA

ŠPORTEL

Tokrat o Gadih

Glavna tema jutrišnjega Športela (na TV Koper ob 22.30) bo združena smučarska mladinska ekipa Gadi. So letos Gadi izpolnili vsa pričakovanja? Na vprašanje bodo odgovorili odbornika Sonja Sirk (Mladina) in Dario Štolfa (Devin), ter trener Aleš Sever. Sever bo tudi poskrbel za posnetke naših smučarjev, ki so letos nastopali na državnem prvenstvu. V studiju bo prisoten tudi podpredsednik ZŠSDI Livio Rožič. Voditelj oddaje Igor Malalan mu bo postavil nekoliko provokativno vprašanje, čeč bo Rožič naslednji predsednik naše športne krovne organizacije.

Dodati moramo še, da bo tudi jutrišnji Športel posnet in tudi tokrat ne bo nagradne igre Poglej me v oči. Na koprski televiziji namreč potekajo popravitvena dela.

ROKOMET - Prva tekma za 3. mesto

Tržačani slavili na prvi tekmi

Conversano - Pallamano Trieste
27:31 (15:16)

PALLAMANO TS: Modrušan, Scavone, Skoko 5, Visintin 3, Martinelli 5, Resca, Tomič 6, Tokič 1, Carpanese, Ivančič 9, Tumbarello 2, Leone. TRENER: Radojković.

Tržaški rokometni prvoligaš je po včerajnji zmagi na dobi poti, da osvoji končno tretje mesto. Zmaga varovancev trenerja Radojkoviča je povsem zaslužena, saj so na igrišču pokazali veliko mero borbenosti. Zelo dobro sta igrala Ivančič in Tomič in tudi vratar Modrušan, ki se je ekipi pridružil še včeraj zvečer (zaradi bolečin v hrbtni so mu prihranili vožnjo z avtobusom). Prvega vratarja Mestrinerja tudi tokrat ni bilo, saj še okreva po poškodbi (kar devet šivov na glavi), ki jo je staknil na tretjem polfinalnem srečanju. Tržačani so tekmo pričeli s pravo nogo, tudi po zaslugu gostiteljev, ki so z nekoliko samomorilsko taktiko (s kar tremi igralci so izvajali močan presing nad bekij) pustili gostom kar precej prostora, tako da so Ivančič in soigralci povedli z 8:5. V nadaljevanju so

igralci Conversana s čvrsto obrambo nevarno približali, toda ob koncu polčasa je Tržačanom uspelo obdržati gol prednosti. Drugi del tekme je bil zelo izenačen. Sodnika sta izključila za dve minuti Ivančič in Tokič, kar je gostiteljem omogočilo, da so prešli v vodstvo (22:20). Srečanje pa se je odločilo v zadnjih minutah, in sicer ko je bilo stanje na semaforu izenačeno 25:25. Z delnim izidom 5:0 so namreč varovanici trenerja Radojkoviča zapečatili zmago. Povratno srečanje bo že v torek v stari tržaški športni palaci na Čarboli. Pričetek srečanja ob 19.00, vstop po prost, saj se na tak način društvo želi oddolžiti navijačem za podporo v letošnjem prvenstvu.

CASARANO TUDI DRUGIČ ZMAGAL
Italgest Casarano je na dobrati poti, da osvoji naslov državnega prvaka. Na povratnem srečanju, je namreč moštvo iz juga Italije v gosteh z 27:29 premagalo ekipo Bologne, tako da sedaj vodi že 2:0 in v primeru zmage tudi na torkovem srečanju bi se lahko Casarno že veselil naslova s svojimi navijači.

NOGOMET - V Križu so odigrali tradicionalno vaško srečanje

Tekma leta »Gurenci« - »Dulenci« Tudi letos so slavili igralci spodnjega dela vasi

V Križu vlada vsako
leto veliko
pričakovanje za
nogometno tekmo
med »Gurenci« in
»Dulenci«

KROMA

Kot vsako leto je v Križu tudi tokrat prišlo do čudeža: v noči na 1. maj se je namreč pojavila bela črta, ki je vaščane razdelila na »Dulence« in »Gurence«. Vsi Križani tako mladi kot stari, so delujejo pri slikoviti nogometni tekmi med vaškima polovicama. Tudi letos je bilo srečanje zelo napeto, saj so se Dulenci predstavili kot zmagovalci treh zaporednih tekem.

Že na samem začetku je bilo kar živčno. Enajsterici sta igrali urejeno in odločno. V prvem polčasu so predstavniki Gurencov večkrat streljali v Koštova vrata, a zaman. Tudi v drugem polčasu sta si bili enajsterici enakovredni.

V 10. min. drugega polčasa se je akcija odvijala v kazenskem prostoru. Gurenski branilec je naredil prekršek nad Lorenzom Tencejem. Sodnik se je upravičeno odločil za 11. metrouko. Žoga na beli piki in Roberto Candotti popelje Dulence v vodstvo. Gurenci se izkažejo z lepo igro, a brez zadetka. Dulenci zaigrajo lepo akcijo in Dejan Guštin je zatresel Gurnska vrata (2-

ODBOJKA - B2 liga

Kalčev Fiemme izgubil prvo bitko

Fiemme Fassa, ki ga vodi zamejski odbokarski strokovnjak Marko Kalč, je na prvem srečanju play-offa na domačem igrišču tesno z 2:3 (26:24, 18:25, 25:20, 19:25, 14:16) izgubil proti ekipi iz Firenc. »Tekma je bila zelo izenačena, skoda, da nam ni uspelo osvojiti četrtega niza,« je dejal Marko Kalč. »V odločilnem petem nizu smo celo vodili z 12:10, na koncu pa sta nas pokopali dve naivni napaki. Treba je sicer tudi priznati, da je moštvo iz Firenc dobra ekipa. V sredo bomo v Firencih igrali s polno paro, saj bo moški skušali izsiliti tretjo tekmo.«

FERROALLUMINO NAPREDOVAL V B2 LIGO

Tržaški Ferroalluminio je tudi na povratnem srečanju brez večjih težav premagal Pav Natissonio iz San Giovannija al Natisone. Tokrat Tržačani gostiteljem niso prepustili niti enega seta, saj se je srečanje zaključilo z gladko zmago gostov s 3:0 (25:23, 25:16, 25:23). Ferroalluminio se tako vraca v državno B2 ligo iz katere je izpadel v lanski sezoni.

POLFINALE ŽENSKE C LIGE

Chions - Martignacco 3:1 (25:20, 25:16,
23:25, 25:21)

ODBOJKA - Under 14 ženske

Zmaga Sloga

Neroden spodrljaj obojkaric Sokola proti Alturi B

Altura B - Sokol 3:1 (25:23,
26:24 25:22 23:25)
SOKOL: Bemb, Cesari, Cicib, Collovati, Ghezzo, Krebel, Skerlavaj.

V četrtek so sokolovke že spet bile na igrišču, žal pa so tokrat, po treh dobrini in zmagovitih tekmah, kjer so pokazale izreden napredek v igri, zatajile in igrale zelo slabo. V delno opravičilo jim lahko štejemo, da so bile, po 5 odigranih setih v ponedeljek v zmagovitih tekmi proti Killijou in po dveh šolskih tekmah v torek, se kar trudne, tako, da niso uspeli ponoviti dobre igre zadnjih tekem, saj so tokrat veliko grešile. Poleg tega so bile tudi tokrat močno zdesetkane, zaradi številnih odpovedi igralk. Zgrešenih je bilo preveč servisov, v polju so igrale zelo statično in posledično je slabo delovala bodisi obramba kot postavitev bloka, saj so se v polju premikale zelo počasno. Tako so proti izredno slabemu na-sprotojniku, katerega bi morale zlahka premagati podarile zmago. Upamo pa, da je bil to le naključni spodrljaj in da nas bodo Nabrežinke že na naslednji tekmi spet presenetile z dobro igro in seveda tudi z zmago. (pera)

Azzurra - Sloga 2:3 (18:25,
23:25, 25:20, 29:27, 9:15)

SLOGA: Blasina, Cabrelli, Križman, Malaln, Pertot, Počkaj, Stranjščak, trener Franjo Drasić

Slogašice so v soboto, po pravem maratonskem boju prišle do prve zmage v svoji tolažilni skupini. Naša ekipa je bila zmaga blizu že večno prej saj je že vodila v setih z 2:0, vendar se zelo borbene domačinke niso predale in jim je uspelo izenačiti, čeprav so se jim slogašice ostro upirale, kar velja prevsem za četrti niz. V značilnem setu pa se naše mlade igralki niso več pustile presenetiti, takoj so visoko povedle v svojo prednost obdržale do konca.

-0). Sodnik začišča konec tekme in pošlje enajsterici v slaćilnici. Obe ekipi sta se nato srečali ob žlahtni kapljici in ob krožniku testenin.

Izjava bivšega trenerja Dulencov Alex Sedmak (Balerin): »Vesel sem, da so moji fantje pokazali lepo igro, to je sad mojega trdrega dela.«

POSTAVI:

V belih dresih »Dulenci«: Walter Purič, Matej Laki, Denis Švab, Lorenzo Tence, Gregor Košuta, Dejan Guštin, Luka galssini, Aljoša Sterni, Marko Sedmak, Jara Košuta, Eros Sullini, Giorgio Ružier, Fabio Candotti, Niko Sedmak, Minej Purič, Davide Candotti, Roberto Candotti, Matija Sirk, Aleksander Tretjak, Jonny Nabergoj.

V plavih dresih »Gurenci«: Mau-ro Guštin, Sandi Štefančič, Erik Gruden, Marko Germani, Alex Prašel, Elija Prinčič, Danjel Milano, David Bogatec, Andrej Majcen, Diego Sedmak, Ivan Krpan, Simon Košuta, Kristjan Germani, Igor Bogatec. (JK)

KOŠARKA - Prva tekma za obstanek v državni C1 ligi

Jadran Mark ni začel s pravo nogo

Miljska Venezia Giulia je igrala bolj prepričljivo - Druga tekma bo v četrtek v Žavljah

Jadran Mark - Venezia Giulia

69:79 (19:22, 41:44, 52:66)

JADRAN MARK: Oberdan 4 (-, 2:5, -), Slavec 14 (-, 1:1, 4:9), Simonič 20 (2:3, 3:5, 4:6), Franco 10 (2:4, 1:7, 2:6), Semec 2 (-, 1:1, -); Ferfoglia 13 (3:5, 5:12, -), Marušić 4 (2:2, 1:2, 0:2), Šušteršič 2 (-, 1:4, 0:1), Guštin, Zaccaria n.v., trener Gerjevič.

PON: Oberdan v 39. min.

Jadran Mark je slabo začel svojo pot v »play-out« za obstanek v državni C1 ligi. Pred številnim domaćim občinstvom (Jadran je zadnjič v letošnji sezoni igral v telovadnici goriškega Kulturnega doma) so Gerjevičevi fantje začeli zelo nepreprečljivo in zaspano. Motivirana peterka iz Milj je v uvodnih minutah (tekla je 4. minuta) postregla s presenetljivim delnim izidom 9:0. Jadranovci so bili psohološko potriti in so reagirali še tik pred koncem prve četrtine. V drugi četrtini so »plavi« končno igrali na višku in v 13. minutu so prvič povedli 30:27. Že minuto kasneje pa je Alen Semec dobil tretjo osebno napako, kar je negativno vplivalo na potek tekme. V 19. minutu je bil na vrsti še Oberdan. Oba sta nadaljevanju igrala z vklapljenim ročno zavoro in nista tvegala. Tretji del se je začel s številnimi napakami na obeh straneh. Muggia je v obrambi znova igrala zelo zagrizeno in jadranocem pustila malo manevrskega prostora. Gerjevičevi fantje so bili nekoliko zmedeni. Trener je poskusil protiorožje, ki se je večkrat izkazalo za učinkovito: conska obramba 2-3. Žal je bila tokrat neuspešno. Jadranovci so na začetku zadnje četrtine igrali na vse ali nič. V obrambi so uspešno kljubovali miljskim košarkarjem, ki v naslednjih petih minutah niso dali koša. V 35. minutu se je Jadran približal na -6 točk (63:69). Tedaj pa je stopil v ospredje gostujuči »play« Riaviz (skupno 26 točk), ki je dosegel dve zaporezni trojki. Muggia je vodila +12 in domačini so vrgli puške v koruzzo.

Jadran mora tako absolutno zmagati na prihodnjem srečanju v Žavljah, ki bo v četrtek ob 20.30, drugače bo do izpadli v C2 ligo.

Play-off: Caorle - Padova 55:82; danes: Roncade - Bassano; **play-out:** Conegliano - San Daniele danes.

MOŠKA C2 LIGA - Play-off: Santos - Acli Ronde 75:60, Latisana - Cervignano 66:70; play-out: Alba - Tricesimo 91:64, Monfalcone - Acli Fanin 68:69.

Mauro Simonič je bil sinoči z 20 točkami najboljši Jadranov strelec

BUMBACA

NOGOMET - Naši cicibani na Tržaškem in na Goriškem

Zmagala je le Vesna B Napadalci niso bili razpoloženi

Vesna B - Montuzza 4:1 (0:0, 2:1, 2:0)

STRELCI ZA VESNO B: P. in L. Sartori 1, Ukmars 2.

VESNA B: Dell'Anno, Ukmars, Rovelli, Ghersinich, L. in P. Sartori, Blasi, Gruden, trener Bencich.

Gostje iz Montuzze so se v Križu predstavili le spetimi igralci, tako da so jim gostitelji v vsaki tretjini posodili enega igralca.

Kras - San Luigi D 0:9 (0:4, 0:4, 0:1)

KRAS: Gregori, Perelli, Caurin, R. in B. Samsa, Berdon, Kosovel, Vidali, Kocman, Udovič, T. in M. Leghissa, Kaurin, trener Pahor.

Mladi nogometni repenski moštva so tokrat igrali proti prvi sili prvenstva, ki sploh ne pozna poraza, saj je slavila zmaga na vseh odigranih tekma. Klub porazu zaslužijo prav vsi povalo, izstopala pa sta Efrem Caurin in Aljoša Berdon.

Vesna A - Opicina A 0:5 (0:1, 0:2, 0:2)

VESNA A: Castellani, Saviano, Zup-

pa, Santangelo, Najt, Devetak, Košuta, Marchionne, Bicocchi, Sermo, trener Tomizza.

Na zadnjem domačem srečanju so tokrat varovanci trenerja Tomizze igrali nekoliko pod svojimi sposobnostmi, tako da na koncu so zaslужeno slavili zmago nogometni Opicina.

San Luigi A - Pomlad 5:1 (4:1, 1:0, 0:0)

STRELEC ZA POMLAD: Bubnich. POMLAD: Puntini, Ferluga, Cocco,

Krecic, Renar, Pertot, Bubnich, Vattovaz, Kovacic, Zanardi, Mattessich, trener Arandželović.

Arandželovičevi fantje so srečanje proti San Luigiju pričeli s pravo nogo, saj so z zadetkom Bubnicha prešli v vodstvo že v uvodnih minutah. Nadaljevanju pa so dragi plačali nekatere naivne napake.

NA GORIŠKEM

Juventina - Azzurra 1:7 (0:2, 0:4,

1:1) STRELEC ZA JUVENTINO: Braini

JUVENTINA: Sciauzero, Komjanc,

Boskin, Falanga, Braini, Markovič, Panno-ne, Kovačevič, Lutman, Storniolo, trener Saveri.

Škoda, da v določenih trenutkih pride pri Juventini do padca koncentracije, kar nasprotniki vedno nemudoma izkoristijo, kot se je zgodilo tudi včeraj, ko so varovancem trenerja Saverija nasuli kar tri zaporezne zadetke.

Mladost - Gallery 1:5 (0:3, 0:0, 1:2)

STRELEC ZA MLADOST: Gregor Terpin.

MLADOST: Danielis, Furlan, Peric, Cosani, Bruzzecchese, Devivo, Visintin, N. Terpin, G. Terpin, Petean, Simon Čadek, trener Meulja.

Cicibani Mladosti so bili tokrat utrujeni in jim je uspelo steti odpora solidne ekipe Gallery.

Sovodnje - Villesse 1:12 (0:5, 1:2, 0:5)

STRELEC ZA SOVODNJE: Nikolaj Pavletič.

SOVODNJE: Glessi, Devetak, Mo-setti, Petean, Redžić, Pahor, Tomšič, Pa-vletič, trener Assi.

PROMOCIJSKA LIGA

Ciciboni in Domu ni uspel podvig

Dinamo Gorizia - Cicibona Tecnonoleggi

CICIBONA TECNONOLEGGI: Grilanc 5, Smilovich 8, Hrovatin 21, Kemperle 12, Golffetto 7, Susanj 4, Perčić 2, Persi 4, trener Corsi. SON: 26; PON: Persi; 3T: Smilovich 2, Grilanc, Kemperle in Golffetto 1.

Srečanje proti peterki, ki je v gorški skupini osvojila prvo mesto in si je nastop v polfinalu izborila šele v sredo na tretji tekmi (tržaško peterko Sky-skrapers je premagal z 64:46), se je odločilo v tretji četrtini. V prvem delu so varovanci trenerja Corsija predvajali lepo skupinsko igro in to jim je tudi omogočilo, da so zaključili polčas v vodstvu. V tretji četrtini pa so gostitelji začeli izvajati močan presing nad Hrovatinom, tako da v napadu niso imeli lahkega dela in poleg tega tudi v obrambi so igrali nekoliko slabše. Poleg tega tudi Hrovatin je zaradi zvina gležnja moral iz igrišča in gostitelji so prešli v vodstvo. Že v torek pa se lahko Svetovicančani Goričanom oddolžijo za poraz in izsilijo tretjo tekmo. Srečanje na Stadionu 1. maja se bo pričelo ob 21.15.

Intermuggia - Dom 91:62 (26:19, 50:34, 68:44)

DOM: Corsi 3, Grauner 13, Cej 22, Franco 13, Collenzini 6, Primožič, Rauber 5, Bresciani, trener Ambrosi. 3T: Collenzini 2, Corsi, Cej, Franco in Rauber 1.

Goriški Dom je moral na prvi polfinalni tekmi končnice prvenstva promocijske lige v Miljah priznati premoč domače Intermuggie. Gostitelji, ki so še v lanski sezoni igrali v višji D ligi (lani so se ji morali odpovedati, ker nimajo mladinskega sektorja), so zelo uigrana in čvrsta peterka. Že po nekaj minutah so se domovci znašli v težavah in na koncu prvega polčasa so zaostajali za visokih šestnajst točk. Povrh tega sta si Cej in Grauner takoj po odmoru prislužila četrtu osebno napako, tako da sta morala biti v nadaljevanju precej pozorna. V drugem polčasu je Intermuggia še povisala vodstvo. Domovci, ki niso bili najbolj zadovoljni s sojenjem, niso zdržali hudega pritiska in so v zadnji četrtini postopili na celotni črti.

Povratna tekma bo v sredo (ob 21.00) v telovadnici goriškega Kulturnega doma. Domovci bodo skušali zmagati in tako izsiliti dodatno tretjo tekmo za vstop v finale.

Obvestila

DRUŠTVO SLOVENSKIH LOV-

CEV FJK DOBERDOB toplo vabi danes vse člane, lovce in strelec na tekmovanje v streljanju z risanicu na tarčo (100 m). Tekmovanje se bo odvijalo v Ušjah pri Petovljah pri Gorici s pričetkom ob 8. uri. Tekmovalci lahko uporabljajo lovske puške risanice z optiko ali brez, športne puške in bivše vojaške puške.

AŠD SK BRDINA sklicuje v petek, 25. maja 2007, redni občni zbor, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju, v Domu Brdina na Općinah. Vabljeni vsi člani in simpatizerji.

AMATERSKI BALINARSKI KLUB

MAK priredi v soboto, 19. maja, ob 8. uri v balinarškem centru v Štandrežu in na igrišču v Sovodnjah (ob slabem vremenu na pokritem igrišču v Gradišču) 17. mednarodni moški turnir; ob 17. uri nagrajevanje in družabnost. Nastopajo ekipe iz naše dežele in Slovenije.

OZUS obvešča člane, da lahko naročijo nove smučarske kombinezone po zelo ugodni ceni v trgovini Alternativa sport v Štivanu najkasneje do 31. maja. Za informacije tel. 040 209873.

TENIŠKA SEKCIJA PRI AŠZ GAJA

organizira začetniške in nadaljevalne tečaje

za osnovnošolce. Pojasnila in prijave na tel. št. 389-8003486 (Mara)

TENIŠKA SEKCIJA PRI AŠZ GAJA organizira začetniške in nadaljevalne tečaje za odrasle, ki se bodo odvijali v športnem centru na Padričah ob večernih urah. Pojasnila in prijave na tel. št. 389-8003486 (Mara)

Domači šport

Danes

Nedelja, 13. maja 2007

NOGOMET

ZAČETNIKI 11:11 9.00 v Trstu, Drevored Sanzio pri Sv. Ivanu: San Giovanni B - Pomlad A

ODBOJKA

UNDER 18 MOŠKI

11.00 v Trstu: Hammer Rigutti - Slo-ga Agrimpex; 17.00 v Standrežu: Združenje Imsa - Cordenons

UNDER 13 ŽENSKE

15.30 v Trstu, Ul. Veronese: OMA A - Sokol

TENIS

MOŠKA B LIGA

10.00 na Padričah: Gaja - Luxin River Club

ŽENSKA C LIGA

9.00 v Maniagu: Maniago - Gaja

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.25 Risanka: Gurugù - Strašne sanje
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 50 minut
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

- 6.00** Sedem dni v parlamentu
6.30 Razvedrnilna odd.: o dobrem počutju: Sabato, Domenica & ... (vodiča Sonia Grey in Franco Di Mare)
10.00 Aktualno: Linea verde - Obzorja
10.30 Verska oddaja: A Sua immagine
10.55 Maša
12.00 Regina Coeli in papežev blagoslov
12.20 Aktualna odd.: Linea verde v živo iz narave
13.10 Šport: Pole position
13.30 Dnevnik
14.00 Avtomobilizem F1: VN Španije
15.45 Šport: Pole Position
16.15 Nedeljski razvedrnilni variete: Domenica insieme (vodi Lorena Bianchetti, zadnja oddaja)
16.25 Vremenska napoved in dnevnik
17.00 Variete: Domenica in - Arena (vodi Massimo Giletti in Luisa Corra), 18.00 Domenica in... Včeraj, danes in jutri (vodi Pippo Baudo)
20.00 Dnevnik
20.35 Rai Tg Šport
20.40 Kvizi: Affari tuoi (vodi Flavio Insinna)
21.25 TV film: Caccia segreta (It., i. Stefano Dionisi, Franco Castellano, Antonia Liskova, 1. del)
23.15 Dnevnik
23.20 Aktualno: Posebna odd. Tg1
0.20 Aktualno: Oltremoda (vodi Katja Noventa)
0.55 Nočni dnevnik/Knjige/Vremenska napoved
1.20 Kinematograf
2.20 Aktualno: Potihoma (vodi Gigi Marzullo)
3.20 Film: Il postino suona sempre due volte (dram., ZDA, '81, i. Jack Nicholson, J. Lange)

Rai Due

- 6.10** Humoristični variete
6.20 Odvetnik odgovarja
6.30 Dok.: Morje ponoči
6.45 Razvedrnilni variete: Jutro v družini (vodi Tiberio Timperi in Adriana Volpe), vmes (7.00, 8.00, 9.00) dnevnik
10.00 Avtomobilizem F1: VN Španije
11.30 Variete: Opoldne v družini
13.00 Dnevnik
13.25 Tg2 Motorji
13.45 Variete: Quelli che... aspettano, 14.55 Quelli che il calcio e... (vodi Simona Ventura), 17.05 Quelli che... ultimo minuto
17.30 Šport: Numero Uno
18.00 Dnevnik, vreme
18.05 Tg2 Dosje
18.50 Tg2 Eat Parade
19.10 Šport: Nedeljski sprint
19.30 Reality: La sposa perfetta
20.10 Risanke
20.30 Dnevnik Tg2
21.00 Nan.: NCIS - Krut morilec - Vaba (i. Mark Harmon, M. Weatherly)
22.35 Športna nedelja
1.00 Nočni dnevnik
1.20 Rubrika o židovski kulturi
1.50 Idealna nevesta

Rai Tre

- 6.00** Fuori orario
7.00 Variete za najmlajše
9.10 Variete: Screensaver
9.45 Aktualno: 80. Zborovanje alpincev (prenos iz Cunea)
11.15 Tgr Evropa, 11.45 Tgr Deželenvropa
12.00 Dnevnik, šport, vreme
12.10 Aktualna odaja
12.40 Šport: Si gira
13.20 Dok.: Mini portreti
14.00 Dnevnik, deželne vesti
14.30 Aktualno: V pol ure
15.00 Kolesarstvo: Giro d' Italia (2. etapa, 16.00 Proces etapi
18.10 Nan.: Moonlighting

- 18.55** Tg3 Meteo
19.00 Dnevnik, deželne vesti, vremenska napoved
20.00 Šport: TGiro
20.15 Variete: Blob
20.20 Variete: Che tempo che fa
21.30 Aktualna odd.: Report (vodi Milena Gabanelli)
23.15 Dnevnik, deželne vesti
23.35 Variete: Govori z menoj (vodi Serena Dandini)
0.35 Tg3 Night News
0.55 Šport: Giro ponoči

Rete 4

- 6.05** Nan.: Komisariat St. Martin
7.00 Pregled tiska
7.20 Nan.: Sei forte maestro
9.35 Dok.: Čudovita Italija - Ligurija: La Spezia - Portofino
10.00 Maša
11.00 Planet morje
11.30 Dnevnik Tg4, promet
12.10 Aktualno: Melaverde
13.30 Dnevnik Tg4, vreme
14.05 Film: Vamos a matar compaeros (western, It., '70, i. Franco Nero
16.30 Film: Le giubbe rosse del Saskatchewan (pust., ZDA, '54, i. Alan Ladd, Shelley Winters)
18.20 Nan.: Hiba Vianello
18.55 Tg4 dnevnik/Meteo4
19.35 Nan.: Colombo (i. Peter Falk)
21.20 Film: 36 Quai des Orfèvres (krim., Fr., '04, r. Olivier Marchal, i. Daniel Auteuil, G. Depardieu)
23.40 Film: Monster (dram., ZDA-Nem., '03, r. P. Jenkins, i. Charlize Theron, Christina Ricci, Bruce Dern)
1.50 Pregled tiska

Canale 5

- 6.00** Na prvi strani
7.55 Promet - Meteo 5
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.40 Verska oddaja: Le frontiere dello spirito (vodi mons. Gianfranco Rasaki)
9.30 Aktualno: Nonsolomoda
10.00 Film: Mamma in sciopero (kom., ZDA, '02, r. James Keach, i. Faith Ford)
11.00 Tg com/Meteo 5
12.20 Reality: Uno, due, tre... stalla!
13.00 Dnevnik, vreme
13.35 Nedeljski razvedrnilni variete: Buona Domenica (sodelujeta Paola Perigo in Stefano Bettarini)
15.15 Tg com/Meteo5
18.45 Kvizi: 1 contro 100 (vodi Amadeus)
20.00 Dnevnik TG 5 in vreme
20.40 Variete: Paperissima sprint
21.20 TV film: L'amore e la guerra (It., i. Daniele Liotti, Martina Stella, Ludovico Fremont, 1. del)
22.00 Tg com/Meteo 5
23.40 Aktualna odd.: Terra! (vodi Toni Capuozzo)
0.40 Aktualno: Nonsolomoda (vodi Silvia Toffanin)
1.20 Nočni dnevnik, vreme
1.50 Paperissima sprint
2.35 Film: Alice in Martin

Italia 1

- 6.20** Nan.: Arnold - The Fire, 7.00 Arnold - The squatter
7.40 Variete za najmlajše
8.10 Nan.: Pika nogavička
9.20 Risanke
10.55 Wrestling SmackDawn!

11.55 Šport: Grand Prix (vodi Andrea De Adamich)

12.25 Odprt studio/Meteo

13.00 Šport: Vodič nogometnega prvenstva

14.00 Film: La voce del cigno (ris., ZDA, 01)

15.30 Tenis: Open Italije (finale, moški)

17.50 Odprt studio, vreme

18.30 Šport: V zadnjih minutih

20.00 Variete: Candid Camera

20.30 Film: Spiderman (fant., ZDA, '02, r. Sam Raimi, i. Tobey Maguire, Kirsten Dunst)

22.55 Šport: Controcampo

1.10 Šport studio

1.40 Fuori campo

2.30 Film: Animal House

Tele 4

- 10.25** Horoskop, svetnik dneva
10.30 Nad.: Marina
11.00 Rubrika o zdravju
12.00 Papežev blagoslov

- 12.40** Športni vrtljak
13.00 Oddaja o mladih
13.20 Oddaja o glasbi
13.35 Oddaja o kmetijstvu
14.30 Dok.: Gvatemala
15.30 Koncert študentskega orkestra konservatorija Tartini
17.30 Risanke
19.45 Aktualno: Jutri je pondeljek - šport in dobra volja
23.00 Film: Affari di famiglia
1.00 Nan.: Street legal (i. David Johnson, C. Dale)

- Ashley Walters)
23.20 Umetnost glasbe in plesa: Simfonični orkester RTV Slovenija, David de Villiers in solisti Akademije za glasbo
0.15 Dnevnik zamejske TV

Koper

- 14.00** Čezmejna TV
14.10 Vas tedna
14.40 Q - trendovska oddaja
15.30 Odmev
16.00 Folkest v Kopru
16.45 Avtomobilizem
17.00 Dok. oddaja: City Folk
17.30 Potopisi
18.00 Porgram v slovenskem jeziku: Ljudje in zemlja
19.00 Vsedanes
19.25 Kam pa kam
19.35 Tednik
20.05 Vesolje je...
20.35 Istra in...
21.05 Dok. oddaja
22.00 Vsedanes - TV dnevnik
22.15 Nedeljski športni dnevnik
21.25 Košarka: Final Four
22.30 SP v hokeju na ledu: Skupina A (finale)
0.30 Čezmejna TV - TV dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

- 17.00** Duhovna misel
17.15 Futsal
18.40 Miš maš
19.20 Tedenski pregled
19.35 Ne prezrite
19.45 Pravljica
20.00 Razgledovanja
20.30 Spoznajmo jih
21.15 Ne prezrite
21.30 Klepet na kvadrat
22.35 Polka in majolka
23.35 Videostralni

RADIO

- RADIO TRST A**
8.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tečnik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled slovenskega domačega televizorja; 10.30 Veseli domači; 10.30 Vabilo v kino; 10.55 Glasbeni listi; 11.15 Nabožna glasba (pripr. I. Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Obzornik: Delovanje paritetnega odbora; 13.00 Dnevnik, sledi Napovednik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Za smeh in dobro voljo, sledi Glasbeni listi; 15.00 Iz pogovorov srednje dneva; 15.30 Z goriske scene; 16.00 Šport in glasba, vmes Kratka poročila; 17.30 Gradnikov simpozij na videmski univerzi, sledijo Glasbeni listi; 19.00 Dnevnik; 19.20 Napovednik, nato Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

(SV 549 kHz, UKV 88.6 - 98.1 - 100.3 - 100.6 - 104.3 - 107.6 MHz)

7.30 Kmetijski nasvet; 8.10 Po domačem; 8.30 Jutranjek, osmrtnice; 9.00 Kronika; 9.15 Prireditve; 9.30 Nedelja z mladimi; 11.00 Primorski kraji in ljudje: O kongresu čebelarjev A. Smrdelj; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes; 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 15.30 DIO; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer večnozelenih; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Easy come... easy go...

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

- 8.30, 10.30, 12.30; 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Drobci zgodovine; 7.40 Proza; 8.05 Horoskop; 9.45 Moje mnenje; 10.00 Kino-Gledališče; 11.00 Šport; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Razglednice; 14.00 Izbrane strani; 14.30-18.00 Nedeljsko popoldne; 15.00-17.00 Ferry sport; 16.00 Sigla single; 18.00 Album charts; 19.00 Potopisna odd. ali Alpe Adria; 20.00 Večerni pr. RK; 20.45 Pesem tedna; 21.00 Moje mnenje; 21.30 Giulianine note; 22.00 Dosje; 22.45 Sigla single; 23.00 The magic bus.

SLOVENIJA 1

- 5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.30 Sončna klinika; 8.05 Igra; 8.45 Glasba za otroke; 9.30 Labirinti sveta; 10.10 Sledi časa; 10.40 Zbori; 11.05 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.35 Slovenski zvoki; 14.10 Za kmetovalce; 14.30 Labirinti sveta; 15.30 DIO; 16.10 Pod lipo domačo; 16.30 Reportaza; 17.05 Veseli tobogani; 18.05 Zabavna igra; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer z. J. Ropretom; 22.40 Minute z ansamblom...; 22.00 Zrcalo; 23.05 Literarni nokturno

SLOVENIJA 2

- 5.00, 6.00, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.00 Kronika,

- promet; 8.40 Koledar; 9.35 Popevki; 10.00 Izlet; 10.45 Gost; 12.00 Centrifuga; 13.00 Porocila, vreme, športno popoldne - Gost izbira glasbo; 15.00 DIO; 16.05 Popevki tedna; 18.00 Morda niste vedeli; 18.40 Črna kronika; 19.35 Valodrom; 21.30 Glasba za prave moške; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Drugi val

SLOVENIJA 3

- 8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Porocila; 6.05 Dobro

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM****Za Trst:** na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)**Za Gorico:** na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)**Teletekst:** str. 316 - 342 - 343

18.45 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Videofleš
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

6.05 Aktuala odd.: Anima Good news (vodi G. La Porta)**6.10** Nan.: Družina Pellet (i. Dennis Farina, Gold Elon, Bonnie Somerville)**6.30** Dnevnik, informacije o prometu**6.45** Jutranja razvedrnilna oddaja: Unomattina (vodita Monica Maggioni, Luca Giurato), vmes

Dnevnik, Tg1 Turbo, Tg1 Zgodovina (vodi Roberto Olla), 9.30 Tg1 Flash

10.35 Tg parlament**10.40** 10 minut za oddaje pristopanja**10.50** Gremo in kino**11.00** Nasveti za dobre nakupe: Occhio alla spesa (vodi Alessandro Di Pietro)**11.25** Vremenska napoved in dnevnik**12.00** Razvedrnilni variete o kuhrske spremnosti: La prova del cuoco**13.30** Dnevnik**14.00** Gospodarstvo**14.10** Variete: Festa italiana - Zgodbe**14.45** Nad: Incantesimo (i. Paola Pitagora, Alessio Di Clemente, Corinne Cléry)**15.50** Variete: Festa italiana**16.15** Aktualno: Življenje v živo**16.50** Tg parlament**17.00** Dnevnik Tg1 in vremenska napoved**18.50** Kviz: L' eredità**20.00** Dnevnik**20.30** Kviz: Affari tuoi (vodi Flavio Insinna)**21.10** TV film: Caccia segreta (It., '06, r. Massimo Spano, i. Stefano Dionisi, Antonia Liskova, Franco Castellano, 2. del)**23.05** Dnevnik**23.10** Aktualno: Porta a porta**0.45** Dnevnik/Turbo**1.25** Potihoma**Rai Due****6.00** Tg2 Zdravje**6.15** Reality: La sposa perfetta**6.55** Skoraj ob 7-ih**7.00** Variete za najmlajše: Random, risanke

Plavo drevo

9.30 Rubrika o protestantizmu**10.00** Dnevnik/Meteo 2/Motorji/Medicina 33/Nesamodenar**11.00** Variete: Piazza Grande**13.00** Dnevnik**13.30** Tg2 Navade in družba, 13.50 Tg2 Zdravje**14.00** Variete: Italija na 2.**15.50** Aktualna odd.: Ricomincio da qui (vodi Alba D'Eusanio)**17.10** Nan.: Čarownice, 17.50 Andata e ritorno**18.05** Tg2 Flash/Šport**18.30** Dnevnik/Meteo**19.00** Reality: La sposa perfetta**19.50** Hum. Nan.: Piloti**20.10** Risanke**20.30** Dnevnik**20.55** Tg2 Deset minut**21.05** Variete: Votantonio Votantonio**23.05** Dnevnik**23.15** Variete: La grande notte**0.40** Aktualno: 12. Round**1.15** Tg parlament**1.25** Rubrika o židovski kulturi**Rai Tre****6.00** Rai News 24**8.05** Mi smo zgodovina**9.05** Aktualno: Aprirai**9.15** Cominciamo bene**12.00** Tg3 šport, vreme**12.25** Šport: Si gira**12.45** Aktualno: Zgodbe**13.10** Nan.: Moonlighting**14.00** Deželni vesti, dnevnik**14.50** Tg Znanstveni dnevnik/Tg Neapolis**RADIO IN TV SPORED ZA PONEDELJEK**

- 15.10** Kolesarstvo: Giro d' Italia (3. etapa), 16.00 Proces etapi
- 13.40** Risanke
- 14.40** Tg com/Meteo
- 15.00** TV film: Una canzone per le Cheetah Girls (kom., ZDA, '01, i. Raven Symone, Lynn Whitfield)
- 16.00** Tg com/Meteo
- 18.00** Nan.: Zack in Cody v Grand Hotelu - Minigolf
- 18.30** Odprt studio, vreme
- 19.05** Nan.: Love Bugs 3 (i. Emilio Solfrizzi, Giorgia Surina)
- 19.40** Nan.: La vita secondo Jim (i. Jim Belushi, Courtney Thorne-Smith)
- 20.10** Nan.: Walker Texas Ranger
- 21.00** Variete: Colorado
- 23.30** Nan.: The O.C. (i. Willa Holland, Mischa Barton, Adam Brody)
- 1.20** Šport studio/Odprt studio, Vaše mnenje, 2.45 Buffy

- 17.00** Mozaik
- 18.00** Poročila
- 18.05** Debatna odd.: Tekma
- 18.55** Mladinska nan.: Odprava zelenega zmaja (3. del)
- 19.25** Z glavo na zabavo
- 20.00** Dok.: Skrivna zračna vojna dveh velesil (Nem.)
- 21.00** Aktualno-informativna odd.: Studio City (vodi Marcel Štefančič)
- 22.00** Bleščica
- 22.30** Glas(b)en večeri na drugem: Mariza
- 23.30** Ris. hum. nan.: Priseljenca - The Immigrants (ZDA, '04)
- 23.50** Film: Na papirnatih avionih (dram., Slo, '62, r. Matjaž Klopcič, i. Polde Bibič, Štefka Drolc)
- 1.05** Dnevnik zamejske TV

ne; 22.30 Leto šole, ali Dorothy in Alice; 23.00 Hot hits; 0.00 RS

SLOVENIJA 1

- 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.05 Svetovalni servis; 8.45 Ringaraja; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.30 Varnostna kultura; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 14.10 Velika sestra; 14.30 Eppur si muove; 16.30 Tema dneva; 17.05 Ob 17-ih; 18.20 Feljton; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Mata nočna glasba; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Efalonfonia; 23.05 Literarni nočurno

SLOVENIJA 2

- 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.40 Koledar prireditve; 9.35 Popevk; 10.10 Strokovnjak svetuje; 11.00 Avtomobilске minute; 12.00 Pogovor z izbrancem; 14.00 Drobitnice; 14.45 Glasb. uganka; 15.30 DIO; 16.15 Popevka tedna; 16.30 Telstar; 17.40 Šport; 18.00 Hip hop; 18.45 Črna kronika; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Cedera; 20.30 Top albumov; 21.00 Poslanci; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 V soju žarometov

SLOVENIJA 3

- 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 6.05 Glasb. justranjica; 7.00 Kronika; 8.00 Lirični utrnek; 10.05 Glasbeno kukalo; 10.15 Skladatelj tedna; 11.05 Kulturna panorama; 12.05 Operne spominice; 13.05 Odprt termin; 13.30 Intermezzo; 14.05 Izobražev. pr.; 15.00 Divertimento; 16.15 Glasbeno kukalo; 16.30 S knjižnega trga; 17.00 Iz slov. glasb. ustvarjalnosti: Jakobus Gallus; 18.00 Kulturni globus; 18.20 Nove glasb. generacije; 19.00 Dnevnik; 19.30 Dvignjena zavesa; 20.05 Koncert EBU (prenos); 22.00 Zborovski panoptikum; 23.00 Jazz avenija

RADIO KOROŠKA

- 18.10-19.00 Kratki stik; 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan dnevno 2.00-10.00/14.00-18.00 (105, MHZ)

Dober dan, Koroška! ORF 2.4.10; TV SLO 1 15.10

Tele 4

- 8.05** 13.45, 16.40, 19.30, 20.30, 23.00 Dogodki in odmevi
- 9.40** Dok.: Čebele
- 10.30** Nad.: Marina
- 11.00** Aktualno: Mi državljanji
- 12.05** Glasbena oddaja
- 13.05** Lunch time
- 14.10** Košarka
- 16.05** Dok. o naravi
- 17.00** Risanke
- 19.00** Oddaja o nogometu
- 19.55** Športna oddaja
- 21.00** Pogovor s Feltrijem
- 22.30** Nog.: Triestina-Genoa
- 0.45** Oddaja o glasbi

La 7

- 6.00** 12.30, 20.00, 1.05 Dnevnik
- 9.30** Dok.: Living Famously
- 11.30** Nan.: Angelski dotik (i. D. Reese), 13.00 Dowling
- 14.00** Louis Vuitton Cup
- 17.00** Dok.: Morski lovci
- 18.00** Nan.: Star Trek
- 19.00** Nan.: JAG
- 20.30** Osem in pol
- 21.00** Nan.: Crossing Jordan (i. Jill Hennessy, Josh Duhamel)
- 23.25** Film: Cuori ribelli (pust., ZDA, '92, i. Tom Cruise, Nicole Kidman)
- 1.55** Pregled tiska

Slovenija 1

- 6.25** Utrip
- 6.40** Zrcalo tedna
- 6.55** Eutrinki
- 7.00** 8.00 Poročila
- 7.05** 8.05 Dobro jutro
- 9.00** Poročila
- 9.05** Iz popotne torbe: Zelenjava
- 9.30** Umko
- 10.20** Kratki dokumentarni film EBU
- 10.35** Nad.: Patrikov svet
- 11.05** Dok.: Zgodovina medecine
- 12.00** Brez knjige nikoli: Portret Alenke Bole-Vrabec
- 13.00** Poročila, šport, vreme
- 13.15** Spet doma
- 15.00** Poročila, promet
- 15.10** Dober dan, Koroška!
- 15.45** Risanka
- 16.05** Otroška odd. o knjigah: Bukvožer - Poredne punce
- 16.10** Martina in ptičje strašilo: ISamotni otok
- 16.20** Mozart: Potovanja
- 16.35** Pozabljene knjige naših babic: Martin Krpan
- 17.00** Novice, kronika, šport, vreme
- 17.35** Poljudnoznanstvena serija: Planet zemlja
- 18.25** Žrebanje 3 x 3 plus 6
- 18.40** Risanka
- 18.55** Vreme, dnevnik
- 19.35** Vreme, šport
- 19.55** Nad.: Rožmarinka in Timijanka (VB, '03, r. Brian Farnham, i. Felicity Kendal, Pam Ferris)
- 20.55** Osmi dan/Prvi in drugi
- 22.00** Odmevi, kultura, šport, vreme
- 23.00** Dok. film: Prisilna mobilizacija Slovencev v nemško vojsko 1941-1945
- 0.25** Planet zemlja
- 1.15** Dnevnik

Tv Primorka

- 10.00** Videostrani
- 17.00** Klepet na kvadrat
- 18.00** Napoved dnevnika
- 18.**

RIM - Milijonska množica na Trgu S. Giovanni

»Family Day« je zasenčil shod v obrambo laične države

Na Trgu Navoda dosti politikov, a malo ljudi - Ostra polemika med Prodijem in Berlusconijem

Med številnimi politiki sta se včerajšnjih manifestacij udeležila tudi Gianni De Michelis (Coraggio laico, levo) in Giulio Andreotti (Family day, desno)

ANSA

RIM - Če sodimo po udeležbi je včerajšnji dan družine (ali Family Day) v podporo katoliških vrednot italijanske družbe popolnoma nadkril shod v obrambo laičnosti države, katerega glavni prireditelji so bili socialisti in radikalci. Na Trgu S. Giovanni, tradicionalnemu prizorišču levicarskih in sindikalnih organizacij, se je zbralo več kot milijon ljudi, na Trgu Navona pa je bilo dosti politikov, v povprečju pa malo ljudi, vsekakor precej pod pričakovanji organizatorjev.

Prireditelji shoda v obrambo tradicionalnih družinskih vrednot so do zadnjega svarili politike, naj ne izkoristijo manifestacije sebi v prid. Priporočila se ni držal Silvio Berlusconi, ki sicer ni spregovoril udeležencem prireditve, je pa izkoristil pobudo za oster napad na Romana Prodija in na njegovo vlado, češ da je usmerjena ne samo proti družini, temveč tudi proti katoličanom in Cerkvi.

Glavni govornik na Trgu S. Giovanni je bil Savino Pezzotta, nekdanji generalni tajnik sindikalne zveze CISL. Rekel je, da bosta moralni vladarji v parlament nujno prisluhniti pričakovanjem ljudi na trgu, obramba družine pa ni ne leva in ne desna, temveč skupna vrednota celotne skupnosti. Berlusconi je popolnoma preslišal njegove besede in množično srečanje katoličanov skušal izkoristiti sebi v prid, kar sta, čeprav v bolj

umirjenih tonih, skušala narediti tudi Gianfranco Fini in Pier Ferdinando Casini. Slednji, podobno kot Berlusconi, ima za seboj razporoko.

Na Trgu Navona so se na pobudo Vrtnice v pesti (radikalci in socialisti SDI) zbrali zaščitniki laične države. Ministrica iz vrst radikalcev Emma Bonino je spomnila na zmagovalito bitko za ljudski referendum o razporokoi, za katero so zasluzni tudi mnogi katoličani, medtem ko si je socialist Enrico Boselli polemično privoščil podpredsednika vlade in vodjo Marjetice Francesca Rutellija. Slednji je dejal, da bi šel na dan družine, če ne bi bil minister, temveč le navadni poslanec.

Ministrski predsednik Romano Prodi ni želel komentirati obeh manifestacij, dejal pa je, da vere ne gre izkoristiti v politične namene, kot je popoldne na Trgu S. Giovanni odkrito počel lider desne sredine Berlusconi. Italija se po Prodijem mnenju ne sme deliti med laiki in katoliki, država mora ob svoji laični ureditvi biti spoštljiva do vseh državljanov.

Oglasil se je tudi tajnik Levih demokratov Piero Fassino, ki je prepričan, da morata vlada in leva sredina prisluhniti stališčem, ki so prišla do izraza na obeh rimskih prireditvah. Predsednik republike Giorgio Napolitano pa se je v petek v pismu združenju Arcigay zavzel proti vsakršni diskriminaciji homoseksualcev.

KOSOVO - ZDA in EU objavili besedilo resolucije

Rusija ni zadovoljna, a še ne grozi z vetom

NEW YORK, MOSKVA - ZDA in evropske članice Varnostnega sveta ZN so v petek uresničile napoved in poslale v obtok predlog resolucije, ki izraža podporo nadzorovani neodvisnosti Kosova v skladu s priporočili posebnega odposlanca ZN za Kosovo Martija Ahtisaarija. Rusija v petek ni naravnost zagrozila z vetom oziroma ni napovedala, da bo vložila svoj predlog resolucije, vendar pa je namestnik veleposlanika Konstantin Dolgov dejal, da je ameriško-evropski osnutek odpotoval v Moskvo in so vse opcije odprte. Francoski veleposlanik pri ZN Jean-Marc de La Sabliere je v petek dejal, da razprava o statusu Kosova s to resolucijo prihaja v sklepno fazo in da mora VS ZN izpolniti svojo odgovornost, da zagotovi uspeh procesa, ki ga je sam začel. Francoski veleposlanik je izrazil upanje, da bo resolucija pod streho v naslednjih tednih.

Ameriški veleposlanik pri ZN Zalmay Khalilzad je v četrtek dejal, da bo njihov predlog resolucije dobil podporo 10 ali 11 članic VS, kar je več od potrebnih devetih glasov, vendar pa ostaja vprašanje, kaj bo storila Rusija, ki ima pravico do veta. Kitajska za zdaj ne kaže, da bi delala težave oziroma vložila veto.

Predlog resolucije, ki bi jo sprejeli po 7. poglavju Ustanovne listine ZN, ki omogoča uporabo sile pravi, da gre pri Kosovu za poseben primer. To je pomembno zaradi ugovorov nekaterih držav, da bi se Kosovo uporabilo kot preseden za druge države, kjer si različne manjšine prizadevajo za neodvisnost. Predlog resolucije govori o posebnem zgodovinskem kontekstu nasilnega razpadanja Jugoslovije.

lavije in nasilju na Kosovu pred letom 1999, ko je tam posredovala zveza NATO, da zaščiti albansko prebivalstvo pred jugoslovansko vojsko.

Izraža se priznanje Ahtisaariju in podpore njegovim predlogom, pa tudi zavezost VS ZN večetničnemu in demokratičnemu Kosovu. Predlog resolucije pravi, da VS ZN ne bo prenašal nasilja, provokacij in zastraševanja ter poziva k nadaljnjem uresničevanju standardov in izraža nujno potrebo po vrnitvi beguncov in razseljenih oseb. To določilo je bilo dodano predvsem zaradi morebitnih ugovorov Rusije.

Rusija je včeraj sporočila, da je ranjno nesprejemljiv osnutek resolucije, ki so ga izdelale ZDA in njene evropske zaveznice. »Seveda smo pripravljeni na pogovore z avtorji osnutka, a očitno je, da osnutek resolucije vsebuje člene, ki so nesprejemljivi za nas,« je v sporočilu za javnost zapisalo rusko zunanjeno ministrstvo, danes poroča francoska tiskovna agencija AFP.V Moskvi hkrati poudarjajo, da je potrebno nadaljevati pogovore, s katerimi bi dosegli kompromis med Srbi in kosovskimi Albanci.

»Kot smo že večkrat ponovili, je moč pravo rešitev za Kosovo najti samo na osnovi sporazuma med obema stranema, med Srbi in kosovskimi Albanci, in ne na temelju kakšne vsljene resolucije,« je po poročanju AP poudaril tiskovni predstavnik ruskega zunanjega ministrstva Mihail Kamijin in dodal, da se Rusija zavzema, da bi »skupno določili naslednji korak, ki bo vzpodbudil proces pogajanj, ki bi privedla do kompromisne rešitve v skladu z interesi globalne stabilnosti.« (STA)

ARTES
SERVIZI IMMOBILIARI
DAMIAN GRILANC

**PONUJAMO NEPREMIČNINE
VSLOVENIJI IN ITALIJI.
VEČ O OGLASIH VSLOVENIJI NA SPLETNI STRANI**
www.artes-immobiliare.com

VBLIŽINI UL. SETTE FONTANE:

stanovanje v dveh nadstropjih, sestavljeno iz dnevne sobe, kuhinje z jedilnim kotom, dveh sob, dveh wc-jev, balkona.

NABREŽINA:

p o n u j a m o enonadstropno vrstno hišo 130 m², sestavljeno iz kuhinje, dnevne s o b e, d v e h velikih spalnic, dveh kopalnic, terase, balkona, v r t a in d v e h pokritih parkirnih prostorov.

TRG FORAGGI:

na mirni lokaciji ponujamo prenovljeno stanovanje, sestavljeno iz vhoda, dnevne sobe s kuhinjskim kotom, velike spalnice, kopalnice in terase.

ZGONIK: v obrtni coni ponujamo veliko skladišče s pisarniški prostorji in velikim zemljiščem.

NABREŽINA: v centru ponujamo prostor 30m², za poslovno dejavnost, z že vgrajenim alarmnim sistemom.

TORRI D'EUROPA: ODDAJAMO prostor 50m², za trgovinsko dejavnost.

PROSEK: ODDAJAMO skladišče 1500m², za skladiščno ali proizvodno dejavnost.

OBMOČJE NOVE UNIVERZE: ponujamo dve novejši parkirni mesti

NABREŽINA:

na sončni in mirni lokaciji ponujamo stanovanja v končni gradbeni fazi, z različnimi kvadraturami in tipologijami.

TIP A: stanovanje v dveh nadstropjih, sestavljeno iz dnevne sobe s kuhinjskim kotom, dveh spalnic, dveh wc-jev, dveh velikih teras in parkirnega mesta v garaži.

TIP B: stanovanje v pritličju, sestavljeno iz dnevne sobe, kuhinje, dveh spalnic, dveh kopalnic, terase, vrtu in parkirnega mesta v garaži.

Nudimo tehnično in pravno pomoč pri nakupu in prodaji ter možnost kredita z dogovorjenimi bankami.

34151 Općine (TS) - Narodna ulica, 40 - Tel. in faks: 040 2158112

CANNES - Začenja se jubilejni filmski festival

60 let prestiža in filmske umetnosti

Tudi letos se bodo na Azurni obali zvrstili številni zvezdniki

CANNES - Prihodnji teden bo med 16. in 27. majem na francoski rivieri v Cannesu potekal jubilejni, 60. filmski festival, ki je kljub berlinski in beneški konkurenčni uspel ohraniti sloves najprestižnejšega med filmskimi festivali. Za zlato palmo se bo letos potegovalo 22 filmov, ki predstavljajo preplet velikih, uveljavljenih imen, kot so Kusturica, Van Sant in Tarantino, in tisti, ki se bodo v Cannesu predstavili s prenočitvijo. Na festivalu bo na filmski tržnici sodelovalo tudi Slovenija. Umetniški direktor festivala, 46-letni Thierry Fremaux, ki z uvrstitevijo filmov v glavni program odloča o novih zvezdah in zmagovalcih, je v pogovoru za francosko tiskovno agencijo AFP dejal, da ne čuti pritiska in da za svoje odločitve ne prejema malih darij. Zaveda se, da je umetniško vodenje canneskega festivala velika odgovornost. Kot je dejal, v drugih primerih za festivalski uspeh šteje že, če sta prikazana dva dobra filma, medtem ko v Cannesu javnost pričakuje dva vrhunska izdelka na dan.

Fremaux se je ob jubilejni izdaji festivala odločil za preplet svežih in že preverjenih ustvarjalnih energij. Wong Kar Wai bo festival odpril s filmom »My Blueberry Nights«, Tarantino, ki je v Cannesu že slavil s Šendum, se vrača s filmom »Death Proof«, Kusturica, dvakratni canneski

zmagovalec, na festival prihaja s filmom »Promise me this«, Van Sant pa bo predstavil film »Paranoid Park«. Med novimi imeni pa velja, denimo, omeniti Iranko Marjan Štrapi in Romuna Christiana Munguia. Bogat bo tudi spremjevalni program, mediji se posebej opozarjajo na novi film Michaela Moorea z naslovom »Sicco« in na film Michaela Winterbottoma »A Mighty Heart«.

Čeprav se Cannes zavestno oddaljuje od Hollywooda in v prvi vrsti prisega na kvalitetno, se organizatorji zavedajo, da na redči preprogi potrebujejo zvezde. Letos so svoj prihod napovedali Brad Pitt, George Clooney, Julia Roberts, Catherine Zeta-Jones, Matt Damon in Al Pacino. Zvezdnika pa je nenačadne tudi žirija, ki ji bo letos predsedoval britanski režiser Stephen Frears.

Člani canneske žirije so portugalska igralka in režiserka Maria de Medeiros, kitajska igralka Maggie Cheung, avstralska igralka Toni Collette, kanadska igralka Aarrah Polley, italijanski režiser Marco Bellocchio, francoski filmski in gledališki igralec Michel Piccoli in režiser iz Mavretanije, Abderrahmane Sissako.

In kako so organizatorji zamislili praznovanje jubilejne izdaje? Niso se odločili za še eno zabavo, temveč bodo pri-

pravili mali festival s 33 kratkimi filmi o obiskovanju kinematografov, ki so jih posneli Roman Polanski, Ken Loach, Lars Von Trier, Alejandro Gonzales Inarritu in drugi.

Canneski festival bo spremjal kar štiri tisoč novinarjev, obiskalo pa ga bo kar 10 tisoč predstavnikov filmske industrije, tudi slovenski.

Filmski sklad RS se bo tako že četrčič predstavil na filmski tržnici.

Na sejemskih projekcijah bodo zavrteli Kratke stike Janeza Lapajneta, film Mokus Andreja Mlakarja, Teo Hanne Slak, Estrellito Metoda Pevca, L'ot ljubezen Janez Glogovac in slovensko-svedsko koprodukcijo Noč Mihe Knifica.

Slovenski paviljon bo stična točka za vse slovenske filmske ustvarjalce, ki bodo v Cannesu predstavljali že končane filme ali pa iskali partnerje za projekte v razvoju. V paviljonu lahko posamezniki pripravijo srečanja z mednarodnimi filmskimi profesionalci in predstavijo svojo dejavnost.

Mednarodni javnosti se bo predstavil Grossmanov festival filma in vina, ki bo avgusta že tretji potekel v Ljutomeru.

Slovenški film se bo letos predstavil tudi v uradnem delu canneskega filmskega festivala, v programske sklop »Tous les cinémas du monde«.

Osnovni namen je predstavitev kulturne raznovrstnosti svetovnega filma, pa tudi predstavitev filmskih industrij novih držav. V program so uvrstili filme iz Indije, Libanona, Poljske, afriških držav, Kolumbije in Slovenije.

Izbor slovenskih filmov, ki so nastali po letu 2002, je za sklop pripravil programski direktor Serge Sobocynski. Na slovenskem dnevu v Cannesu se bodo predstavili celovečerni filmi Predmetje Vinka Moederndorferja, Odgrobodogroba Jana Cvitkoviča, Pod njenim oknom Metoda Pevca in Spleta pega Hanne Slak.

Na lanskem festivalu je zlato palmo za najboljši film prejel Ken Loach za film Veteri (na sliki prizor iz tega filma), ki trese ječmen.

Alenka Vesenjak, STA

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Zdravnik po sili«. Producija SSG. Urnik: v soboto, 19. maja ob 20.30 (Red B).

Gledališče Cristallo - La Contrada

Italo Svevo: »Le ire di Giuliano«. Režija: Francesco Macedonio. Urnik: do 20. maja; zvečer ob 20.30, ob torkih in praznikih ob 16.30, ob ponedeljkih zaprto.

GORICA

Kulturni dom

V četrtek, 17. maja ob 20.30 / »Komico 2007«. Mauro Fontanini: »Chi xe l'ultimo?«. Režija: Riccardo Fortuna. V tržaškem narečju nastopa gledališka skupina G. T. La Barcaccia - Trst.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Avtorij

V nedeljo, 20. maja ob 20.30 / Nastopa Špas Teater z delom »5moških.com«. Režija: Jurij Zrnec.

PIRAN

Gledališče Tartini

V sredo, 16. maja ob 20.00 / Študentski večeri odprtji za vse. »Šou-pova sred(ic)a«. Nastop študentskega improvizacijskega gledališča impreObala in pop/jazz kvarteta s tržaškega glasbenega konzervatorija Giuseppe Tartini. Vstop prost.

V petek, 25. maja ob 20.00 / Glasbeno-gledališki večeri. »Pomlad v gledališču Tartini Piran«, kabaret »Medigre 00-24«. Igra Zijah A. Sokolović.

SEŽANA

Kosovelov dom

V petek, 25. maja ob 20.00 / »Prigode dobrega vojaka Švejka«, gostuje Šentjakobsko gledališče Ljubljana.

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

Danes, 13. maja ob 20.30 / Iskra Ignis: »Kolumbovo jajce«. Gostovanje Gustav gledališča.

Jutri, 14. maja ob 18.00 / Maja Aduša Vidmar: »Modro piše«. Koprodukcija z Gledališčem Koper.

V petek, 18. maja ob 20.30 / William Shakespeare: »Dvanajsta noč ali kar hočete«. Gostovanje Narodnega gledališča iz Tuzle.

V nedeljo, 20. maja ob 20.30 / Rob Becker: »Jamski človek«. Gostovanje Gustav gledališča.

LJUBLJANA

SNG Drama

Veliki oder

Jutri, 14. maja ob 17.00 / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Tartuffe«.

V torek, 15. maja ob 15.00 / Henrik Ibsen: »Strahovki«.

V četrtek, 17. in v petek, 18. maja ob 19.30 / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Tartuffe«.

V petek, 25. ob 19.30 in v soboto, 26. maja ob 20.00 / Ivan Cankar: »Romantične duše«.

Mala drama

V petek, 18. in v soboto, 19. maja ob 20.00 / Vasilij Vladimirovič Sigarev: »Ahasver«.

Od pondeljka, 21. do sobote, 26. maja ob 20.00 / Vasilij Vladimirovič: »Ahasver«.

Šentjakobsko gledališče

M. Bor: »Vrnitev Blažonovih«, (partizanski vestern). Režija: Jure Novak. Urnik: jutri, 14. in v sredo, 16. maja ob 19.30.

V soboto, 19. maja ob 19.30 / J. Ja-

cobs/W. Casey: »Briljantina«, muzikal. Režija in koreografija: Mojca Horvat. V pondeljek, 21. maja ob 19.30 / William Shakespeare: »Komedija zmešnjav«. Režija: Dejan Sarič.

V torek, 22. maja ob 20.00 / M. Jovanović: »Naslednik«. Gostovanje teatra Paradoks.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

V soboto, 26. maja ob 20.30 / V predobi Glasbene matice - gostovanje SNG Opera in balet z Verdijevim Nabuccom.

Gledališče Rossetti

Jutri, 14. maja ob 18.00 / Glasbeni popoldnevi v Rossettiju, Italian Saxophone Orchestra. Dirigent in solist Federico Mondelci.

V petek, 18. maja ob 20.30 / Tozzi - Masini, koncert.

Dvorana Bartoli

V soboto, 19. in v nedeljo, 20. maja ob 21.00 / Plesne predstave: »Arebours«, koreografija Daniele Albanese; »Tin...Tinn...Ambulis«, koreografija Carlotta Plebs; »Arebours (-2)«, koreografija Danelo Albanese.

V sredo, 23. in v četrtek, 24. maja ob 21.00 / Plesna predstava: »Bassa Contina«, koreografija Tanja Skok.

V soboto, 26. in v nedeljo, 27. maja ob 21.30 / Plesni predstavi: »Crush« in »Before«, koreografija Thomas Noone.

Gledališče Verdi

Giacomo Puccini: »Suor Angelica«.

Urnik: v torek, 15. in v petek, 18. ob 20.30 ter v nedeljo, 20. maja ob 16.00.

Giacomo Puccini: »Manon Lescaut« / Urnik: danes, 13. ob 16.00, v sredo, 16.

in v četrtek, 17. ob 20.30, v soboto, 19. ob 17.00, v sredo, 23. in v petek, 25. maja ob 20.30.

GORICA

Skupni trg ob teh Goric

Danes, 13. maja ob 19.30 / »Koncert na meji 2007«. Nastopajo: Alice, Oliver Dragojević, Zoran Predin, Martina Fecri in Zaira Zigante. Vstop prost.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom

V sredo, 16. maja ob 20.00 / Koncert ansambla Phophonix Orchestra.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V torek, 15. maja ob 16.00 in 18.00, Gallusova dvorana / Popoldan s Simfoniki RTV Slovenija. Dirigent: Marko Hribenik. Gojenke Internacionale baletne šole Bled. Koreografija in vodja baleta: Marisa Paull.

SLOVENIJA

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Puder), 0038665-6725028.

Vila Manin - Center sodobne umetnosti: do 30. septembra bo razstavljal Hiroshi Sugimoto.

VENETO

BENETKE

Galerija A+A (San Marco, Calle Malipiero 3073): do 31. maja, bo razstavljal slovenski umetnik Vladimir Makuc.

SLOVENIJA

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Puder), 0038665-6725028.

LOKEV

Vojški muzej Tabor: orožje in oprema, stalna razstava.

SEŽANA

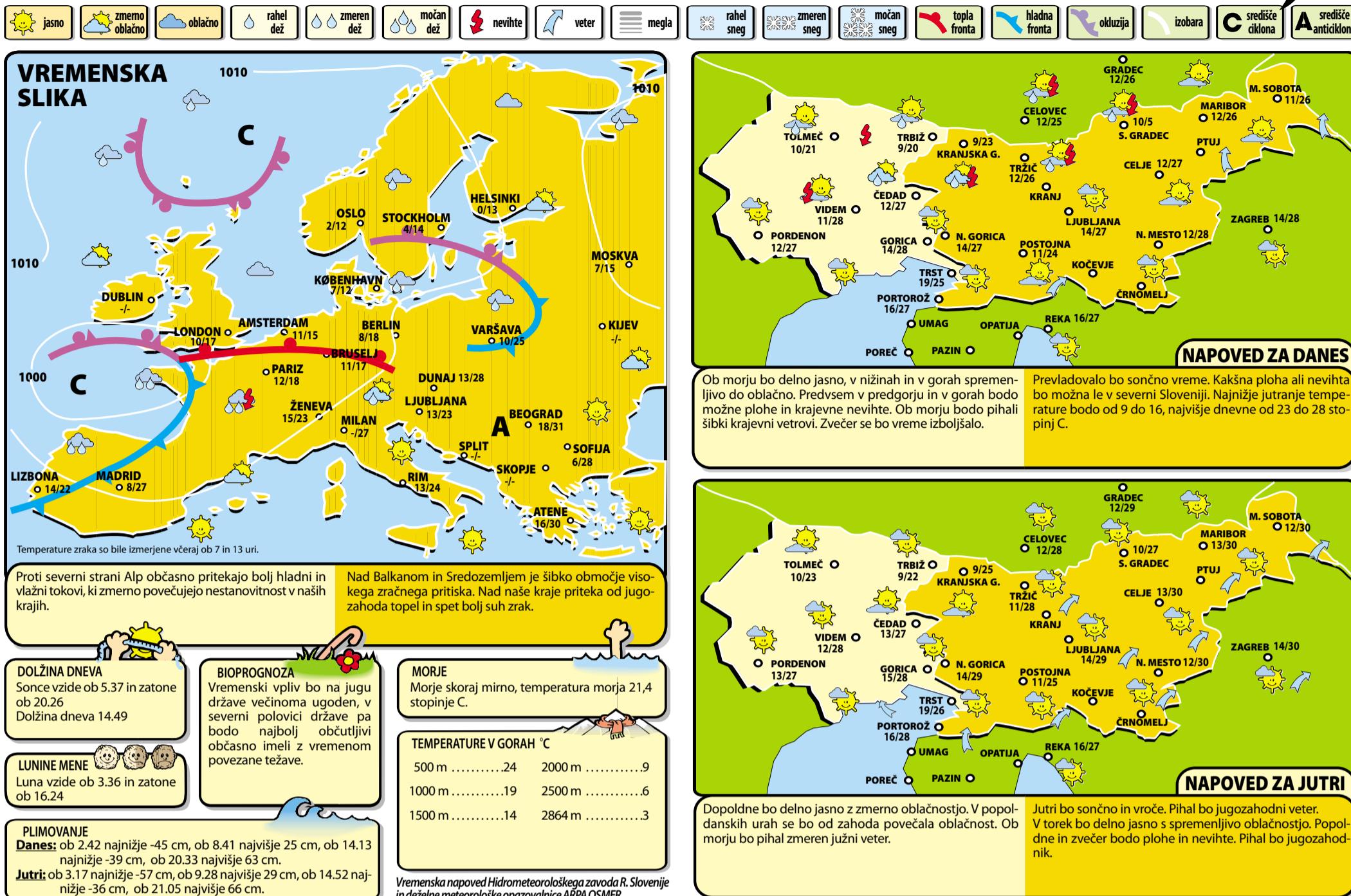
Kosovelov dom: na ogled so slike Sežana Emriča.

VIPAVA

Vojšnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)5333431

DOPIS IZ PARIZA

Et voilà le Président

In po mesecih živahne in razburljive volilne kampanje so Francozi dobili novega predsednika: »Madames et messieurs et voilà le président Sarkozy!« Na ulicah so od dejza in časa razcapani plakati kazali, da je boja konec, razbite izložbe v okolici trga Bastille pa, da Francijo čakajo še kako vroči dnevi. V nedeljo zvečer so se mnogi veselili, drugi žalostili, tretji manifestirali in prislo je do izgredov. So nekateri izrazili svoje nezadovoljstvo s preveliko vneročno ali so le običajni razbijaci izkoristili priložnost? Kakorkoli je zanimivo, da je v mnogih francoskih mestih prislo do manifestacij, saj je Sarkozy s 53,1% glasov krepko premagal Segolene Royal, ki je doseglj 46,9% glasov. Ne samo, Sarkozy je v svojem govoru obljudil, da bo združil vse Francoze. Kaj torej nekatere navdušujejo in kaj druge odbija?

Francija izgleda danes kot zakrnili velikan, Francozi so željni sprememb in v tej stagnaciji je Sarkozyjeva odločnost mnoge navdušila. K entuziazmu so gotovo pripomogle tudi njegove govor-

niške sposobnosti, mediatizacija in ne-nazadnje za predsednika mlada leta. Toda nekateri niso pozabili njegove politike, ko je bil notranji minister, njegove reakcije ob izgredih v jeseni 2005, in skrbi jih, da je lepi nedeljski govor le faza. Prišlo je že do prvih kritik: predsednik Sarkozy si je privoščil tridnevne počitnice in glede tega nič čudnega, saj je bila kampanja naporna in čakajo ga še trsi dnevi. Nezadovoljstvo je vzbudila izbira križarjenja na jahti bogataša Bollore. Račun tovrstnih počitnic znaša skoraj 200.000 evrov in nekateri so se spraševali, kdo bo plačal: država oziroma državljan? Nato se je oglasil milijarder Bollore in zagotovil, da je bil Sarkozy njegov gost in nekateri so še bolj zaskrbljeno zmajali z glavami, saj tovrstne usluge niso nikoli brez interesov. Medtem se je Sarkozy vrnil iz počitnic, zavrnil kritike in se lotil dela, saj bo 16. maja uradno prevzel predsedniško mesto.

Glede volilne kampanje in novega predsednika še nekaj mnenj iz prve roke.

Jean-Baptiste, 38 let, uradnik.
Volilna kampanja je bila zelo fascinantna, prvič sem doživel tako masivno zanimanje za politiko. Glede Sarkozyja pa lahko rečem, da mi vzbuja strah: mimo tega da je dvoril ekstremisti desnici, le da je prišel do glasov, preveč je avtoritarn. No, nekdo ki je prijatelj z Berlusconijem... Glede Segolene pa menim, da se je dobro izkazala tako med kampanjo kot v finalnem dvoboju. Predvsem mi je bilo všeč, ker je levici doprinesla nove ideje in pokazala, da so v politiki možni tudi drugi načini.

Florence, 23 let, plesalka.
Sama sem zelo sledila kampanji, prebrala sem si programe glavnih kandidatov, toda dolgo sem ostala neodločena. Mediji so med kampanjo postavili v ospredje Sarkozyja in to je gotovo imelo pomembno vlogo pri izidu. Glede Sarkozyja nimam pozitivnega ali negativnega mnenja, bomo videli s časom.

Sophie, 53 let, vzgojiteljica.
Volilna kampanja je bila predolga, začela se je že zgodaj jeseni in v teh mesecih je monopolizirala medije in pogovore ljudi. Izvolutne Sarkozyja pa mi je bila pravi šok, čeprav smo bili na to pripravljeni. Presenečena sem bila, da je zanj glasovalo kar 53% volilcev. Menim, da je nevaren, vidim ga kot diktatorja, medije ima že pod kontrolo.

Veronika, 35 let, uradnica.
Zadovoljna sem da je bil izvoljen Sarkozy, tudi sama sem volila zanj. Zaposlena sem v veliki tvrdki, kjer večkrat prevladuje »politika« in ne »delo«. Sarkozy poudarja vrednoto »dela« in doprinesel bo velike spremembe. Menim, da je tudi primeren za takomembno funkcijo, saj se nanjo že dolgo pripravlja. Segolene je izbrala stranko in še pred letom dni ni sploh razmišljala o tem.

Davide, 26 let, novinar iz Italije.
V Parizu živim le sedem mesecev, toda sem zaradi svojega poklica veliko sledil kampanji. Presenečen sem bil nad angažiranostjo ljudi, kako so se zanimali, vendar me je čudilo, da so se bolj navduševali za osebnosti kot ideje. Izid volitev je bil predvidljiv, levica je zastarela v programih in sloganih, ni se prilagodila novim razmeram. Vsekakor pa je Sarkozy nevaren, glede idej, kontrole nad mediji in ker, kot je pokazal med kampanjo, lahko zlahka spremeni obraz, le da pride do cilja.

Hider, 32 let, profesor telesne vzgoje.
Večinoma se ne zanimam za politiko in tako ni sem kaj preveč sledil kampanji oziroma le toliko, kolikor sem bil prisilen, saj je bil zadnje čase edina tema pogovorov. Glede Sarkozyja pa, gotovo je megaloman, sicer pa bomo videli kaj bo naredil.

Jana Radovič

Koncert na meji 2007 nedelja, 13. maja, ob 19.30

ALICE ZORAN PREDIN OLIVER DRAGOJEVIĆ MARTINA FERI

Gorica - Nova Gorica

KULTURNI DOM NOVA GORICA

vstop prost